

Stosowanie rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych

Przewodnik dla producentów

ROK ZAŁOŻENIA 1994

DISCLAIMER

Niniejszy przewodnik ma wyłącznie charakter informacyjny i został opracowany w celu wsparcia wszystkich podmiotów zaangażowanych w wytwarzanie, stosowanie, wprowadzanie do obrotu lub dystrybucję wyrobów budowlanych w zrozumieniu ich obowiązków wynikających z Rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych (Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3110 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych zasad wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych).

Należy jednak mieć na uwadze, że moc prawną posiada jedynie oficjalny tekst Rozporządzenia. Niniejszy dokument nie zastępuje ani nie uzupełnia Rozporządzenia i nie stanowi porady prawnej ani zawodowej. Construction Products Europe nie składa żadnych oświadczeń ani nie udziela żadnych gwarancji, wyraźnych ani dorozumianych, co do dokładności, kompletności lub przydatności informacji zawartych w niniejszym przewodniku.

Korzystając z niniejszego przewodnika, użytkownik przyjmuje do wiadomości, że wszelkie powoływanie się na jego treść odbywa się na własne ryzyko.

Stowarzyszenie Construction Products Europe, jego członkowie, jednostki powiązane, przedstawiciele i pracownicy nie ponoszą żadnej odpowiedzialności za jakiegokolwiek bezpośrednie, pośrednie, uboczne lub wynikowe straty bądź szkody powstałe w wyniku korzystania z niniejszego przewodnika lub polegania na zawartych w nim informacjach.

W celu zagwarantowania pewności prawa użytkownikom zaleca się korzystanie z oficjalnego tekstu Rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych oraz, w razie potrzeby, zasięgnięcie porady prawnej lub porady specjalisty.

CONSTRUCTION PRODUCTS EUROPE aisbl
www.construction-products.eu

Spis treści

WPROWADZENIE	7
1.1 Wykaz skrótów	8
1.2 Spis rysunków i tabel	9
NOWE UNIJNE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE WYROBÓW BUDOWLANYCH	10
2.1 Cel rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych (CPR-2024)	10
2.2 Kluczowe zmiany w CPR-2024	10
2.3 Obszar stosowania CPR-2024	13
2.4 Wyroby, których nie obejmuje zakres stosowania CPR-2024 lub nie podlegają harmonizacji na mocy tego rozporządzenia	14
2.5 8 podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych (BRCW)	16
2.6 Oznakowanie CE, deklarowanie właściwości użytkowych i zgodności wyrobów	17
2.7 Harmonogram	20
2.7.1 Data rozpoczęcia stosowania	20
2.7.2 Ważność norm zharmonizowanych i europejskich ocen technicznych do których opublikowano odwołanie na podstawie CPR-2011	21
2.8 Związek z prawem krajowym	22
2.8.1 Wymagania krajowe a zharmonizowane specyfikacje techniczne	22
2.8.2 Zachęty stosowane przez państwa członkowskie w odniesieniu do wyrobów budowlanych	23
2.9 Związek z innymi przepisami prawa UE	23
2.9.1 Rozporządzenie w sprawie ustanowienia ram ustalania wymogów ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów (ESPR) - Rozporządzenie (WE) 2024/1781	23
2.9.2 Rejestracja, ocena, udzielanie zezwoleń i stosowane ograniczenia w zakresie chemikaliów – REACH (rozporządzenie (WE) 1907/2006)	24
2.9.3 Dyrektywy dotyczące zamówień publicznych (2014/24/UE i 2014/25/UE)	24
PODSTAWOWE INFORMACJE DLA PRODUCENTÓW	25
3.1 Co nowego	25
3.2 Obowiązki producentów	29
3.2.1 Dane identyfikacyjne wyrobu	29
3.2.2 Deklaracja właściwości użytkowych i zgodności (DoPC)	30

3.2.2.1 Dokumentacja techniczna jako podstawa deklaracji właściwości użytkowych i zgodności	30
3.2.2.2 Treść deklaracji właściwości użytkowych i zgodności	30
3.2.2.3 Przekazanie deklaracji właściwości użytkowych i zgodności	31
3.2.2.4 Zwolnienia z obowiązku sporządzania deklaracji właściwości użytkowych i zgodności	31
3.2.3 Umieszczenie oznakowania CE	32
3.2.4 Stałość właściwości użytkowych i zgodności	33
3.2.5 Informacje ogólne, instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa	34
3.2.6 Procedury dotyczące wyrobów już wprowadzonych do obrotu	34
3.2.7 Etykietowanie wyrobów (inne niż oznakowanie CE)	34
3.2.8 Etykietowanie w zakresie zrównoważenia środowiskowego	34
3.2.9 Przekazanie cyfrowego paszportu produktu	35
3.2.10 Dostępność części zamiennych	35
3.2.11 Środki naprawcze i zarządzanie ryzykiem	36
3.3 Punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych	37
3.4 Systemy oceny i weryfikacji (AVS)	37
3.4.1 Zadania i przepisy horyzontalne dla producentów	40
3.4.2 Zadania i przepisy horyzontalne dla jednostek notyfikowanych	40
3.4.3 Ocena i weryfikacja stałości właściwości użytkowych w ramach CPR-2011 a system oceny i weryfikacji w ramach CPR-2024	41

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE WYROBÓW BUDOWLANYCH DLA IMPORTERÓW, UPOWAŻNIONYCH PRZEDSTAWICIELI ORAZ DYSTRYBUTORÓW **43**

4.1 Kto jest kim	43
4.2 Obowiązki wszystkich podmiotów gospodarczych	44
4.3 Obowiązki upoważnionych przedstawicieli	45
4.4 Obowiązki importerów	46
4.5 Obowiązki dystrybutorów (w tym marketów budowlanych)	49
4.6 Sprzedaż online	50

WSPÓŁPRACA Z JEDNOSTKAMI NOTYFIKOWANYMI **51**

5.1 Czym są jednostki notyfikowane?	51
5.2 Korzystanie ze spółek zależnych, podwykonawców i zewnętrznej infrastruktury badawczej	52
5.3 Numer identyfikacyjny i wykaz jednostek notyfikowanych	52
5.4 Zadania i obowiązki jednostek notyfikowanych	53

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE WYROBÓW BUDOWLANYCH DLA PRZEDSIĘBIORCÓW BUDOWLANYCH **55**

NORMALIZACJA **56**

7.1 Doskonalenie systemu normalizacji: od CPR-2011 do CPR-2024	56
7.2 Typ norm zharmonizowanych	56

7.2.1	Obowiązkowe normy zharmonizowane dotyczące właściwości użytkowych	56
7.2.2	Dobrowolne normy zharmonizowane stanowiące podstawę domniemania zgodności	57
7.3	Zapewnienie kompleksowych wniosków o normalizację do opracowania norm zharmonizowanych	57
7.4	Procedura oceny i wdrożenia norm zharmonizowanych	58
7.4.1	Obowiązkowe normy zharmonizowane dotyczące właściwości użytkowych	58
7.4.2	Dobrowolne normy zharmonizowane stanowiące podstawę domniemania zgodności	59

DOBROWOLNA ŚCIEŻKA OZNAKOWANIA CE **60**

8.1	Europejskie dokumenty oceny	61
8.1.1	Co się nie zmienia w przypadku europejskich dokumentów oceny w porównaniu z CPR-2011	61
8.1.2	Co nowego wprowadza CPR-2024 w zakresie europejskich dokumentów oceny	61
8.2	Europejskie oceny techniczne	62
8.2.1	Co się nie zmienia w przypadku europejskich ocen technicznych w porównaniu z CPR-2011	62
8.2.2	Co nowego wprowadza CPR-2024 w zakresie europejskich ocen technicznych	62
8.3	Jednostki oceny technicznej (JOT) i ich koordynacja	63
8.3.1	Co się nie zmienia w przypadku JOT w porównaniu z CPR-2011	63
8.3.2	Co nowego wprowadza CPR-2024 w zakresie JOT	63

CYFROWY PASZPORT PRODUKTU (DPP) **65**

9.1	Cel i funkcja cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych	65
9.2	Treść cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych	65
9.3	Harmonogram wdrożenia cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych	66
9.4	Obowiązki producentów w zakresie cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych	66
9.5	Dostępność i interoperacyjność danych	67

ZRÓWNOWAŻENIE ŚRODOWISKOWE **68**

10.1	Obowiązki producentów	68
10.2	Zmiany podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych w obszarze ochrony środowiska wprowadzone rozporządzeniem CPR-2024	69
10.3	System oceny i weryfikacji 3+ dotyczący właściwości użytkowych wyrobów w odniesieniu do ich zrównoważenia środowiskowego	70
10.4	Zielone zamówienia publiczne	70
10.5	Etykietowanie dotyczące zrównoważenia środowiskowego	70
10.6	Części zamienne	70

NADZÓR RYNKU **71**

Przemowa do polskiego wydania

Szanowni Państwo!

Jest nam niezmiernie miło przekazać w Państwa ręce polską wersję językową broszury pt. „Stosowanie rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych: Przewodnik dla producentów”. Dziękujemy organizacji Construction Product Europe za opracowanie, które w przystępny sposób prezentuje regulacje Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3110 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych warunków wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylecia rozporządzenia (UE) nr 305/2011 oraz za zgodę na tłumaczenie materiału na język polski.

Celem nowelizacji przepisów regulujących wprowadzanie do obrotu wyrobów budowlanych było dostosowanie do zmian technologicznych oraz do rosnących wymagań związanych z realizacją celów zrównoważonego rozwoju.

Zarówno Stowarzyszenie Producentów Silikatów „Białe murowanie”, jak i Stowarzyszenie Producentów Betonów, wśród swoich priorytetów, zakładają działania w zakresie minimalizowania oddziaływania na środowisko naturalne, wiedząc jak ważna jest tutaj rola sektora budowlanego. Dlatego bardzo istotne jest dla nas rzetelne przygotowanie się do działalności na zasadach przyjętych w rozporządzeniu CPR-2024.

Mamy nadzieję, iż polskojęzyczna wersja przewodnika ułatwi interpretację przepisów zarówno członkom obu naszych stowarzyszeń, jak również stanie się cennym źródłem wiedzy dla pozostałych polskich producentów materiałów budowlanych.

Życzymy dobrej lektury!

Zarząd Stowarzyszenia Producentów Silikatów „Białe murowanie”

Zarząd Stowarzyszenia Producentów Betonów

WPROWADZENIE

Podstawowym celem przewodnika jest wypracowanie wspólnego zrozumienia sposobu pracy z nowym unijnym rozporządzeniem w sprawie wyrobów budowlanych. Służy jako pomoc dla producentów wyrobów budowlanych rozpoczynających proces poznawania i wdrażania wymagań określonych w tym nowym rozporządzeniu.

Przewodnik ma na celu ułatwienie wspólnego rozumienia wyzwań związanych z wdrażaniem unijnego rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych. Nie ma on charakteru porady prawnej i nie powinien być tak interpretowany. Informacje zawarte w niniejszym przewodniku podlegają zmianom i mogą nie odzwierciedlać aktualnego stanu prawnego. W razie wątpliwości producentom i innym stronom zainteresowanym zaleca się zasięgnięcie niezależnej porady prawnej oraz korzystanie z oficjalnych źródeł Komisji Europejskiej w celu zapewnienia pełnej zgodności z rozporządzeniem i obowiązującymi przepisami prawa. Construction Products Europe nie ponosi odpowiedzialności za żadne straty lub szkody powstałe w wyniku polegania na informacjach zawartych w niniejszym przewodniku.

O ile nie wskazano inaczej, odniesienia do artykułów w treści tego przewodnika dotyczą rozporządzenia CPR-2024.

1.1 Wykaz skrótów

AVCP	Ocena i weryfikacja stałości właściwości użytkowych (CPR-2011)	EAD	Europejski dokument oceny
AVS	System oceny i weryfikacji (CPR-2024)	EOTA	Europejska Organizacja ds. Oceny Technicznej
BIM	Modelowanie informacji o budynku	ESPR	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1781 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia ram ustalania wymogów ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów oraz zmiany dyrektywy (UE) 2020/1828 i rozporządzenia (UE) 2023/1542 i uchylenia dyrektywy 2009/125/WE
BRCW	Podstawowe wymagania dotyczące obiektów budowlanych	ETA	Europejska ocena techniczna
CEN	Europejski Komitet Normalizacyjny (francuski: Comité Européen de Normalisation)	FPC	Zakładowa kontrola produkcji
CPR-2011	Rozporządzenie (UE) nr 305/2011 w sprawie ustanowienia zharmonizowanych zasad wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych	GNB	Grupa jednostek notyfikowanych
CPR-2024	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/3110 z dnia 27 listopada 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych warunków wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych i uchylenia rozporządzenia (UE) nr 305/2011	GWP	Potencjał tworzenia efektu cieplarnianego
DoPC	Deklaracja właściwości użytkowych i zgodności	hEN	Norma zharmonizowana (zgodnie z CPR-2011)
DPP	Cyfrowy paszport produktu	hTS	Zharmonizowana specyfikacja techniczna
		OJEU	Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej
		TAB	Jednostka oceny technicznej

1.2 Spis rysunków i tabel

RYSUNEK 1	Przykłady wyrobów objętych zakresem stosowania rozporządzenia CPR-2024 wraz z obowiązkami dla podmiotów gospodarczych	10
RYSUNEK 2	Przykład sytuacji, w której uprzednio zamontowany wyrób staje się wyrobem używanym lub poddanym regeneracji	13
RYSUNEK 3	Normy dotyczące wyrobów budowlanych i skutki ich harmonizacji	14
RYSUNEK 4	Kiedy powstają obowiązki dla podmiotów gospodarczych zgodnie z CPR-2024	19
RYSUNEK 5	Kluczowe terminy dotyczące stosowania CPR-2024	20
RYSUNEK 6	Terminy ważności europejskich dokumentów oceny i europejskich ocen technicznych po wejściu w życie rozporządzenia CPR-2024	20
RYSUNEK 7	Związek między deklarowanym zastosowaniem a zamierzonym zastosowaniem	26
RYSUNEK 8	Koncepcja rodzin, kategorii i typów wyrobów	28
RYSUNEK 9	Przykłady oznakowania CE	32
RYSUNEK 10	Zadania producenta w odniesieniu do obowiązujących systemów oceny i weryfikacji	37
RYSUNEK 11	Zadania jednostki notyfikowanej w odniesieniu do obowiązujących systemów oceny i weryfikacji	38
TABELA 1	Szczegółowe obowiązki producentów i importerów (opis uproszczony, szczegóły we wskazanych artykułach)	46

NOWE UNIJNE ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE WYROBÓW BUDOWLANYCH

2.1 Cel rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych (CPR-2024)

Nowe unijne rozporządzenie z 2024 roku w sprawie wyrobów budowlanych (CPR-2024) ustanawia ramy prawne dla swobodnego przepływu wyrobów budowlanych na terytorium Unii Europejskiej. Poprzez harmonizację warunków oceny i deklarowania właściwości użytkowych i zgodności wyrobów, CPR-2024 ma na celu zapewnienie spójnego podejścia we wszystkich państwach członkowskich UE. Takie jednolite podejście ma na celu zwiększenie wiarygodności i przejrzystości informacji o wyrobach poprzez wymóg jednolitego przekazywania zasadniczych charakterystyk i wymagań, co sprzyja tworzeniu bezpieczniejszego, bardziej zrównoważonego i konkurencyjnego sektora budowlanego w Unii Europejskiej.

2.2 Kluczowe zmiany w CPR-2024

W celu dostosowania sektora budowlanego do cyfrowej i zrównoważonej transformacji prowadzonej przez Komisję Europejską, nowe rozporządzenie CPR-2024 wprowadza szereg dodatkowych wymagań dla wyrobów budowlanych objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi oraz europejskimi ocenami technicznymi wydanymi na podstawie tego nowego rozporządzenia.

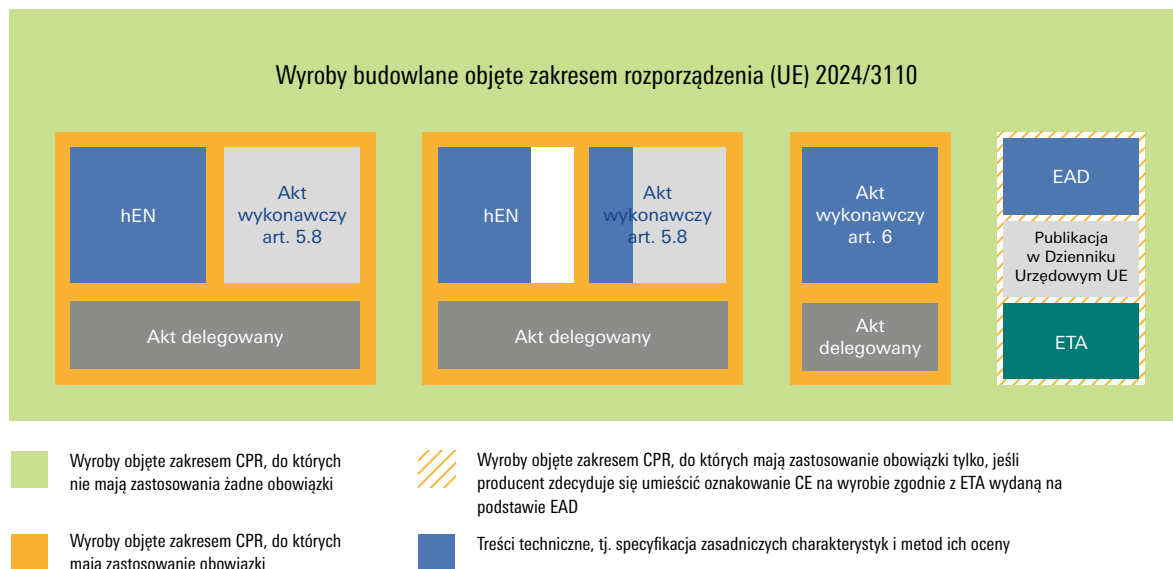
- Zakres CPR-2024 pozostaje w dużej mierze niezmienny w porównaniu z rozporządzeniem CPR-2011. W odróżnieniu od CPR-2011, **wyroby używane oraz wyroby poddane regeneracji** są wyraźnie włączone w zakres CPR-2024 (*art. 2 ust. 1*).
- W przeciwieństwie do CPR-2011, CPR-2024 rozróżnia między zastosowaniem deklarowanym a zastosowaniem zamierzonym. W istocie zamierzone zastosowanie stanowi szerszą kategorię określającą ogólny cel stosowania wyrobu, natomiast deklarowane zastosowanie to bardziej szczegółowy opis sposobu użycia wyrobu przewidzianego przez producenta w ramach tej kategorii.
- Wprowadzono koncepcję „strefy zharmonizowanej”. Strefa harmonizacji zostaje ustanowiona na podstawie rozporządzenia CPR-2024 oraz zharmonizowanych specyfikacji technicznych przyjętych zgodnie z tym rozporządzeniem. Strefa harmonizacji ma zapewniać swobodny przepływ wyrobów budowlanych w UE przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa oraz ochrony środowiska.

[Szczegóły w rozdziale 2.8.1.](#)

[Więcej szczegółów w Rozdziale 3.1.](#)

Rysunek 1

Przykłady wyrobów objętych zakresem stosowania rozporządzenia CPR-2024 wraz z obowiązkami dla podmiotów gospodarczych

- Normy wyrobów nadal odgrywają kluczową rolę w obrocie wyrobami budowlanymi z oznaczeniem CE na jednolitym rynku europejskim. Podczas gdy w ramach CPR-2011 normy wyrobów oraz europejskie dokumenty oceny, do których opublikowano odniesienie były traktowane łącznie jako zharmonizowane specyfikacje techniczne, w CPR-2024 termin **„zharmonizowane specyfikacje techniczne”** odnosi się do obowiązkowych norm zharmonizowanych dotyczących właściwości użytkowych oraz/lub aktów wykonawczych, jak również aktów delegowanych. Chociaż europejskie dokumenty oceny nie są już uznawane za zharmonizowane specyfikacje techniczne, wyroby objęte europejskimi dokumentami oceny nadal mogą być oznakowane znakiem CE (art. 37 ust. 6).

[Szczegóły w rozdziale 2.6.](#)

- Podstawową drogą opracowywania norm jest istniejący system normalizacyjny oraz ustanowione w jego ramach zasady. System ten obejmuje współpracę z europejskimi organizacjami normalizacyjnymi (ESO) w odpowiedzi na określone wnioski dotyczące opracowania norm. Jednakże w niektórych przypadkach, np. gdy wnioski normalizacyjne nie zostaną przyjęte lub gdy wymagane dokumenty nie zostaną opracowane w całości albo w odpowiednim terminie, Komisja Europejska ma prawo do

zmiany tych dokumentów lub samodzielnego przyjęcia zasadniczych charakterystyk, metod oceny i szczegółów technicznych (art. 6), w drodze aktów wykonawczych

[Szczegóły w rozdziale 2.6.](#)

- Rozporządzenie CPR-2024 określa wymagania dotyczące wyrobów, które mogą mieć zastosowanie do wyrobów budowlanych ([Szczegóły w rozdziale 3.1](#)); **zgodność** wyrobów budowlanych z obowiązującymi wymaganiami dotyczącymi wyrobów musi zostać zadeklarowana przez producentów wraz z właściwościami użytkowymi wyrobu w **jednym dokumencie zwanym „Deklaracją właściwości użytkowych i zgodności”** (art. 13). W CPR-2024 wyróżniono trzy rodzaje wymagań dotyczących wyrobów, powiązanych ze zgodnością wyrobów budowlanych:

- wymagania dotyczące funkcjonalności ([załącznik III pkt 1](#))
- wymagania nieodłącznie związane z bezpieczeństwem wyrobów ([załącznik III pkt 2](#))
- wymagania środowiskowe nieodłącznie związane z wyrobem ([załącznik III pkt 3](#))

➤ Deklaracja **właściwości użytkowych w zakresie zrównoważenia środowiskowego wyrobów** (poprzez deklarowanie wskaźników środowiskowych zgodnie z normą EN 15804) to nowość wprowadzona równolegle z deklaracją właściwości technicznych odnoszących się do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych (art. 15 ust. 2). Deklaracja właściwości użytkowych w zakresie zrównoważenia środowiskowego wyrobów może być obowiązkowa dla niektórych wskaźników i powinna zostać zweryfikowana przez niezależną jednostkę notyfikowaną zgodnie z AVS 3+, co również stanowi nowość [zob. rozdział 3.3 i rozdział 10](#).

➤ W porównaniu z CPR-2011, CPR-2024 określa bardziej szczegółowo sposób przekazywania ogólnych informacji o wyrobie, instrukcji użytkowania i informacji dotyczących bezpieczeństwa (art. 9) wyrobów budowlanych. Są to:

- Ogólne informacje o wyrobie (*załącznik IV pkt 1*)
- Instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa (*załącznik IV pkt 2*)

➤ Rozporządzenie CPR-2024 jest dostosowane do rozporządzenia w sprawie ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów (ESPR) w zakresie koncepcji cyfrowego paszportu produktu (DPP) i wprowadza **system cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych**, którego celem jest zwiększenie przejrzystości i dostępu do informacji o wyrobach budowlanych. W określonych warunkach informacje o wyrobie budowlanym powinny być udostępniane za pośrednictwem cyfrowego paszportu produktu ([zob. rozdział 10](#)). Cyfrowy paszport produktu będzie zawierać deklarację właściwości użytkowych i zgodności, a także instrukcję użytkowania i bezpieczeństwa (art. 76) oraz inne informacje. W momencie sporządzania niniejszego przewodnika szczegóły dotyczące systemu cyfrowego paszportu produktu dla

wyrobów budowlanych są nadal opracowywane; dalsze informacje zostaną przedstawione w aktach delegowanych Komisji Europejskiej.

➤ W przypadku gdy wyrób budowlany jest zazwyczaj wybierany lub nabywany przez konsumentów, a jego właściwości środowiskowe w całym cyklu życia nie różnią się istotnie ani są w istotnym stopniu zależne od sposobu montażu, Komisja Europejska może określić szczegółowe **wymagania w zakresie etykietowania dotyczącego zrównoważenia środowiskowego** (art. 22 ust. 9). Oznakowanie powinno opierać się na właściwościach użytkowych wyrobu ocenionych zgodnie z art. 5 ust. 1 lub art. 6 ust. 1 oraz dostarczać informacje zrozumiałe dla konsumentów niebędących ekspertami [zob. rozdział 3.2.8](#).

➤ Na mocy CPR-2024 Komisja jest uprawniona do określania obowiązkowych **minimalnych wymagań w zakresie zrównoważenia środowiskowego dla wyrobów budowlanych w przypadku zamówień publicznych** (art. 83). W przypadkach, gdy określono takie minimalne wymagania środowiskowe dla wyrobów, organy publiczne mogą ustanawiać bardziej rygorystyczne wymagania, lecz nie mogą ustalać wymagań poniżej poziomu tych minimalnych wymagań [zob. rozdział 2.9.3](#).

➤ Obecnie obowiązujące normy zharmonizowane, do których odniesienie opublikowano w Dzienniku Urzędowym UE w ramach CPR-2011, zachowają moc obowiązującą i ważność do momentu, gdy w Dzienniku Urzędowym UE zgodnie z CPR-2024 zostanie opublikowane odniesienie do zharmonizowanej specyfikacji technicznej, tj. zaktualizowanej normy zharmonizowanej dotyczącej tego samego wyrobu. Wszystkie obecnie obowiązujące normy zharmonizowane mają zostać zastąpione nowymi zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi przed całkowitym uchynieniem rozporządzenia CPR-2011 (tj. 15 lat od daty wejścia w życie rozporządzenia CPR-2024).

1. Wyłącznie w przypadku wyrobów związanych z systemami grzewczymi deklaracja właściwości środowiskowych w całym cyklu życia oparta jest na normie EN 50693 zamiast na EN 15804.

2.3 Obszar stosowania CPR-2024

Rozporządzenie CPR-2024 ma zastosowanie do wyrobów budowlanych, w tym do wyrobów używanych i wyrobów poddanych regeneracji, części kluczowych wyrobów (*art. 3 ust. 20*), oraz części lub materiałów przeznaczonych do stosowania w wyrobach objętych niniejszym rozporządzeniem, jeśli wniesie o to producent tych części lub materiałów (*art. 2*).

W razie wątpliwości państwo członkowskie może zwrócić się o doprecyzowanie lub Komisja Europejska z własnej inicjatywy może doprecyzować, czy dany wyrób mieści się w definicji wyrobu w rozumieniu rozporządzenia CPR-2024 (*art. 84*).

DEFINICJE

WYROBY BUDOWLANE I POJĘCIA POWIĄZANE

„Wyrób budowlany” oznacza uformowany lub bezkształtny element fizyczny trwale wbudowany (*art. 3 pkt 3*) w obiekt budowlany lub jego część. Za wyrób budowlany uznaje się również wyrób wydrukowany przestrzennie, lub zestaw, który jest wprowadzony do obrotu (w tym dostarczony na plac budowy) (*art. 3 pkt 1*).

„Zestaw” oznacza wyrób wprowadzony do obrotu przez jeden podmiot gospodarczy jako zbiór co najmniej dwóch odrębnych elementów, przeznaczony do łącznego wbudowania w obiekty budowlane (*art. 3 pkt 17*). Żaden z tych elementów nie musi być wyrobem.

„Część kluczowa” oznacza część, którą stosuje się jako część składową lub część zamienną wyrobu, i którą określono w zharmonizowanej specyfikacji technicznej jako istotną dla charakterystyki, bezpieczeństwa lub właściwości użytkowych wyrobu (*art. 3 pkt 16*).

„Wyrób poddany regeneracji” oznacza wyrób, który nie jest odpadem (lub przestał być odpadem), i który poddano procesowi transformacyjnemu, który kwalifikuje się jako istotny dla właściwości użytkowych wyrobu (*art. 3 pkt 25*).

Przykład: okno, w którym po demontażu wymieniono szybę i/lub wzmocniono lub poddano obróbce maszynowej profile, a następnie zostało wprowadzone do obrotu.

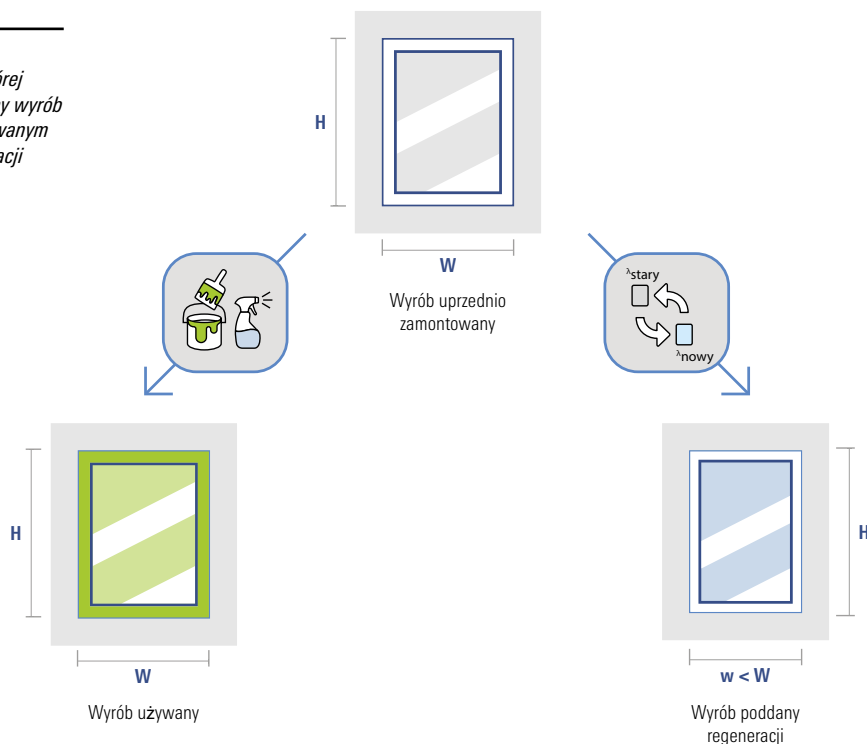
„Wyrób używany” oznacza wyrób, który nie jest odpadem (lub przestał być odpadem), i który nie został poddany procesowi transformacyjnemu lub został poddany procesowi transformacyjnemu który kwalifikuje się jako nieistotny dla właściwości użytkowych wyrobu (*art. 3 pkt 20*).

Przykład: okładzina ścian zewnętrznych, która została zdemontowana z budynku, wyczyszczona i/lub ponownie pomalowana z przyczyn wyłącznie estetycznych, a następnie została wprowadzona do obrotu.

„Obiekt budowlany” oznacza budynki i budowle, które mogą znajdować się zarówno nad ziemią i pod ziemią, jak i w wodzie, w tym między innymi drogi, mosty, tunele, pylony i inne urządzenia do przesyłu energii elektrycznej, kable komunikacyjne, rurociągi, akwedukty, tamy, porty lotnicze, porty, drogi wodne oraz instalacje, które stanowią podstawę torów kolejowych (*art. 3 pkt 12*).

Rysunek 2

Przykład sytuacji, w której uprzednio zamontowany wyrób staje się wyrobem używanym lub poddanym regeneracji

2.4 Wyroby, których nie obejmuje zakres stosowania CPR-2024 lub nie podlegają harmonizacji na mocy tego rozporządzenia

Poniżej znajduje się wykaz wyrobów, które nie wchodzą w zakres stosowania CPR-2024:

1. Dźwigi, schody ruchome i ich części składowe (dyrektywa Parlamentu Europejskiego 2014/33/UE) (art. 2 ust. 2a)
2. Wyroby budowlane wprowadzane do obrotu w regionach najbardziej oddalonych Unii Europejskiej (art. 2 ust. 3) mogą zostać wyłączone ze stosowania CPR-2024 przez odpowiednie państwa członkowskie.

Poniżej wymieniono wyroby zwolnione z obowiązku sporządzania deklaracji właściwości użytkowych i zgodności:

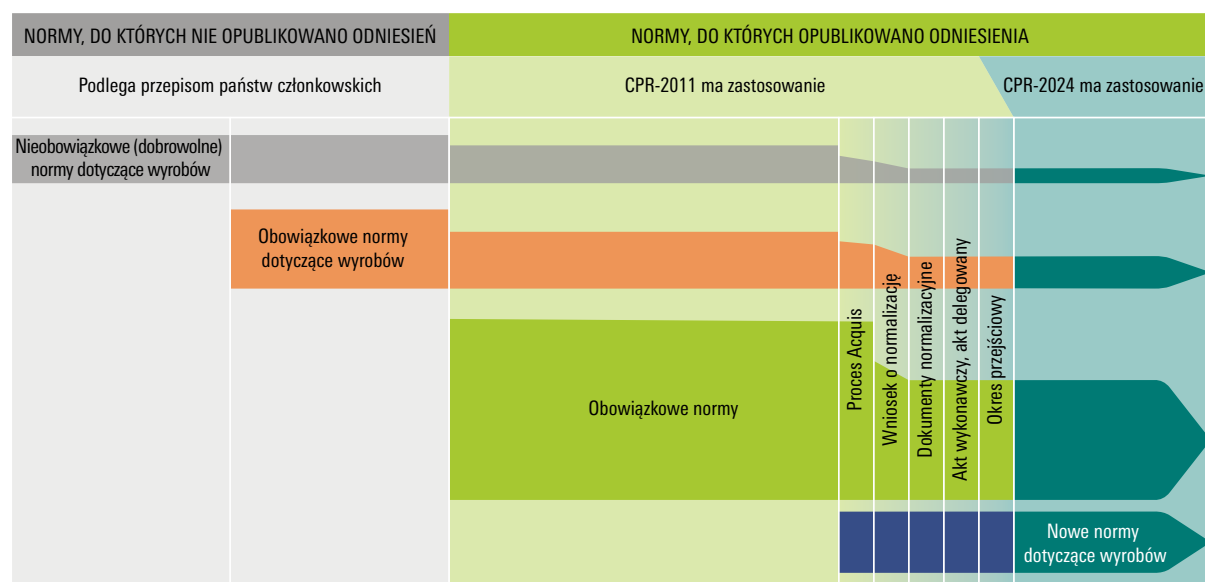
1. Wyroby, które nie nadają się do harmonizacji, na przykład ze względu na ich związek z dziedzictwem kulturowym (art. 14 lit. b)
2. Wyroby używane, które nie są uwzględnione we wniosku o normalizację ani w zharmonizowanej specyfikacji technicznej (art. 4 ust. 6) i nie są objęte europejskim dokumentem oceny
3. Wyroby bezpośrednio ponownie wykorzystane w tym samym obiekcie budowlanym (nie są uznawane za wprowadzone do obrotu)
4. Wyroby wytwarzane na miejscu budowy, które nie są udostępniane na rynku

DEFINICJA

„**Udostępnianie na rynku**” oznacza dostarczanie wyrobu w celu dystrybucji lub zastosowania na rynku unijnym w ramach działalności handlowej, odpłatnie lub nieodpłatnie, niezależnie od tego, czy w ramach świadczenia usługi, czy nie (art. 3 pkt 4).

➤ Dobrowolne normy opracowane bez mandatu Komisji UE, do których nie opublikowano odniesienia w Dzienniku Urzędowym UE: wyroby budowlane objęte takimi normami nie podlegają żadnej harmonizacji. Państwa członkowskie mogą, ale nie muszą, odwoływać się do tych norm w swoim ustawodawstwie krajowym. ➤ Normy opracowane na podstawie mandatu, do których nie opublikowano odniesienia w Dzienniku Urzędowym UE: sytuacja analogiczna jak w poprzednim punkcie.	➤ Normy opracowane na podstawie mandatu, do których opublikowano odniesienie i nie zostało ono wycofane z Dziennika Urzędowego UE: wyroby budowlane objęte takimi normami podlegają obowiązkowi oraz harmonizacji na mocy rozporządzenia CPR-2011. ➤ Normy, które zostaną opracowane na podstawie wniosku normalizacyjnego i staną się obowiązkowe w ramach CPR-2024: wyroby budowlane objęte takimi normami będą podlegać obowiązkowi wynikającym z oraz harmonizacji na mocy rozporządzenia CPR-2024.
--	--

*Normy dotyczące wyrobów budowlanych
i ich harmonizacja*

- Normy dotyczące wyrobów budowlanych, które nie wywołują skutku harmonizacji
- Normy dotyczące wyrobów budowlanych, które nie uzyskały skutku harmonizacji w ramach CPR-2021
- Normy dotyczące wyrobów budowlanych, które nie wywołały skutku harmonizacji w ramach CPR-2011
- Obowiązkowe normy zharmonizowane dotyczące wyrobów budowlanych, które wywołały skutek harmonizacji w ramach CPR-2024

PRODUKCJA ZAPRAW MURARSKICH

Gdy wykonawca kupuje gotową zaprawę od producenta, zaprawa ta wymaga oznakowania CE.

2.5 8 podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych (BRCW)

Podstawowe wymagania dotyczące obiektów budowlanych (BRCW) to zestaw podstawowych kryteriów, które mogą zostać włączone do przepisów budowlanych poszczególnych państw. Wymaga to znajomości właściwości użytkowych odpowiednich zasadniczych charakterystyk oraz może wiązać się z koniecznością spełnienia określonych poziomów tych właściwości. Załącznik I do Rozporządzenia CPR-2024 określa, że wymagania BRCW nie stanowią zobowiązań spoczywających na podmiotach gospodarczych lub państwach członkowskich. Służą one wyłącznie jako wskazówka dla państw członkowskich podczas opracowywania specyfikacji technicznych, norm i ocen wyrobów budowlanych.

Rozporządzenie CPR-2024 określa 8 wymagań BRCW:

- 1. Integralność konstrukcyjna:** Zdolność obiektu budowlanego do bezpiecznego wytrzymywania wszystkich obciążeń i napięć przez przewidywany okres użytkowania dzięki jego projektowi, budowie i konserwacji.
- 2. Bezpieczeństwo pożarowe:** Zdolność obiektu budowlanego do opierania się ogniovi, powstrzymywania go i umożliwiania bezpiecznej ewakuacji dzięki jego projektowi, budowie i konserwacji.
- 3. Higiena, zdrowie i środowisko wewnętrzne:** Zdolność obiektu budowlanego do zapobiegania niekorzystnym wpływom na higienę, zdrowie i środowisko wewnętrzne dzięki jego projektowi, budowie i utrzymaniu.
- 4. Bezpieczeństwo i dostępność:** Zdolność obiektu budowlanego do zapewnienia bezpiecznego użytkowania i dostępności dla osób z niepełnosprawnością dzięki jego projektowi, budowie i konserwacji.
- 5. Ochrona przed hałasem i właściwości akustyczne:** Zdolność obiektu budowlanego do zapewnienia wystarczającego pochłaniania i odbicia dźwięku, gdy jest to wymagane, oraz skutecznej ochrony przed hałasem dzięki jego projektowi, budowie i konserwacji.
- 6. Efektywność energetyczna i charakterystyka cieplna:** Zdolność obiektu budowlanego do bycia energooszczędnym i zapewnienia odpowiedniej izolacji termicznej dzięki jego projektowi, budowie i konserwacji.
- 7. Wpływ na środowisko zewnętrzne:** Zdolność obiektu budowlanego do minimalizowania szkodliwych dla środowiska emisji dzięki jego projektowi, budowie i konserwacji.
- 8. Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych:** Obiekt musi być zaprojektowany, zbudowany, użytkowany, konserwowany i demontowany w sposób sprzyjający zrównoważonemu wykorzystaniu zasobów naturalnych.

Rozporządzenie CPR-2024 zmienia strukturę i precyzuje podstawowe wymagania dotyczące obiektów budowlanych (BRCW) wprowadzone rozporządzeniem CPR-2011, kładąc nacisk na podejście oparte na cyklu życia oraz konieczność uwzględnienia wpływu na środowisko w całym procesie budowlanym. Dodatkowo rozszerza koncepcję bezpieczeństwa, odnosząc ją nie tylko do użytkowników obiektu, lecz także do pracowników budowlanych na wszystkich etapach procesu budowlanego.

2.6 Oznakowanie CE, deklarowanie właściwości użytkowych i zgodności wyrobów

Oznakowanie CE na wyrobie budowlanym wskazuje, że jego zasadnicze charakterystyki zostały poddane ocenie zgodnie ze zharmonizowaną specyfikacją techniczną (hTS) lub europejskim dokumentem oceny (EAD) i spełnia mające zastosowanie wymagania rozporządzenia CPR-2024. Jest to jedyne dopuszczalne oznakowanie, które potwierdza zgodność wyrobów objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi lub europejską oceną techniczną (ETA).

Zgodnie z CPR-2024, producent wyrobu budowlanego objętego zharmonizowaną specyfikacją techniczną sporządza deklarację właściwości użytkowych i zgodności przed wprowadzeniem go do obrotu (*art. 13 ust. 1*). Warto zauważyć, że według rozporządzenia CPR-2011 pojęcie zharmonizowanych specyfikacji technicznych obejmowało zarówno normy zharmonizowane (hEN), jak i europejskie dokumenty oceny (EAD). Natomiast nowe rozporządzenie CPR-2024 wprowadza nową, rozszerzoną definicję terminu zharmonizowane specyfikacje techniczne uwzględniającą:

- Normy zharmonizowane dotyczące właściwości użytkowych, które stają się obowiązkowe do celów stosowania Rozporządzenia o wyrobach budowlanych zgodnie z *art. 5 ust. 8*
- Akty wykonawcze przyjęte przez Komisję Europejską w przypadku, gdy dokumenty normalizacyjne są niezadowalające lub nie są w pełni zadowalające (*art. 6 ust. 1*)
- Akty delegowane, jeżeli zostały przyjęte przez Komisję Europejską, ustanawiające wymagania dotyczące wyrobów (*art. 7 ust. 1*)
- Akty delegowane przyjęte przez Komisję Europejską określające mające zastosowanie systemy oceny i weryfikacji deklarowanych właściwości użytkowych (*art. 10 ust. 2*)

zob. Rysunek 1 w Rozdziale 2.2

WAŻNE

CZYM SĄ AKTY DELEGOWANE I WYKONAWCZE?

Akty delegowane i akty wykonawcze to instrumenty prawne stosowane w Unii Europejskiej (UE) w celu zapewnienia jednolitego i skutecznego stosowania prawa unijnego we wszystkich państwach członkowskich.

Akty delegowane są przyjmowane przez Komisję Europejską w celu uzupełnienia lub zmiany niektórych elementów aktu prawnego (takiego jak rozporządzenie lub dyrektywa), które nie mają charakteru istotnego.

Akty wykonawcze są przyjmowane przez Komisję Europejską w celu zapewnienia jednolitych warunków stosowania prawnie wiążących aktów Unii Europejskiej (takich jak rozporządzenia lub dyrektywy) we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzając deklarację właściwości użytkowych i zgodności i umieszczając oznaczenie CE na wyrobie lub jego części kluczowej, producent przyjmuje odpowiedzialność za zgodność wyrobu lub jego kluczowej części z deklarowanymi właściwościami użytkowymi oraz wszelkimi mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi wyrobów (*art. 13 ust. 2 i art. 17 ust. 2*).

INFORMACJE DOTYCZĄCE OZNAKOWANIA CE WYROBÓW BUDOWLANYCH ZGODNIE Z CPR-2024

WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWE WYROBU	ZGODNOŚĆ WYROBU (NOWOŚĆ)
Zasadnicze charakterystyki związane z właściwościami użytkowymi wyrobu. Są one określone przez Komisję Europejską (KE) w porozumieniu z państwami członkowskimi i mogą być uwzględniane w następujący sposób: - CEN → poprzez opracowanie <u>zharmonizowanych norm dotyczących właściwości użytkowych</u> oraz norm dodatkowych (np. metod badań) w odpowiedzi na wniosek o normalizację zgłoszony przez Komisję Europejską. - KE → poprzez wydanie aktów wykonawczych w przypadku, gdy CEN nie przyjmie wniosku o normalizację lub dokumenty normalizacyjne nie spełniają w pełni obowiązujących wymagań.	Wymagania dotyczące wyrobów związane ze zgodnością wyrobów. Takie wymagania mogą być wprowadzane przez Komisję Europejską (KE) w porozumieniu z państwami członkowskimi w drodze aktu delegowanego dla rodzin lub kategorii wyrobów i mogą być uwzględniane w następujący sposób: - CEN → poprzez opracowanie <u>dobrowolnych norm zharmonizowanych</u> w odpowiedzi na wniosek o normalizację zgłoszony przez Komisję Europejską. - KE → poprzez wydanie aktów delegowanych.
Oba aspekty, tj. deklaracja właściwości użytkowych wyrobu oraz zgodności z obowiązującymi wymaganiami, powinny być uwzględnione przez producenta w jednym dokumencie: deklaracji właściwości użytkowych i zgodności (DoPC).	

Szczegółowe informacje o zasadach umieszczania oznakowania CE, zob. [Rozdział 3.2.3](#).

DEFINICJA

CECHY WYROBÓW BUDOWLANYCH

„Zasadnicze charakterystyki” oznaczają te cechy wyrobu, które odnoszą się do podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych określonych w *załączniku I*, oraz te cechy, które wymienione są jako z góry ustalone zasadnicze charakterystyki środowiskowe w *załączniku II* do CPR-2024

„Wymagania dotyczące wyrobu” oznaczają cechy określone w *załączniku III* do CPR-2024, które wyrób musi mieć zanim zostanie wprowadzony do obrotu. Są to wymogi nieodłącznie związane z bezpieczeństwem wyrobów, wymagania środowiskowe związane z wyrobem lub wymagania dotyczące wyrobów zapewniające właściwe funkcjonowanie i właściwości użytkowe.

Należy przypomnieć, że, w przypadku objęcia ich zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi, także części kluczowe muszą posiadać oznakowanie CE, zgodnie z *art. 17 ust. 2* rozporządzenia CPR-2024.

PRZYKŁAD

OZNAKOWANIE CE ELEMENTÓW, KTÓRE MAJĄ ZOSTAĆ POŁĄCZONE W ZESTAW

Gdy zbiór elementów tworzy zestaw ([zob. „Definicje” w Rozdziale 2.3](#)) lub musi najpierw zostać połączony w inny wyrób budowlany zanim zostanie w sposób trwały wbudowany w obiekt budowlany, nie jest oczywiste czy takie elementy powinny posiadać oznakowanie CE czy nie. To czy dany element jest częścią kluczową, czy nią nie jest, określa zharmonizowana specyfikacja techniczna/europejski dokument oceny wyrobu lub zestawu. Jeżeli elementy uznaje się za „kluczowe części” (np. szkło w ścianach osłonowych), zharmonizowane specyfikacje techniczne zostaną udostępnione w celu wydania deklaracji właściwości użytkowych i zgodności dla takich „części kluczowych”. Jeżeli elementów nie uznaje się za „kluczowe części” (np. profile ramowe ścian osłonowych), wydanie deklaracji właściwości użytkowych i zgodności dla takich elementów nie będzie konieczne. Niemniej jednak, jeżeli zestaw złożony z takich elementów i/lub części kluczowych wchodzi w zakres zharmonizowanej specyfikacji technicznej, jest on uznawany za wyrób budowlany, więc należy wydać stosowną deklarację właściwości użytkowych i zgodności. W przypadku europejskich dokumentów oceny producent ma taki obowiązek wprowadzając wyroby na rynek zgodnie z europejską oceną techniczną.

Więcej informacji o różnych rodzajach norm wymienionych w rozporządzeniu CPR-2024 (np. norma zharmonizowana dotyczące właściwości użytkowych, dobrowolna norma zharmonizowana itp.) [zawiera rozdział 7](#)

2.7 Harmonogram

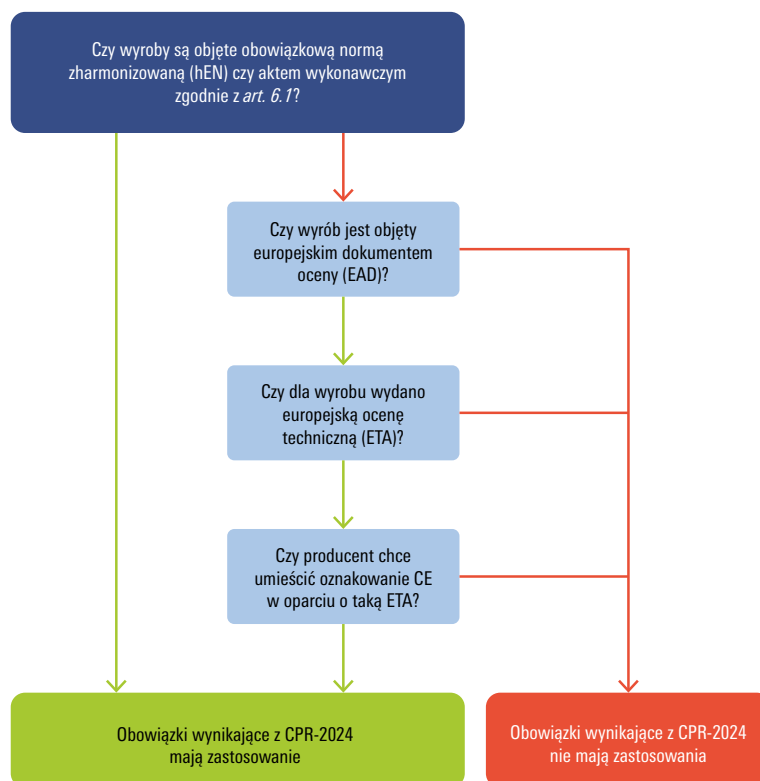
Ogólny harmonogram stosowania CPR-2024 został przedstawiony poniżej. Szczegółowe harmonogramy deklarowania właściwości środowiskowych oraz wprowadzenia cyfrowego paszportu produktu (DPP) zaprezentowano w poszczególnych rozdziałach.

2.7.1 Data rozpoczęcia stosowania

Rozporządzenie CPR-2024 weszło w życie 7 stycznia 2025 roku i będzie stosowane od 8 stycznia 2026 roku. Od dnia rozpoczęcia jego stosowania, wszystkie wyroby budowlane, dla których zharmonizowana specyfikacja techniczna stała się obowiązkowa na mocy CPR-2024, muszą być zgodne z CPR-2024. To samo dotyczy wyrobów, które nie są objęte zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi, ale dla których producent wystąpił o europejską ocenę techniczną na podstawie CPR-2024.

Rysunek 4

Kiedy powstają obowiązki dla podmiotów gospodarczych zgodnie z CPR-2024

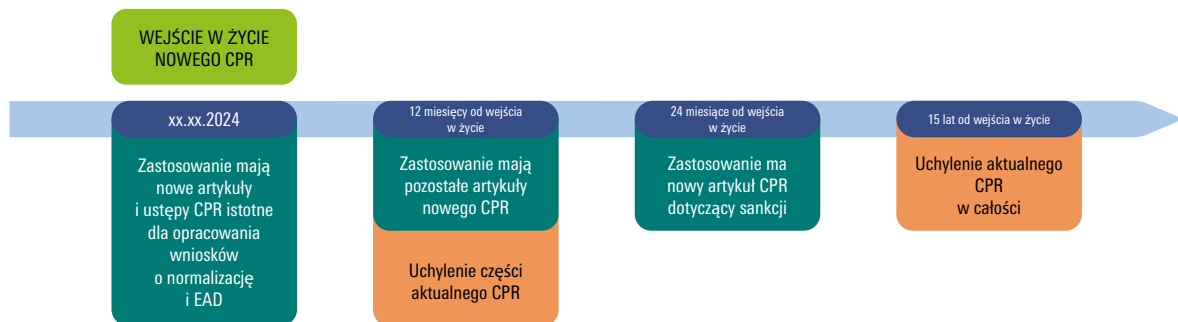
Niektóre artykuły i załączniki mające znaczenie dla normalizacji będą miały zastosowanie już od 7 stycznia 2025 r., czyli od dnia wejścia w życie CPR-2024. Umożliwi to opracowywanie i przyjmowanie wniosków o normalizację oraz europejskich dokumentów oceny zgodnie z CPR-2024 jeszcze przed rozpoczęciem jego stosowania.

Rozporządzenie CPR-2011 zostanie uchylone ze skutkiem od dnia 8 stycznia 2026 r., czyli od dnia rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem niektórych artykułów i załączników, które zostaną uchylone ze skutkiem od dnia 8 stycznia 2040 r. Wyjątki te umożliwiają dalsze umieszczanie oznakowania CE na wyrobach budowlanych na podstawie norm zharmonizowanych lub europejskich ocen technicznych wydanych zgodnie z CPR-2011, do czasu opublikowania odniesienia do nowych zharmonizowanych specyfikacji technicznych i/lub europejskich dokumentów oceny opracowanych na podstawie CPR-2024

(zob. Rozdział 2.6) (art. 94).

Rysunek 5

Kluczowe terminy dotyczące stosowania CPR-2024

2.7.2 Ważność norm zharmonizowanych i europejskich ocen technicznych do których opublikowano odwołanie na podstawie CPR-2011

W przypadku wyrobów objętych normą zharmonizowaną przepisy CPR-2024 będą miały zastosowanie dopiero od momentu publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej odpowiedniej zharmonizowanej specyfikacji technicznej opartej na CPR-2024. Do tego czasu normy zharmonizowane mające zastosowanie w ramach CPR-2011 będą nadal stanowiły podstawę do oznakowania CE odpowiednich wyrobów wprowadzanych do obrotu, aż do ich wycofania przez Komisję Europejską lub uchylenia w inny sposób (*art. 95*).

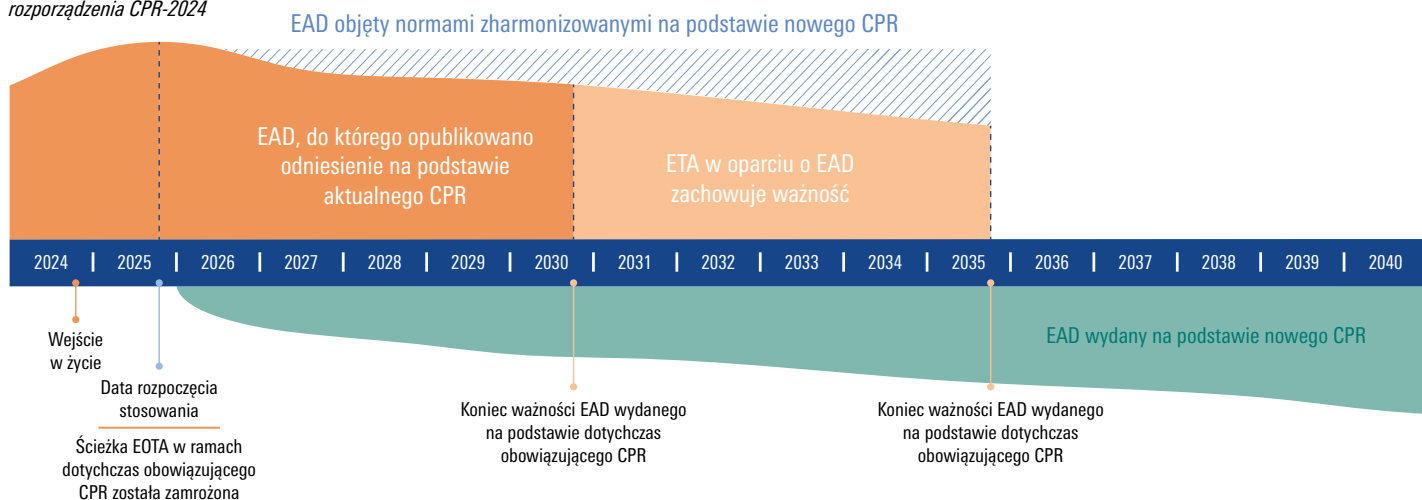
WAŻNE

Obowiązki wynikające z CPR-2024 nie mają zastosowania bezpośrednio po publikacji zharmonizowanej specyfikacji technicznej. Zawsze istnieje okres przejściowy, w którym producent może stosować normy zharmonizowane lub zharmonizowane specyfikacje techniczne do oznakowania CE swojego wyrobu.

Europejskie dokumenty oceny, do których odwołanie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej również zachowują ważność, ale tylko do 8 stycznia 2031 r., chyba że ich ważność wygasa z innych powodów. Wyroby nadal można wprowadzać do obrotu na podstawie europejskich ocen technicznych wydanych zgodnie z tymi europejskimi dokumentami oceny przez kolejne 5 lat, to znaczy do 8 stycznia 2036 r. (*art. 95*).

Rysunek 6

Terminy ważności europejskich dokumentów oceny (EAD) i europejskich ocen technicznych (ETA) po wejściu w życie rozporządzenia CPR-2024

2.8 Związek z prawem krajowym

2.8.1 Wymagania krajowe a zharmonizowane specyfikacje techniczne

Rozporządzenie CPR-2024 wraz ze zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi przyjętymi zgodnie z CPR-2024, tworzą tzw. „strefę zharmonizowaną”. Jeżeli wyrób mieści się w zakresie danej zharmonizowanej specyfikacji technicznej, producenci muszą ocenić jedynie właściwości użytkowe zasadniczych charakterystyk określonych w tej specyfikacji. Nie mają obowiązku dostarczać dodatkowych informacji dotyczących właściwości użytkowych wymaganych przez poszczególne państwa członkowskie, wykraczających poza te objęte zharmonizowaną specyfikacją techniczną. Wynika to z faktu, że chociaż państwa członkowskie zachowują kompetencje do definiowania i regulowania robót budowlanych oraz obiektów budowlanych, to jednak na mocy CPR-2024 są one również zobowiązane do poszanowania „strefy zharmonizowanej” (*art. 11*), aby umożliwić funkcjonowanie jednolitego rynku europejskiego.

DEFINICJA

„Strefa zharmonizowana” oznacza obszar uregulowany na szczeblu Unii Europejskiej w odniesieniu do wyrobów budowlanych. Obejmuje wszystkie wyroby podlegające zharmonizowanym specyfikacjom (hTS) i uznaje się, że kompleksowo określa wszystkie zasadnicze charakterystyki i metody ich oceny, wszystkie wymagania inne niż wymagania objęte innymi przepisami prawa Unii Europejskiej, oraz mające zastosowanie systemy oceny i weryfikacji.

W trakcie konsultacji zainicjowanych przez Komisję Europejską w ramach prac grup ekspertów ds. dorobku prawnego związanego z rozporządzeniem w sprawie wyrobów budowlanych (CPR Acquis), zajmujących się określonymi rodzinami wyrobów ([zob. Rozdział 7.3](#)), państwa członkowskie są zobowiązane przekazać Komisji Europejskiej informacje o wszystkich zasadniczych charakterystykach, których wymagają lub które uznają za niezbędne dla danej rodziny wyrobów, a także o metodach oceny, wartościach progowych lub klasach właściwości użytkowych (*art. 4 ust. 3*). W ten sposób zharmonizowane specyfikacje techniczne zgodne z rozporządzeniem CPR-2024 będą kompleksowe i obejmą wszystkie zasadnicze charakterystyki, wymagania dotyczące wyrobów oraz metody oceny niezbędne do zadeklarowania właściwości użytkowych wyrobu budowlanego przez producenta. Państwa członkowskie nadal mogą wystąpić o informacje dotyczące dodatkowych zasadniczych charakterystyk, ale wyłącznie w oparciu o nadrzędne względy zdrowia i bezpieczeństwa osób lub ochrony środowiska oraz wyłącznie po zawiadomieniu Komisji Europejskiej i uzyskaniu jej zgody (*art. 11 ust. 5*). W każdym przypadku takie odstępstwa będą miały charakter tymczasowy i będą prowadziły do szybkiej zmiany zharmonizowanych specyfikacji technicznych, których dotyczą.

Państwa członkowskie, zachowując kompetencje do ustalania wymagań w zakresie obiektów budowlanych, nie mogą zakazywać ani utrudniać udostępniania wyrobów objętych zakresem zharmonizowanej specyfikacji technicznej, jeżeli wyroby te są zgodne z CPR-2024 (*art. 11 ust. 2*).

2.8.2 Zachęty stosowane przez państwa członkowskie w odniesieniu do wyrobów budowlanych

Rozporządzenie CPR-2024 wskazuje, że jeżeli państwo członkowskie chce zapewniać zachęty w odniesieniu do kategorii wyrobów, w przypadku których właściwości użytkowe są wyrażone jako klasa właściwości użytkowych, lub jako klasa objęta oznakowaniem w zakresie zrównoważenia środowiskowego, do takich zachęt kwalifikują się jedynie wyroby spełniające wymagania dwóch najwyższych klas właściwości użytkowych (*art. 82*).

2.9 Związek z innymi przepisami prawa UE

Wypełnianie obowiązków wynikających z CPR-2024 nie oznacza (automatycznie) wypełniania również obowiązków wynikających z innych mających zastosowanie przepisów prawa. Jest wręcz odwrotnie: wypełniając obowiązki wynikające z innych przepisów prawa UE w zakresie ochrony zdrowia, bezpieczeństwa lub ochrony środowiska, obowiązki wynikające z CPR-2024 mogą, pod pewnymi warunkami, zostać uznane za wykonane (*art. 12*).

Aby uniknąć podwójnej oceny właściwości użytkowych już ocenionych lub podwójnego spełniania wymagań już spełnionych w odniesieniu do innych mających zastosowanie przepisów prawa UE, Komisja Europejska jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych określających warunki uznania obowiązków wynikających z CPR-2024 za wykonane.

Jakkolwiek, w przypadku ewentualnej kolizji między rozporządzeniem CPR-2024 a rozporządzeniem (UE) 2024/1781 (ESPR) lub rozporządzeniem (UE) nr 1025/2012 (w sprawie normalizacji europejskiej), pierwszeństwo mają odpowiednie przepisy CPR-2024 (*art. 12*).

2.9.1 Rozporządzenie w sprawie ustanowienia ram ustalania wymogów ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów (ESPR) - Rozporządzenie (WE) 2024/1781

Rozporządzenie CPR-2024 zostało opracowane zgodnie z ramami rozporządzenia ESPR dotyczącego zrównoważonego rozwoju wyrobów, a jego przepisy zostały dostosowane do specyfiki sektora budowlanego. Z nielicznymi wyjątkami, w przypadku gdy niektóre wyroby budowlane podlegają ESPR, CPR-2024 będzie głównym aktem prawnym harmonizującym aspekty dotyczące wyrobów budowlanych, w tym ich zrównoważoność, nawet jeśli kwestie zostały już uwzględnione w ESPR.

Jedynie w przypadku, gdy wymagania CPR-2024 określone w niniejszym rozporządzeniu będą niewystarczające i nie będą mogły zostać zmienione lub uzupełnione w rozsądnym terminie, Komisja Europejska może rozważyć zastosowanie rozporządzenia ESPR.

Także w przypadku wyrobów związanych z energią, takich jak kotły lub systemy ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji (HVAC), wymagania w zakresie zrównoważonego rozwoju określa rozporządzenie (UE) 2024/1781.

PRZYKŁAD

WYROBY, DLA KTÓRYCH WYMAGANIA W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU OKREŚLA CPR-2024 LUB ESPR

CPR-2024

Drzwi dla pieszych, przemysłowe, do obiektów komercyjnych lub garażowe
Okna
Kominy

ESPR

Systemy ogrzewania, wentylacji i klimatyzacji
Kotły
Pompy ciepła

2.9.2 Rejestracja, ocena, udzielanie zezwoleń i stosowane ograniczenia w zakresie chemikaliów – REACH (rozporządzenie (WE) 1907/2006)

Rozporządzenie REACH dotyczy chemikaliów i przede wszystkim koncentruje się na ich rejestracji, ocenie, udzielaniu pozwoleń i stosowanych ograniczeniach, ale nie reguluje bezpośrednio wyrobów budowlanych. REACH pośrednio wpływa na te wyroby budowlane regulując substancje chemiczne stosowane w ich produkcji.

Art. 15 ust. 6 rozporządzenia CPR-2024 stanowi, że informacje, o których mowa w *art. 31 lub art. 33* rozporządzenia REACH należy przekazać wraz z deklaracją właściwości użytkowych i zgodności. Ten obowiązek nie jest nowy i zapewnia, że w przypadku gdy producent musi dostarczyć kartę charakterystyki zgodnie z REACH lub informacje o substancjach wzbudzających szczególnie duże obawy (SVHC) zawartych w wyrobach w stężeniu powyżej 0,1% (m/m), informacje te są udostępniane wszystkim użytkownikom wraz z deklaracją właściwości użytkowych i zgodności.

2.9.3 Dyrektywy dotyczące zamówień publicznych (2014/24/UE i 2014/25/UE)

Celem rozporządzenia CPR-2024 jest zwiększenie stosowania zrównoważonych wyrobów budowlanych w przypadku zamówień publicznych aby osiągnąć neutralność klimatyczną, poprawić efektywność energetyczną i efektywne gospodarowanie zasobami, oraz przejść na gospodarkę o obiegu zamkniętym. Rozporządzenie zawiera odniesienia do dyrektywy 2014/24/UE i dyrektywy 2014/25/UE, stanowiąc, że w przypadku procedur udzielania zamówień objętych zakresem tych dyrektyw, gdy zamówienia wymagają minimalnych właściwości użytkowych w zakresie zrównoważenia środowiskowego dla wyrobów budowlanych w odniesieniu do ich zasadniczych charakterystyk objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające muszą stosować obowiązkowe minimalne wymagania w zakresie zrównoważenia środowiskowego określone w aktach delegowanych przyjętych na mocy CPR (*art. 83*). Nie wyklucza to ustanowienia przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające ambitniejszych wymagań w zakresie zrównoważenia środowiskowego związanych z zasadniczymi charakterystykami.

PODSTAWOWE INFORMACJE DLA PRODUCENTÓW

3.1 Co nowego

W CPR-2024 przyjęto kompleksowe podejście, uwzględniające rosnące znaczenie aspektów środowiskowych, ocen cyklu życia budynków, gospodarki o obiegu zamkniętym oraz cyfryzacji. Jego celem jest ujednolicenie kwestii dotyczących wyrobów budowlanych w ramach jednego aktu prawnego, z uwzględnieniem specyfiki sektora budowlanego, a jednocześnie harmonizacja z istniejącymi przepisami w różnych sektorach ([zob. rozdział 2.8 i 2.9](#)). Pociąga to za sobą szereg zmian, z których najważniejsze podsumowano poniżej.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRODUCENTÓW ZA OCHRONĘ ŚRODOWISKA

- W odpowiedzi na liczne rezolucje, komunikaty i konkluzje Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej oraz Komisji Europejskiej, podkreślające potrzebę zapewnienia bardziej zrównoważonego charakteru sektora budowlanego i środowiska zbudowanego (*pkt 5 w preambule*), CPR-2024 wprowadza nowy zestaw z góry ustalonych zasadniczych charakterystyk środowiskowych związanych z oceną cyklu życia wyrobów budowlanych (*załącznik II*) wchodzących w zakres rozporządzenia.
- W przeciwieństwie do zasadniczych charakterystyk związanych z podstawowymi wymaganiami dotyczącymi obiektów budowlanych, w przypadku których producenci mogą deklarować właściwości zgodnie z wymaganiami obowiązującymi w miejscu użytkowania, właściwości użytkowych w zakresie zrównoważenia środowiskowego wyrobu w całym jego cyklu życia stanie się stopniowo obowiązkowa (*art. 15 ust. 2 i 3, załącznik II*). [Szczegóły w rozdziale 10.](#)
- W stosownych przypadkach producenci muszą zapewnić dostępność części zamiennych (*art. 22 ust. 2 i 8*).
- Z poszanowaniem dla strefy harmonizacji, która zabrania państwom członkowskim wprowadzania wymagań utrudniających stworzenie jednolitego rynku wyrobów budowlanych, państwa członkowskie mogą wprowadzać obowiązkowe systemy kaucyjne lub nałożyć obowiązek przejmowania przez producentów prawa własności nadwyżek wyrobów niesprzedanych wyrobów innych niż wykonane na zamówienie na określonych warunkach. Mogą również wprowadzić zakazy niszczenia nadwyżkowych lub niesprzedanych wyrobów (*art. 11 ust. 7 i 8*).
- Komisja Europejska jest uprawniona do ustanowienia szczegółowych obowiązków w zakresie etykietowania dotyczącego zrównoważenia środowiskowego dla producentów poszczególnych rodzin wyrobów i kategorii wyrobów, które zazwyczaj wybierają i kupują konsumenci. Istotnym warunkiem ustanowienia takich szczegółowych obowiązków w zakresie etykietowania dotyczącego zrównoważenia środowiskowego jest jednak to, że ogólne właściwości środowiskowe wyrobu są w całym cyklu życia w szerokim zakresie niezależne od jego montażu (*art. 22 ust. 9 i 10*).

NOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYROBÓW

- Komisja Europejska może przyjmować akty delegowane dla niektórych rodzin lub kategorii wyrobów określające wymagania dotyczące wyrobów związane z bezpieczeństwem, funkcjonalnością i aspektami środowiskowymi inne niż ocena cyklu życia. Zasadniczo projektowanie, produkcja i pakowanie wyrobów budowlanych powinny zapewniać ich skuteczne i niezawodne działanie, nie pogorszenie deklarowanych właściwości użytkowych oraz spełnianie określonych wymagań nieodłącznie związanych z bezpieczeństwem wyrobu i wymagań środowiskowych nieodłącznie związanych z wyrobem w całym cyklu życia wyrobu. Wszystko to zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej i technicznej (*art. ust. 7 pkt 1), załącznik III pkt 1.1, 2.1 i 3.1*).

WIĘKSZE WYMAGANIA INFORMACYJNE

- *Art. 11 ust. 6* rozporządzenia CPR-2011 zobowiązuje producentów nie tylko do przekazywania deklaracji właściwości użytkowych, ale również instrukcji obsługi i informacji na temat bezpieczeństwa. Rozporządzenie CPR-2024 formalizuje ten obowiązek i precyzuje te informacje. Producenci mają obowiązek przekazywać ogólne informacje o wyrobie, instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa w odniesieniu do wyrobów budowlanych objętych zharmonizowaną specyfikacją techniczną (*art. 9 ust. 1, załącznik IV*). Dotyczy to również wyrobów, dla których wydano europejską ocenę techniczną, jeżeli producent chce umieścić na nich oznakowanie CE (*art. 37 ust. 6*).
- Wyroby, do których używania wymagana jest wiedza fachowa muszą zostać wyraźnie opatrzone informacją „wyłącznie do użytku profesjonalnego”. Wyroby, które nie zostały opatrzone taką informacją uznaje się za przeznaczone również dla użytkowników nieprofesjonalnych i konsumentów w rozumieniu rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (rozporządzenie (UE) 2023/988), (*art. 22 ust. 5*).

DEKLARACJA WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWYCH I ZGODNOŚCI

- Zgodnie z CPR-2011, istnienie i dostępność deklaracji właściwości użytkowych jest zasadniczym warunkiem umieszczenia oznakowania CE na wyrobie. Zgodnie z CPR-2024 producenci nie tylko muszą przekazać deklarację właściwości użytkowych wyrobu i przyjąć odpowiedzialność za zgodność takiego wyrobu z tymi właściwościami użytkowymi, ale również potwierdzić zgodność z szeregiem obowiązków i wymagań. Nowa deklaracja właściwości użytkowych i zgodności na podstawie rozporządzenia CPR-2024 zawiera oba, tj. informacje o właściwościach użytkowych w zakresie zasadniczych charakterystyk i potwierdzenie zgodności z wymaganiami dotyczącymi wyrobów, w jednym dokumencie (*art. 13*).

Szczegóły w rozdziale 3.3.

DOSTĘPNOŚĆ DOKUMENTACJI

- Gdy wyrób:
 - który jest objęty zharmonizowaną specyfikacją techniczną w ramach CPR-2024, lub
 - dla którego wydano europejską ocenę techniczną zgodnie z CPR-2024, a producent chce na nim umieścić oznakowanie CE, zostanie udostępniony na rynku, producent przekazuje szereg dokumentów i informacji (*zob. rozdział 3.2.2, 3.2.4, 3.2.7 i 3.2.8*). Najpierw producent musi udostępnić taką dokumentację i informacje przy użyciu własnych środków. Później staną się częścią cyfrowego paszportu produktu, który musi zostać przekazany za pośrednictwem systemu cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych.

(*zob. rozdział 9*)

WYROBY UŻYWANE I PODDANE REGENERACJI

- Zakres CPR-2024 został rozszerzony i wyraźnie obejmuje wyroby używane i poddane regeneracji, podając jasne definicje elementów używanych i poddanych regeneracji (*art. 2 ust. 1, art. 3 pkt 20, art. 3 pkt 25*). Komisja Europejska, przy wsparciu grupy ekspertów ds. dorobku prawnego związanego z rozporządzeniem w sprawie wyrobów budowlanych (*zob. rozdział 7.3*), może ustalić, czy wyroby używane i podane regeneracji mają być objęte wnioskiem o normalizację, czy też z niego wyłączone (*art. 4 ust. 6*).

ZASTOSOWANIE DEKLAROWANE A ZAMIERZONE

- W przeciwieństwie do CPR-2011, CPR-2024 rozróżnia między zastosowaniem deklarowanym a zastosowaniem zamierzonym. Taka informacja przekazywana jest za pośrednictwem dokumentacji technicznej, oznakowania, instrukcji, informacji dotyczących bezpieczeństwa oraz wszelkich materiałów promocyjnych. Producent musi wyraźnie zakomunikować deklarowane zastosowanie wyrobu. Jest to sposób, aby zapewnić, że wyrób będzie użytkowany zgodnie z przeznaczeniem i uniknąć wszelkich nieporozumień, które mogłyby prowadzić do problemów związanych z bezpieczeństwem lub właściwościami użytkowymi. Ponadto, deklarowane zastosowanie pomaga organom nadzoru rynku upewnić się, że wyrób nie jest użytkowany w niewłaściwy sposób. Deklarowane zastosowanie zawsze musi mieścić się w zakresie zamierzonego zastosowania (*art. 3 ust. 21 i 22, art. 22 ust. 3*).

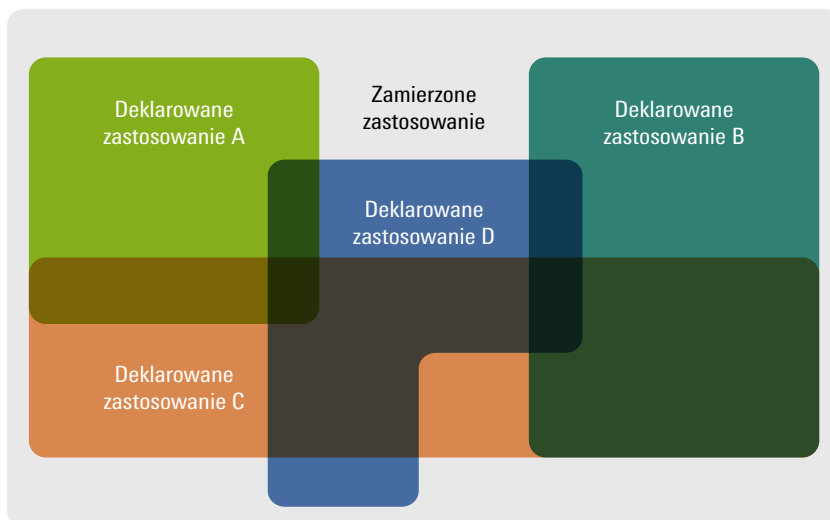
DEFINICJA

„Zamierzone zastosowanie” to szeroka definicja celu, w jakim wyrób został wyprodukowany, określonego w stosownych zharmonizowanych specyfikacjach technicznych lub europejskich dokumentach oceny. „Deklarowane zastosowanie” odnosi się do konkretnego zastosowania wyrobu przewidzianego przez producenta. Jest to bardziej precyzyjny opis tego, jak producent przewiduje wykorzystanie wyrobu w ramach jego ogólnego przeznaczenia.

Przykład: zamierzone zastosowanie drzwi wewnętrznych dla pieszych to zamykanie, w całości lub w części, otworu oraz zapewnienie komunikacji głównie dla pieszych. Deklarowanym zastosowaniem konkretnych drzwi wewnętrznych dla pieszych może być wydzielenie strefy pożarowej i kontrola zadymienia w przypadku pożaru. Deklarowanym zastosowaniem innych drzwi wewnętrznych może być montaż w budynkach, w których dostęp musi być zapewniony również dla maszyn, takich jak wózki widłowe.

Rysunek 7

Związek między deklarowanym zastosowaniem a zamierzonym zastosowaniem

WYDRUK PRZESTRZENNY

- Rozporządzenie CPR-2024 wyraźnie uwzględnia druk przestrzenny jako technologię wytwarzania wyrobów budowlanych (*art. 3 pkt 1*). Producenci korzystający z technologii druku przestrzennego muszą przestrzegać obowiązków wynikających z CPR-2024, tak jak producenci korzystający z dowolnej innej technologii, oraz dodatkowych szczegółowych obowiązków takich jak zapewnienie stosowania odpowiednich zbiorów danych 3D i zgodnych materiałów, a także weryfikacji kompatybilności zbiorów danych, materiałów i technologii drukowania (*art. 22 ust. 1 i 4*).

SYSTEMY OCENY I WERYFIKACJI (AVS)

- Rozporządzenie CPR-2024 ustanawia zmienione ramy oceny i weryfikacji właściwości użytkowych i zgodności wyrobów budowlanych. W załączniku IX określono kilka systemów oceny i weryfikacji (AVS, w rozporządzeniu CPR-2011 znane jako AVCP – systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych), różniących się stopniem zaangażowania jednostek notyfikowanych (zewnętrznych jednostek oceniających zgodność). Rozszerzono odpowiedzialność jednostek notyfikowanych w ramach AVS 3, aby weryfikowały, czy typ wyrobu i kategoria wyrobu, określone przez producenta, odpowiadają wynikom oceny. Ponadto, wprowadzono nowy system AVS 3+ mający na celu uwzględnienie specyfiki oceny właściwości użytkowych w zakresie zrównoważonego rozwoju środowiskowego. Ponadto, nowe rozporządzenie CPR-2024 precyzuje zadania jednostek notyfikowanych bardziej szczegółowo niż poprzednie (*załącznik IX art. 7*).

CYFROWY PASZPORT PRODUKTU DLA WYROBÓW BUDOWLANYCH

- Rozporządzenie w sprawie wyrobów budowlanych wprowadza system cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych w celu zwiększenia przejrzystości i dostępności informacji dotyczących wyrobów budowlanych. System ten ma być kompatybilny i interoperacyjny z paszportem produktu ustanowionym rozporządzeniem w sprawie ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnych cech wyrobów budowlanych. Będzie określał kto może mieć dostęp i kto jest upoważniony do aktualizowania informacji w paszporcie produktu, z zapewnieniem ochrony praw własności intelektualnej i szczególnie chronionych informacji handlowych.

zob. rozdział 10

3.2 Obowiązki producentów

Rozporządzenie CPR-2024 nakłada na producentów różne obowiązki w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, właściwości użytkowych i zrównoważonego charakteru wyrobów budowlanych:

- które są objęte zharmonizowaną specyfikacją techniczną w ramach CPR-2024; lub
- dla których wydano europejską ocenę techniczną zgodnie z CPR-2024, a producent chce na nich umieścić oznakowanie CE,

gdy takie wyroby są udostępniane na rynku. Po potwierdzeniu, że wyrób nie podlega wyjątkom określonym w *art. 14*, producent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków wskazanych dalej w niniejszym rozdziale (3.2.1 – 3.2.11).

3.2.1 Dane identyfikacyjne wyrobu

Producenci muszą określić typ wyrobu zgodnie z definicją w *art. 3 pkt 27* (zob. [Definicje po Rys. 8](#)) zapewniając, że właściwości użytkowe wyrobu są oceniane według obowiązkowych zasadniczych charakterystyk. Jeżeli wyrób należy do rodziny lub kategorii wyrobów, dla której Komisja Europejska ustanowiła wymagania dotyczące wyrobów zgodnie z załącznikiem III, producent zapewni, że wyrób został zaprojektowany, wytworzony i zapakowany zgodnie z tymi wymaganiami (*art. 22 ust. 1*).

Rysunek 8

Koncepcja rodzin, kategorii i typów wyrobów

Rodziny wyrobów, których aktualnie jest 36, wymieniono w załączniku VII do rozporządzenia CPR-2024.

DEFINICJA

„**Kategoria wyrobów**” oznacza podzbiór typów wyrobów należących do określonej rodziny wyrobów, obejmujący te typy wyrobów, które łączy ich wspólne zamierzone zastosowanie zgodnie ze zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi lub europejskimi dokumentami oceny.

„**Typ wyrobu**” oznacza abstrakcyjny model poszczególnych wyrobów, określony przez zamierzone zastosowanie oraz zestaw charakterystyk, które wykluczają różnice w odniesieniu do właściwości użytkowych lub spełnienia wymagań dotyczących wyrobów, określonych w niniejszym rozporządzeniu lub na jego podstawie, przy czym identyczne wyroby różnych producentów należą do różnych typów wyrobów.

Jeśli jednostka notyfikowana uczestniczy w ocenie i weryfikacji, jednostka ta weryfikuje, czy dany typ wyrobu został prawidłowo określony i czy odpowiednia kategoria wyrobu została prawidłowo zastosowana (*załącznik IX*).

Zgodnie z *art. 22 ust. 5* rozporządzenia CPR-2024, producenci zapewniają, że ich wyroby są opatrzone specyficznym dla danego producenta niepowtarzalnym kodem identyfikacyjnym typu wyrobu. Jeżeli jest dostępny, wyroby powinny również być opatrzone numerem partii lub serii. Te informacje powinny być łatwo widoczne i czytelne dla użytkowników. Jeżeli nie można ich umieścić na samym wyrobie ze względu na jego charakter, wymagane informacje należy podać na opakowaniu, przymocowanej etykiecie, lub w dokumentach dołączonych do wyrobu.

3.2.2 Deklaracja właściwości użytkowych i zgodności (DoPC)

Deklaracja właściwości użytkowych i zgodności to kluczowy, jednolity dokument, w ramach którego producent przyjmuje odpowiedzialność zarówno za zgodność wyrobu z deklarowanymi właściwościami użytkowymi, jak i z wszelkimi mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi wyrobu.

Producenci wyrobów objętych zharmonizowaną specyfikacją techniczną opracowaną w ramach CPR-2024 muszą zostać poddani mającemu zastosowanie systemowi oceny i weryfikacji i sporządzić deklarację właściwości użytkowych i zgodności przed wprowadzeniem wyrobu do obrotu (*art. 13 i art. 22 ust. 2*).

W przypadku wyrobów, które nie są objęte żadną zharmonizowaną specyfikacją techniczną, producenci mogą zdecydować się na wydanie deklaracji właściwości użytkowych i zgodności na podstawie europejskiej oceny technicznej zgodnie z odpowiednim europejskim dokumentem oceny.

Jeżeli producent zdecyduje się nie deklarować właściwości wyrobu w odniesieniu do jednej lub więcej zasadniczych charakterystyk, w miejscu deklaracji wartości umieszcza się słowo „NULL”.

3.2.2.1 DOKUMENTACJA TECHNICZNA JAKO PODSTAWA DEKLARACJI WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWYCH I ZGODNOŚCI

Jako podstawę deklaracji właściwości użytkowych i zgodności producent sporządza dokumentację techniczną obejmującą:

- deklarowane zastosowanie
- elementy niezbędne do wykazania właściwości użytkowych i zgodności
- procedury (zakładowej kontroli produkcji) zapewniające, że wyroby spełniają swoje deklarowane właściwości użytkowe i pozostają w zgodności z niniejszym rozporządzeniem
- mające zastosowanie systemy oceny i weryfikacji (AVS)
- informacje o stosowanych procedurach uproszczonych (jeżeli są stosowane)
- kalkulację charakterystyk w zakresie zrównoważenia środowiskowego.

3.2.2.2 TREŚĆ DEKLARACJI WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWYCH I ZGODNOŚCI

Pierwsza część deklaracji właściwości użytkowych i zgodności dotycząca właściwości użytkowych danego wyrobu budowlanego zasadniczo zachowuje strukturę deklaracji właściwości użytkowych sporządzanej przez producentów w ramach CPR-2011, ale przedstawia informacje bardziej szczegółowo.

Deklaracja właściwości użytkowych i zgodności uwzględnia 8 podstawowych wymagań dla obiektów budowlanych, które określono w *załączniku I* (*zob. rozdział 2.5*) oraz nowe, z góry ustalone zasadnicze charakterystyki środowiskowe, które określono w *załączniku II* do CPR-2024. Natomiast druga część deklaracji właściwości użytkowych i zgodności stanowi istotną nowość i dotyczy wymagań dotyczących wyrobów określonych w *załączniku III* do CPR-2024.

Wzór deklaracji właściwości użytkowych i zgodności znajduje się w *załączniku V*.

Więcej informacji o deklarowaniu właściwości użytkowych wyrobu w zakresie zrównoważenia środowiskowego znajduje się w *rozdziale 10*.

3.2.2.3 PRZEKAZANIE DEKLARACJI WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWYCH I ZGODNOŚCI

Rozporządzenie CPR-2024 określa również sposób przekazania deklaracji właściwości użytkowych i zgodności. Dopóki nie obowiązuje system cyfrowego paszportu produktu (DPP) dla wyrobów budowlanych, producent przekazuje kopię deklaracji właściwości użytkowych i zgodności w formie elektronicznej. Na zasadzie odstępstwa producent może udostępnić deklarację właściwości użytkowych i zgodności na stronie internetowej, o ile spełni wszystkie następujące warunki:

➤ Treść deklaracji właściwości użytkowych i zgodności jest udostępniana na stronie internetowej w formacie elektronicznym zablokowanym do edycji.➤ Deklaracja właściwości użytkowych i zgodności udostępniana jest w formacie nadającym się do odczytu przez człowieka i do odczytu maszynowego z możliwością pobrania kopii w powszechnie stosowanym formacie.➤ Strona internetowa jest monitorowana i utrzymywana w celu zapewnienia ciągłej dostępności deklaracji	właściwości użytkowych i zgodności.➤ Deklaracja właściwości użytkowych i zgodności jest dostępna nieodpłatnie.➤ Przekazanie instrukcji dotyczących dostępu do strony internetowej i deklaracji właściwości użytkowych i zgodności.➤ Zapewnienie powiązania między wyrobem a związaną z nim deklaracją właściwości użytkowych i zgodności za pomocą niepowtarzalnego kodu identyfikacyjnego typu wyrobu, potencjalnie wykorzystując nośnik danych lub odnośnik bezpośredni.

W przypadku gdy partia tego samego wyrobu jest dostarczana jednemu użytkownikowi, można przekazać jedną kopię deklaracji właściwości użytkowych i zgodności.

Od momentu wejścia w życie systemu cyfrowego paszportu produktu (DPP) dla wyrobów budowlanych, producent może udostępniać cyfrowy paszport produktu (zawierający m.in. deklarację właściwości użytkowych i zgodności) za pośrednictwem systemu cyfrowego paszportu produktu. Osiemnaście miesięcy po wejściu w życie systemu DPP, przekazywanie cyfrowych paszportów produktu za pośrednictwem tego systemu stanie się obowiązkowe [zob. rozdział 3.2.9 i 10.](#)

Deklarację właściwości użytkowych i zgodności należy dostarczyć w języku lub językach wymaganych przez państwa członkowskie, w których producent zamierza udostępnić wyrób. Inny podmiot gospodarczy udostępniający wyrób producenta w dodatkowym państwie członkowskim udostępnia tłumaczenie deklaracji właściwości użytkowych i zgodności na języki wymagane przez to dodatkowe państwo członkowskie wraz z oryginałem.

3.2.2.4 ZWOLNIENIA Z OBOWIĄZKU SPORZĄDZANIA DEKLARACJI WŁAŚCIWOŚCI UŻYTKOWYCH I ZGODNOŚCI

Producenci mają obowiązek dostarczyć deklarację właściwości użytkowych i zgodności, chyba że ich wyroby budowlane stanowią wyjątki określone w art. 14 rozporządzenia CPR-2024:

➤ W przypadku wyrobów produkowanych jednostkowo lub na zamówienie wytwarzanych w procesie nieseryjnym, produkowanych na specjalne zlecenie, wbudowywanych w jednym określonym obiekcie budowlanym przez producenta (który również ponosi odpowiedzialność za bezpieczne wbudowanie wyrobu w obiekt budowlany) oraz zgodnych z mającymi zastosowanie przepisami krajowymi	i znajdujących się pod nadzorem, producent jest zwolniony z obowiązku sporządzania deklaracji właściwości użytkowych i zgodności.➤ Wyroby produkowane wyłącznie w celu zachowania dziedzictwa kulturowego, w procesie nieseryjnym i zgodnie z przepisami krajowymi są również zwolnione z wymogu sporządzania deklaracji właściwości użytkowych i zgodności.

DEFINICJA

„Nieseryjny proces produkcyjny” oznacza proces, który nie jest ani w przeważającej mierze zautomatyzowany, ani w przeważającej mierze przeprowadzany z wykorzystaniem technik linii montażowej, ani też bardzo często powtarzany w stosunku do wielkości produkcji.

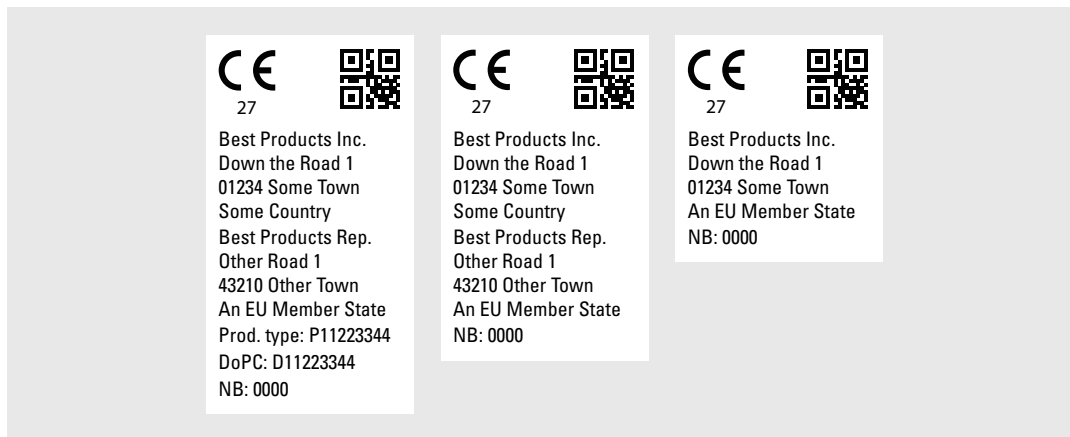
Zob. rozdział 2.4, aby dowiedzieć się więcej o wyrobach, które nie są objęte rozporządzeniem CPR-2024.

3.2.3 Umieszczenie oznakowania CE

Oznakowanie CE, tj. znak „CE”, umieszcza się wyłącznie na takich wyrobach, dla których producent sporządził deklarację właściwości użytkowych i zgodności (*art. 22 ust. 2*). Za oznakowaniem CE umieszcza się:

- dwie ostatnie cyfry roku, w którym oznakowanie CE zostało po raz pierwszy umieszczone; lub, w przypadku wyrobów używanych, dwie ostatnie cyfry roku, w którym wyrób został zdemontowany a następnie dwie ostatnie cyfry roku, w którym oznakowanie CE zostało umieszczone na wyrobie).
- nazwę i adres siedziby producenta lub znak identyfikujący, który pozwala łatwo i jednoznacznie zidentyfikować nazwę i adres producenta.
- nazwę i adres siedziby upoważnionego przedstawiciela lub znak identyfikujący pozwalający w łatwy i jednoznaczny sposób określić nazwę i adres upoważnionego przedstawiciela, w przypadku gdy producent wyznaczył takiego upoważnionego przedstawiciela (dobrowolne dla producentów posiadających miejsce działalności w UE, obowiązkowe dla producentów nie posiadających miejsca działalności w UE).
- niepowtarzalny kod identyfikacyjny typu wyrobu.
- kod deklaracji właściwości użytkowych i zgodności.
- w stosownych przypadkach, numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej lub jednostek notyfikowanych zaangażowanych w weryfikację.
- nośnik danych powiązany z cyfrowym paszportem produktu, jeżeli (gdy) cyfrowy paszport produktu jest dostępny za pośrednictwem systemu cyfrowego

[zob. rozdział 10.](#)

Niepowtarzalny kod identyfikacyjny typu wyrobu i kod deklaracji można zastąpić nośnikiem danych, jeżeli (art. 18 ust. 2):

- zawiera odnośnik bezpośredni połączony z deklaracją właściwości użytkowych i zgodności, jeżeli deklaracja jest dostępna na stronie internetowej; lub
- posiada łącze do cyfrowego paszportu produktu.

Oznakowanie CE umieszcza się na wyrobie w sposób widoczny, czytelny i trwały. W przypadku gdy nie jest to możliwe lub nie można tego zapewnić z uwagi na charakter wyrobu, oznakowanie CE umieszcza się na etykiecie dołączonej do wyrobu lub na opakowaniu, a jeżeli i to jest niemożliwe – w dokumentach towarzyszących.

3.2.4 Stałość właściwości użytkowych i zgodności

Producent musi posiadać procedury zapewniające, że jego wyroby będą utrzymywały deklarowane właściwości użytkowe oraz zgodność z rozporządzeniem CPR-2024, w tym z mającymi zastosowanie wymaganiami. Takie procedury powinny obejmować projekt wyrobu, procesy produkcji oraz materiały wykorzystywane do produkcji. W przypadku wyrobów produkowanych seryjnie, procedury – znane też jako zakładowa kontrola produkcji (ZKP) – powinny również zapewniać utrzymanie deklarowanych właściwości użytkowych oraz odpowiednie uwzględnienie wszelkich zmian w projekcie wyrobu, procesach produkcji i wykorzystywanych materiałach (art. 22 ust. 4). Jeżeli takie zmiany mają wpływ na właściwości użytkowe wyrobu lub jego zgodność, wymagana może ponowna ocena.

DEFINICJA

„Zakładowa kontrola produkcji” oznacza udokumentowaną, stałą i wewnętrzną kontrolę produkcji w zakładzie produkcyjnym w odniesieniu do określonych parametrów lub aspektów jakościowych, odzwierciedlających specyfikę danej

rodziny wyrobów lub kategorii wyrobów i procesów produkcyjnych, której celem jest zapewnienie stałości właściwości użytkowych lub ciągłego spełniania wymagań dotyczących wyrobów, prowadzoną zgodnie z załącznikiem IX.

3.2.5 Informacje ogólne, instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa

Zgodnie z *art. 22 ust. 6* rozporządzenia CPR-2024, udostępniając wyrób na rynku, producenci muszą zapewnić, że wyrobowi towarzyszą informacje ogólne o wyrobie, instrukcja użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa, określone w załączniku IV. Takie informacje należy przekazać w języku określonym przez dane państwo członkowskie lub, w przypadku braku takich ustaleń, w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników.

Treść takich instrukcji i informacji dotyczących bezpieczeństwa precyzuje *Załącznik IV* do CPR-2024. Instrukcje użytkowania powinny obejmować aspekty takie jak bezpieczeństwo podczas transportu, montażu, rozmontowania, konserwacji, demontażu i rozbiórki; kompatybilność i integracja z innymi systemami lub zestawami; potrzeby w zakresie konserwacji w celu utrzymania właściwości użytkowych wyrobu; bezpieczeństwo podczas użytkowania; szkolenie i inne wymagania w zakresie bezpiecznego użytkowania; środki ograniczania ryzyka; zalecenia dotyczące naprawy, ponownego użycia, regeneracji, recyklingu i bezpiecznej utylizacji. Informacje dotyczące bezpieczeństwa powinny uwzględniać potencjalne zagrożenia związane z wyrobem i możliwe do przewidzenia w uzasadniony sposób jego niewłaściwe użytkowanie, oraz instrukcje bezpiecznego złożenia, montażu, obsługi i konserwacji. Producent powinien również przekazać informacje o środkach ochronnych, jakie należy zastosować w trakcie tych czynności oraz informacje dotyczące postępowania w przypadku awarii lub wypadku.

W ramach wniosku o normalizację odnoszącego się do norm zharmonizowanych dotyczących właściwości użytkowych, obejmujących daną rodzinę lub kategorię wyrobów, Komisja Europejska może również zwrócić się o opracowanie wytycznych dotyczących sporządzania ogólnych informacji o wyrobie, instrukcji użytkowania oraz informacji dotyczących bezpieczeństwa, zgodnie z *załącznikiem IV*.

3.2.6 Procedury dotyczące wyrobów już wprowadzonych do obrotu

W celu zapewnienia dokładności, wiarygodności i stałości deklarowanych właściwości użytkowych i zgodności wyrobu, w stosownych przypadkach producent przeprowadzi badanie próbek wyrobów wprowadzonych o obrotu lub udostępnionych na rynku, rozpatruje skargi, i w razie potrzeby, prowadzi ewidencję skarg, wyrobów niezgodnych i wyrobów wycofanych od użytkowników, a także informuje o tym importerów i dystrybutorów (*art. 22 ust. 4*).

3.2.7 Etykietowanie wyrobów (inne niż oznakowanie CE)

Oznakowanie inne niż oznakowane CE, w tym oznakowanie prywatne, można umieścić na wyrobie tylko, jeżeli nie dotyczy ono właściwości użytkowych wyrobu w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk objętych mającymi zastosowanie zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi.

Jeżeli do używania wyrobu wymagana jest wiedza fachowa, wyrób powinien zostać opatrzony etykietą „wyłącznie do użytku profesjonalnego”. Wyroby nieopatrzone taką etykietą uznaje się za przeznaczone również dla użytkowników nieprofesjonalnych i konsumentów.

W przypadku, gdy Komisja Europejska ustanowiła szczegółowe obowiązki w zakresie etykietowania dotyczącego zrównoważenia środowiskowego w oparciu o właściwości użytkowe dla poszczególnych rodzin wyrobów i kategorii wyrobów, producenci muszą również przestrzegać takich obowiązków dotyczących etykietowania (*art. 22 ust. 9 i 10*). [Więcej szczegółów w rozdziale 3.2.8.](#)

3.2.8 Etykietowanie w zakresie zrównoważenia środowiskowego

Komisja Europejska może ustanowić szczegółowe wymagania w zakresie etykietowania dotyczącego zrównoważenia środowiskowego dla poszczególnych rodzin wyrobów i kategorii wyrobów (*art. 22 ust. 10*). Jest to możliwe tylko w przypadku, gdy wyrób jest zwykle wybierany lub nabywany przez konsumentów, a jego ogólne właściwości środowiskowe nie wykazują znacznych różnic w zależności od jego montażu. Etykieta opiera się na ocenie właściwości użytkowych wyrobu i dostarcza informacje w sposób przyjazny dla konsumenta i zrozumiały dla osób niebędących ekspertami.

Komisja Europejska określi sposób umieszczania etykiety na wyrobach w aktach delegowanych.

PRZYKŁAD

ETYKIETY ŚRODOWISKOWE

Etykiety środowiskowe nie mają zastosowania w przypadku:

- profili metalowych, które mogą mieć różne zastosowania
- cegieł, które mogą być stosowane wewnątrz lub na zewnątrz, w konstrukcjach nośnych lub nienośnych, z izolacją termiczną lub bez

niej.

Etykiety środowiskowe mogą mieć zastosowanie w przypadku:

- posadzek wewnętrznych do typowych zastosowań.

3.2.9 Przekazanie cyfrowego paszportu produktu

Art. 22 ust. 7 rozporządzenia CPR-2024 stanowi, że producenci muszą udostępnić paszport produktu za pośrednictwem systemu cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych. Cyfrowy paszport produktu stanie się obowiązkowy 18 miesięcy po wejściu w życie aktów delegowanych, o których mowa w art. 75 ust. 1, które nie zostały jeszcze przyjęte. Paszport produktu powinien być powiązany z nośnikiem danych (tj. Liniowym symbolem kodu kreskowego, symbolem dwuwymiarowym lub innym nośnikiem danych służącym do automatycznej identyfikacji, który może być odczytywany przez urządzenie) w sposób określony w art. 18 ust. 2 lit. g.

Warto przypomnieć, że przekazanie cyfrowego paszportu produktu oraz inne postanowienia CPR-2024 mające zastosowanie do producentów będą obowiązkowe wyłącznie w odniesieniu do wyrobów objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi w zakresie właściwości użytkowych oraz europejskimi dokumentami oceny przyjętymi w ramach nowych ram prawnych. Więcej informacji o cyfrowym paszporcie produktu, [patrz rozdział 9](#).

3.2.10 Dostępność części zamiennych

Komisja Europejska może przyjmować akty delegowane nakładające na producentów, w przypadku niektórych rodzin i kategorii wyrobów, obowiązek zapewnienia dostępności określonych części zamiennych do ich wyrobów, jeżeli takie części nie są powszechnie dostępne na rynku. Obowiązek ten ma zastosowanie przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu ostatniego wyrobu danego typu, chyba że w akcie delegowanym przewidziano inny okres.

PRZYKŁAD

CZĘŚCI ZAMIENNE

W celu zapewnienia ciągłej funkcjonalności oraz możliwości naprawy wyrobów producenci mogą być zobowiązani do udostępnienia określonych części zamiennych, które nie są powszechnie dostępne na rynku, w szczególności części

niezbędnych do wymiany elementów zaprojektowanych przez producenta. Może to dotyczyć np. okuć okiennych zaprojektowanych przez producenta (projekt własny) i wbudowanych w konkretne okna.

3.2.11 Środki naprawcze i zarządzanie ryzykiem

Art. 22 ust. 11 i 12 rozporządzenia CPR-2024 określa środki naprawcze i procedury zarządzania ryzykiem, które muszą wdrożyć producenci:

- Producent, który wie lub ma powody, by uważać, że wyrób, który został wprowadzony do obrotu nie jest zgodny z deklarowanymi właściwościami użytkowymi lub nie jest zgodny z przepisami rozporządzenia CPR-2024, musi niezwłocznie podjąć środki naprawcze w celu zapewnienia zgodności wyrobu lub, w innym przypadku, wycofania takiego wyrobu z obrotu lub od użytkowników. Jeżeli problem jest związany z dostarczoną częścią składową lub usługą świadczoną z zewnątrz, producent musi poinformować o tym dostawcę lub usługodawcę oraz właściwy organ krajowy producenta.
- Jeżeli wyrób stwarza zagrożenie, producent musi poinformować o tym wszystkie strony zaangażowane w dystrybucję wyrobu, a także właściwe organy krajowe państw członkowskich, w których wyrób został udostępniony. Taka informacja powinna szczegółowo określać rodzaj niezgodności, częstotliwość występowania zdarzeń lub wypadków oraz wdrożone lub zalecane środki naprawcze.
- W przypadku zagrożeń stwarzanych przez wyroby, które dotarły już do użytkownika końcowego lub konsumenta, którego nie można zidentyfikować ani z którym nie można się bezpośrednio skontaktować, producent – za pośrednictwem mediów i innych kanałów – musi rozpowszechnić informacje o środkach, jakie należy zastosować w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń. W przypadku poważnego ryzyka producent na własny koszt musi wycofać wyrób z obrotu oraz od użytkowników.

3.3 Punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych

Punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych to podmioty wyznaczone przez państwa członkowskie w celu wsparcia podmiotów gospodarczych, a zatem również producentów, w sprawach dotyczących wyrobów budowlanych (*art. 72*). Rozporządzenie określa następujące zasady dotyczące punktów kontaktowych ds. wyrobów budowlanych:

- Każde państwo członkowskie musi wyznaczyć i utrzymywać na swoim terytorium co najmniej jeden punkt kontaktowy ds. wyrobów budowlanych. Takie punkty kontaktowe powinny mieć wystarczające uprawnienia i zasoby umożliwiające skuteczną realizację ich zadań.
- Punkty kontaktowe mają obowiązek przekazywać podmiotom gospodarczym i organom z innych państw członkowskich informacje dotyczące wszystkich wyrobów budowlanych, nawet jeżeli takie wyroby nie są jeszcze uwzględnione w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych. Do takich informacji należą:
 - Elektroniczne kopie lub dostęp online do krajowych przepisów technicznych i krajowych procedur administracyjnych mających zastosowanie do wyrobów na terytorium, na którym ustanowiono takie punkty.
 - Informacje na temat tego, czy dla wyrobów wymagane jest uzyskanie uprzedniej zgody na podstawie prawa krajowego.
 - Przepisy mające zastosowanie w przypadku wbudowywania, złożenia lub montażu wyrobów.
 - Informacje na temat przepisów dotyczących wyrobów, ustanowionych w rozporządzeniu o wyrobach budowlanych i aktach przyjętych na jego podstawie.
- Punkty kontaktowe ds. wyrobów budowlanych muszą udzielić informacji nieodpłatnie w terminie 15 dni roboczych od otrzymania wniosku.

Komisja Europejska prowadzi i na publikuje aktualny [wykaz krajowych punktów kontaktowych ds. wyrobów budowlanych](#).

3.4 Systemy oceny i weryfikacji (AVS)

Załącznik IX do CPR-2024 definiuje systemy oceny i weryfikacji (AVS), w rozporządzeniu CPR-2011 znane jako systemy oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych (AVCP), stosowane w celu oceny i weryfikacji właściwości użytkowych wyrobów budowlanych i ich zgodności z tym rozporządzeniem. Istnieje 6 możliwych systemów. System 3+ był uważany za dodatkowy, nowy system wprowadzony przez CPR-2024, aż do momentu, gdy Komisja Europejska przyjęła akt delegowany, zmieniający w tym zakresie CPR-2011, tuż przed opublikowaniem odwołania do CPR-2024 w Dzienniku Urzędowym UE. System 3+ wprowadzono w celu uwzględnienia zasadniczych charakterystyk związanych ze zrównoważonym rozwojem środowiskowym, stosując go przekrojowo, tj. niezależnie od rodziny czy kategorii wyrobów. Systemy oceny i weryfikacji mające zastosowanie do konkretnej rodziny lub kategorii wyrobów są ustalane przez Komisję Europejską w aktach delegowanych i określone we wniosku o normalizację. Definiując mające zastosowanie systemy oceny i weryfikacji uwzględnia się czynniki takie jak zamierzone zastosowanie wyrobu, potencjalne zagrożenia oraz zmienność produkcji. Do tej samej rodziny lub kategorii wyrobów może mieć zastosowanie kilka systemów oceny i weryfikacji.

Producenci muszą przestrzegać wymagań i realizować zadania określone w mających zastosowanie systemach oceny i weryfikacji, co może obejmować zakładową kontrolę produkcji, badanie i dokumentację techniczną. Stopień złożoności tych zadań różni się w zależności od konkretnego systemu. Mogą obejmować pełną kontrolę przeprowadzaną przez jednostkę notyfikowaną, w tym badanie kontrolne próbek (system 1+), aż po samoweryfikację i samocertyfikację producenta (system 4):

- **SYSTEM 1+:** Pełna kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną, w tym badanie kontrolne próbek
- **SYSTEM 1:** Pełna kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną bez badania kontrolnego próbek
- **SYSTEM 2+:** Jednostka notyfikowana skupiająca się na zakładowej kontroli produkcji
- **SYSTEM 3+:** Kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną w zakresie oceny zrównoważenia środowiskowego
- **SYSTEM 3:** Jednostka notyfikowana skupiająca się na określeniu typu wyrobu
- **SYSTEM 4:** Samoweryfikacja i samocertyfikacja producenta

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zadań producentów związanych z systemami oceny i weryfikacji (AVS) z zadaniami związanymi z systemami oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych (AVCP) opisanymi w CPR-2011. Kolorem niebieskim zaznaczono elementy, które były już częścią systemów AVCP w ramach CPR-2011 i pozostają częścią AVS w ramach CPR-2024. Kolorem czerwonym wyróżniono wszystkie zmiany i/lub uzupełnienia mające zastosowanie do AVS w kontekście CPR-2024, niezależnie od ich wpływu w praktyce. Niektóre ze zmian wprowadzają całkiem nowe obowiązki. Inne określają środki, które już funkcjonują w ramach systemów AVCP zgodnie z CPR-2011 i w przypadku których nie jest jeszcze wiadomo, czy będzie konieczne dostosowanie obecnych praktyk.

Rysunek 10:

Zadania producenta w odniesieniu do mających zastosowanie systemów oceny i weryfikacji

- ✕ Również wymagane w ramach starego systemu AVCP
- ✖ Dodatkowe / nowe wymagania w ramach nowego AVS

ZADANIA PRODUCENTA					
OKREŚLENIE TYPU WYROBU ORAZ ZASTOSOWANIA ODPOWIEDNIEJ KATEGORII WYROBU					
	Dalsza ocena właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badań (w tym badania kontrolnego próbek)	Ocena właściwości użytkowych wyrobu na podstawie zbioru danych na potrzeby wartości wejściowych, założeń i modelowania	Zakładowa kontrola produkcji	Dalsze badanie próbek pobranych w zakładzie produkcyjnym zgodnie z ustalonym planem badań	Sporządzenie dokumentacji technicznej zawierającej dowód: - prawidłowego stosowania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do oceny właściwości użytkowych - zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi wyrobów określonymi w niniejszym rozporządzeniu
SYSTEM 1+ Pełna kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną, w tym badanie kontrolne próbek			✕	✕	✖
SYSTEM 1 Pełna kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną bez badania próbek			✕	✕	✖
SYSTEM 2+ Jednostka notyfikowana skupiająca się na zakładowej kontroli produkcji	✕		✕	✕	✖
SYSTEM 3+ Kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną w zakresie oceny zrównoważenia środowiskowego		✖	✖		
SYSTEM 3 Jednostka notyfikowana skupiająca się na określeniu typu wyrobu	✖		✕		✖
SYSTEM 4 Samoweryfikacja i samocertyfikacja producenta	✕		✕		✖

Rysunek 11:

Zadania jednostki notyfikowanej w odniesieniu do obowiązujących systemów oceny i weryfikacji

Tak jak wcześniej, poniższa tabela przedstawia zestawienie zadań jednostek notyfikowanych związanych z systemami oceny i weryfikacji (AVS) z zadaniami związanymi z systemami oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych (AVCP) opisanymi w CPR-2011.

NOTIFIED BODIES'S TASK											
JEŚLI JEDNOSTKA NOTYFIKOWANA UCZESTNICZY W OCENIE I WERYFIKACJI, WERYFIKUJE, CZY DANY TYP WYROBU ZOSTAŁ PRAWIDŁOWO OKREŚLONY I CZY ODPOWIEDNIA KATEGORIA WYROBU ZOSTAŁA PRAWIDŁOWO ZASTOSOWANA.											
	Potwierdzenie, że typ wyrobu został prawidłowo określony, a kategoria wyrobu prawidłowo zastosowana	Ocena właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badania typu (w tym pobierania próbek reprezentatywnych dla typu wyrobu) obliczenia typu lub tabelarycznych wartości lub dokumentacji opisującej wyrob	Ocena właściwości użytkowych na podstawie badania typu przez laboratorium zakładu (na podstawie próbek pobranych przez producenta), obliczeń, wartości na etykietach lub dokumentacji opisującej wyrob	Walidacja wartości wejściowych, przyjętych i zgodności z mającymi zastosowanie zasadami ogólnymi i lub zasadami odnoszącymi się do konkretnej kategorii wyrobów	Walidacja oceny producenta	Walidacja procesu zastosowanego w celu opracowania tej oceny	Walidacja prawidłowego wykorzystania oprogramowania odpowiedniego do oceny	Wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji	Stały nadzór, ocena i ewaluacja zakładowej kontroli produkcji, w tym okresowe inspekcje w zakładzie produkcyjnym	Badanie kontrolne pobranych próbek przed wprowadzeniem wyrobu na rynek	Sprawdzenie, czy dokumentacja techniczna została sporządzona i czy zawiera dowód prawidłowego stosowania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do oceny zgodności właściwości użytkowych z mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi wyrobów określonymi w niniejszym rozporządzeniu
✖ Również wymagane w ramach starego systemu AVCP ✖ Dodatkowe / nowe wymagania w ramach nowego AVS	✖	✖						✖	✖	✖	✖
SYSTEM 1+ Pełna kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną, w tym badanie kontrolne próbek	✖	✖						✖	✖	✖	✖
SYSTEM 1 Pełna kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną bez badania próbek	✖	✖						✖	✖		✖
SYSTEM 2 Jednostka notyfikowana skupiająca się na zakładowej kontroli produkcji	✖							✖	✖		✖
SYSTEM 3+ Kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną w zakresie oceny zrównoważenia środowiskowego							✖	✖			
SYSTEM 3 Jednostka notyfikowana skupiająca się na określeniu typu wyrobu	✖		✖								
SYSTEM 4 Samoweryfikacja i samoocertyfikacja producenta											

3.4.1 Zadania i przepisy horyzontalne dla producentów

Niezależnie od mającego zastosowanie systemu oceny i weryfikacji producent:

- określa typ wyrobu i stosuje odpowiednią kategorię wyrobu na podstawie mającej zastosowanie zharmonizowanej specyfikacji technicznej lub europejskiego dokumentu oceny (*załącznik IX, wprowadzenie*).
- ustanawia, prowadzi i utrzymuje zakładową kontrolę produkcji zapewniając zgodność wprowadzonego do obrotu wyrobu z deklarowanymi właściwościami użytkowymi oraz wymaganiami określonymi w CPR-2024. Kontrola taka będzie zgodna z postanowieniami mających zastosowanie zharmonizowanych specyfikacji technicznych lub europejskich dokumentów oceny i będzie określać parametry szczególnie istotne z punktu widzenia właściwości użytkowych (*załącznik IX ust. 7b*).
- dokumentację techniczną zawierającą dowód prawidłowego stosowania CPR-2024 w odniesieniu do oceny właściwości użytkowych (nie ma zastosowania do systemu oceny i weryfikacji 3+).
- sporządza dokumentację techniczną zawierającą dowód zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi wyrobów określonymi w CPR-2024 (nie ma zastosowania do systemu oceny i weryfikacji 3+).

3.4.2 Zadania i przepisy horyzontalne dla jednostek notyfikowanych

Niezależnie od mających zastosowanie systemów oceny i weryfikacji, z wyjątkiem systemu oceny i weryfikacji 4, jednostka notyfikowana:

- weryfikuje, czy producent wypełnia obowiązki określone w CPR-2024 (*art. 55 ust. 1e*), w tym w szczególności sprawdza i potwierdza, że producent prawidłowo określił typ wyrobu i prawidłowo zastosował kategorię wyrobu (*załącznik IX, wprowadzenie*).
- przeprowadza oceny i weryfikacje z zachowaniem przejrzystości i w sposób proporcjonalny, uwzględniając wielkość przedsiębiorstwa, sektor, stopień złożoności wyrobu oraz wielkość produkcji, uwzględniając jednak przy tym to, jak dalece rygorystyczne wymagania zostały nałożone na wyrób oraz jaką rolę odgrywa wyrób w spełnianiu podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych (*art. 55 ust. 2*).
- zobowiązuje producentów do podjęcia odpowiednich działań naprawczych, jeżeli podczas wstępnych inspekcji zostanie stwierdzona niezgodność, a w razie konieczności wstrzymuje certyfikację (*art. 55 ust. 3*).
- egzekwuje środki naprawcze i, jeżeli zachodzi taka potrzeba, wstrzymuje lub cofa certyfikację, podczas działań monitorujących związanych z weryfikacją zgodności i stałości właściwości użytkowych, tj. w przypadku systemów oceny i weryfikacji 1+, 1 i 2+ (*art. 55 ust. 4*).
- ogranicza, zawiesza lub cofa certyfikaty lub sprawozdania z walidacji w razie niepodjęcia środków naprawczych lub jeżeli środki te nie przynoszą wymaganych skutków (*art. 55 ust. 5*).

- podejmuje decyzje, w tym decyzje o zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatów lub sprawozdań z walidacji, w oparciu o jasne i z góry określone kryteria (*art. 55 ust. 6*).
- na wniosek producenta lub dostawcy podejmuje współpracę i udostępnia wszelkie odpowiednie informacje jednostkom notyfikowanym, które uznały jej oceny, zgodnie z art. 62 (uznanie oceny i weryfikacji przez inną jednostkę notyfikowaną) i zawiera w tym celu umowę (*art. 55 ust. 7*).
- prowadzi inspekcję we wszystkich miejscach, w których odbywają się znaczące procesy produkcyjne, w przypadku gdy system obejmuje inspekcję zakładu produkcyjnego (*załącznik IX ust. 7a*).

3.4.3 Ocena i weryfikacja stałości właściwości użytkowych w ramach CPR-2011 a system oceny i weryfikacji w ramach CPR-2024

Ogólne wrażenie większej precyzji i szczegółowości postanowień rozporządzenia CPR-2024 widoczne jest także w części dotyczącej obowiązków jednostek notyfikowanych oraz producenta w zakresie zapewnienia zgodności, przestrzegania wymagań i utrzymania stałości właściwości użytkowych. Wiele z tych szczegółów jest już powszechnie stosowane, w wielu przypadkach już od czasów pierwszego oznakowania CE zgodnie z dyrektywą o wyrobach budowlanych (dyrektywa 89/106/EWG). Sprecyzowanie ich w CPR-2024 może zapewnić, że przepisy będą stosowane w szerszym zakresie. W związku z tym nie można ogólnie stwierdzić, czy i w jakim stopniu rozporządzenie CPR-2024 będzie wymagało dostosowania obecnych praktyk w niektórych sektorach wyrobów lub przez poszczególnych producentów. Jest to tym bardziej prawdziwe, że dostosowanie będzie również zależało od treści zapisów dotyczących systemu oceny i weryfikacji w normach zharmonizowanych dotyczących właściwości użytkowych oraz w europejskich dokumentach oceny, gdy zostaną one wdrożone zgodnie z CPR-2024.

Przykłady obszarów, w których rozporządzenie CPR-2024 jest bardziej precyzyjne i szczegółowe niż CPR-2011, to:

- Rozporządzenie CPR-2024 (*załącznik IX ust. 7a*) precyzuje, że w przypadku gdy system oceny i weryfikacji obejmuje inspekcję zakładu produkcyjnego przeprowadzaną przez jednostkę notyfikowaną, inspekcja ta obejmuje wszystkie miejsca, w których odbywają się znaczące procesy produkcyjne, i co najmniej weryfikację następujących elementów:
 - zakładowej kontroli produkcji, z określeniem środków i częstotliwości przewidzianych w celu zapewnienia stałości właściwości użytkowych, w tym parametrów istotnych z punktu widzenia właściwości użytkowych;
 - zarys zamierzonej zakładowej kontroli produkcji
- Zakładowa kontrola produkcji obejmuje proces produkcji od momentu otrzymania surowców i części składowych do wysyłki wyrobu (podejście „od bramy do bramy”) po rozpoczęciu produkcji i musi obejmować co najmniej następujące elementy (*załącznik IX ust. 7b*):
 - Zapewnienie zgodności wyrobu z określonym typem wyrobu oraz zastosowania odpowiedniej kategorii wyrobu.
 - Stosowanie szczegółów technicznych niezbędnych do wdrożenia systemu lub systemów oceny i weryfikacji, określonych w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych, europejskich dokumentach oceny i dobrowolnych normach zharmonizowanych.

[zob. rozdział 8.](#)

➤ w przypadku gdy badania nie są odpowiednie dla danego wyrobu, typ wyrobu można określić przy użyciu mających zastosowanie rozszerzonych zasad stosowania (zob. [wyjaśnienia poniżej](#)), o których mowa w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych, europejskich dokumentach

oceny i dobrowolnych normach zharmonizowanych, jeżeli są dostępne. Jednostki notyfikowane potwierdzające, że dany typ wyrobu został prawidłowo określony, muszą również potwierdzić, że odpowiednie rozszerzone zasady stosowania zostały prawidłowo zastosowane (*załącznik IX ust. 7c*).

WAŻNE

„Rozszerzone zasady stosowania” zapewniają alternatywny sposób oceny właściwości użytkowych wyrobów zgodnie z rozporządzeniem. Jednostki notyfikowane są odpowiedzialne za potwierdzenie, że te zasady zostały prawidłowo zastosowane. Podczas gdy CPR-2024 nie definiuje wprost „rozszerzonych zasad stosowania”, sugeruje, że stanowią one zbiór reguł lub procedur określonych w zharmonizowanych specyfikacjach technicznych, europejskich dokumentach oceny oraz normach zharmonizowanych. Zasady te zapewniają elastyczność w ocenie zgodności wyrobu w sytuacjach, gdy nie mają zastosowania standardowe metody badania, np. gdy wymiary wyrobu wykraczają poza dopuszczalną, znormalizowaną konfigurację badawczą.

➤ W przypadku systemów 3+ oceny i weryfikacji dotyczących zrównoważenia środowiskowego walidacja polega na walidacji obliczeń i danych wejściowych. W tym kontekście jednostka notyfikowana musi potwierdzić (*załącznik IX ust. 7d*),

- czy modelowanie i dane wejściowe mające zastosowanie zgodnie ze zharmonizowaną specyfikacją techniczną lub europejskim dokumentem oceny dokładnie odzwierciedlają deklarowane przez producenta właściwości użytkowe wyrobu
- czy wykorzystano współczynniki charakterystyki dostarczone przez Komisję Europejską
- wszelkie wykorzystane dane, a w szczególności wiarygodność wszelkich wykorzystanych danych specyficznych dla danego przedsiębiorstwa.

Gdy obliczenia wykonywane są przy użyciu oprogramowania (własnego lub dostarczonego przez strony

trzecie), jednostki notyfikowane muszą potwierdzić, czy takie oprogramowanie jest odpowiednie i czy zostało prawidłowo wykorzystane (*załącznik IX ust. IVb*).

➤ W przypadku wyrobów objętych systemem oceny i weryfikacji stałości właściwości użytkowych 3 w ramach CPR-2011, definicja typu wyrobu nie wymaga weryfikacji przez żadne strony trzecie. W przeciwieństwie do tego, CPR-2024 wymaga od producentów wyrobów objętych systemem AVS 3 uzyskania od jednostki notyfikowanej certyfikatu potwierdzającego prawidłowe określenie typu i kategorii wyrobu, w tym potwierdzenia, że producent przedstawił właściwe sprawozdania. Takie certyfikaty nie mają daty ważności, ale mogą zostać cofnięte lub unieważnione przez jednostkę notyfikowaną, na przykład jeśli stwierdzi ona, że certyfikat dla danego typu wyrobu został błędnie wydany, tj. zawierał błąd w treści.

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE WYROBÓW BUDOWLANYCH DLA IMPORTERÓW, UPOWAŻNIONYCH PRZEDSTAWICIELI ORAZ DYSTRYBUTORÓW

4.1 Kto jest kim

Rozporządzenie CPR-2024 wyróżnia 5 głównych podmiotów gospodarczych:

- **Producenci**
zob. rozdział 3.
- **Upoważnieni przedstawiciele**
Osoby fizyczne lub prawne mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii Europejskiej, które otrzymały od producenta upoważnienie do występowania (na lub poza terytorium UE) w jego imieniu w zakresie danego upoważnienia i przyjęcia na siebie określonych obowiązków producenta (zob. Definicje poniżej). Podczas gdy producenci posiadający siedzibę na terytorium UE mają możliwość wyznaczyć, producenci posiadający siedzibę poza terytorium UE mają obowiązek wyznaczyć jednego upoważnionego przedstawiciela.
- **Importerzy**
Osoby fizyczne lub prawne, które mają miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii Europejskiej i (nabywają oraz) wprowadzają do obrotu w Unii Europejskiej produkty pochodzące z państwa trzeciego.
- **Dystrybutorzy**
Osoby fizyczne lub prawne prowadzące handel produktami wprowadzonymi na rynek przez producenta lub importera lub udostępnionymi przez inną osobę fizyczną lub prawną.
- **Dostawcy usług realizacji zamówień**
Osoby fizyczne lub prawne świadczące usługi w łańcuchu dostaw, z wyłączeniem usług transportowych i pokrewnych usług.

ale zasadniczo uznaje za „podmiot gospodarczy” każdą osobę fizyczną lub prawną zaangażowaną w wytwarzanie (regenerację) i wprowadzanie do obrotu (używanych) wyrobów zgodnie z rozporządzeniem (artykuł 3 ust. 9).

DEFINICJA

„Podmiot gospodarczy” oznacza producenta, upoważnionego przedstawiciela, importera, dystrybutora, dostawcę usług realizacji zamówień lub inną osobę fizyczną lub prawną, która podlega rozporządzeniu CPR-2024 w odniesieniu do wytwarzania lub regeneracji wyrobów, w tym wyrobów, które mają zostać ponownie użyte, lub udostępniania tych wyrobów na rynku, zgodnie z tym rozporządzeniem (art. 3 pkt 9);

„Producent” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która wytwarza produkt lub która zleca zaprojektowanie lub wytworzenie produktu i sprzedaje ten produkt pod własną nazwą lub własnym znakiem towarowym (rozporządzenie (UE) 2019/1020, art. 3 pkt 8);

„Upoważniony przedstawiciel” oznacza osobę fizyczną lub prawną mającą

miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii Europejskiej, która otrzymała od producenta pisemne upoważnienie do występowania w jego imieniu w zakresie określonych zadań w odniesieniu do obowiązków producenta wynikających z niniejszego rozporządzenia (art. 3 pkt 36);

„Importer” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w Unii Europejskiej i wprowadza do obrotu w Unii produkt pochodzący z państwa trzeciego (rozporządzenie (UE) 2019/1020, artykuł 3 ust. 9);

„Dystrybutor” oznacza osobę fizyczną lub prawną w łańcuchu dostaw, inną niż producent lub importer, która udostępnia wyrób na rynku, w tym poprzez oferowanie wyrobów na sprzedaż, do wypożyczenia lub

sprzedaży ratalnej bądź poprzez prezentowanie wyrobów klientom lub instalatorom w ramach działalności handlowej, w tym w ramach sprzedaży na odległość, odpłatnie lub nieodpłatnie (art. 3 pkt 35);

„Dostawca usług realizacji zamówień” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która świadczy, w ramach działalności handlowej, co najmniej dwie z następujących usług: magazynuje, pakuje, adresuje i wysyła produkty, nie będąc ich właścicielem, z wyjątkiem usług pocztowych, usług doręczania paczek oraz wszelkich innych usług pocztowych lub usług transportu towarów (rozporządzenie (UE) 2019/1020, art. 3 pkt 11).

4.2 Obowiązki wszystkich podmiotów gospodarczych

Ogólnym obowiązkiem podmiotów gospodarczych jest zapewnienie stałej zgodności z rozporządzeniem w sprawie wyrobów budowlanych. Poza tym, co w zależności od roli danego podmiotu gospodarczego wiąże się z szeregiem szczegółowych obowiązków, wszystkie podmioty gospodarcze mają obowiązek współpracować z organami oraz umożliwiać konsumentom i użytkownikom wyrobów zgłaszanie wypadków i zdarzeń związanych z wyrobami. Do takich obowiązków w zakresie współpracy należy:

➤ Przedstawianie właściwemu organowi nadzoru rynku sprawozdań z postępu działań naprawczych podjętych w celu wyeliminowania niezgodności po swojej stronie (<i>art. 20 ust. 2</i>)➤ wskazywanie, na wniosek odpowiedniego organu krajowego, od kogo ten podmiot gospodarczy otrzymał lub komu dostarczył jakie ilości wyrobów (w tym części i części zamiennych) lub usług objętych rozporządzeniem (<i>art. 20 ust. 3</i>)➤ przechowywanie wszystkich dokumentów i informacji związanych z własnymi obowiązkami danego podmiotu gospodarczego do dyspozycji właściwych organów krajowych przez okres dziesięciu lat od dostarczenia przez ten gospodarczy lub temu podmiotowi	gospodarczemu ostatniego wyrobu lub usług, chyba że te dokumenty lub informacje zostały udostępnione w ramach cyfrowego paszportu produktu (<i>art. 20 ust. 4</i>)➤ udostępnienie konsumentom i użytkownikom kanałów komunikacyjnych (np. numerów telefonów, adresów e-mail itp.), które umożliwią im zgłaszanie podmiotowi gospodarczemu wypadków, zdarzeń lub kwestii bezpieczeństwa związanych z wyrobem (<i>art. 20 ust. 5</i>)➤ niezwłoczne informowanie właściwych organów krajowych państw członkowskich, w których podmiot gospodarczy udostępnił wyrób, gdy według jego uznania wyrób niezgodny stwarza zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa osób lub dla środowiska.

Jak wspomniano wcześniej w niniejszym Przewodniku, obowiązki podmiotów gospodarczych określone w CPR-2024 dotyczą jednak wyłącznie wyrobów objętych zharmonizowaną specyfikacją techniczną zgodnie z CPR-2024 oraz wyrobów, na których umieszczono oznakowanie CE na podstawie europejskiej oceny technicznej i europejskiego dokumentu oceny wydanych zgodnie z rozporządzeniem CPR-2024. W odniesieniu do wyrobów objętych zakresem rozporządzenia CPR-2011 obowiązują określone w nim obowiązki.

Spełnienie obowiązków wynikających z CPR-2024 lub, odpowiednio, CPR-2011 nie oznacza, że nie mogą mieć zastosowania dodatkowe obowiązki wynikające z innych przepisów prawa Unii Europejskiej, takie jak obowiązki nałożone na mocy rozporządzenia w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (rozporządzenie (UE) 2023/988) czy rozporządzenie w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania (rozporządzenie (UE) 2024/2865).

[Więcej informacji w rozdziale 2.9.](#)

4.3 Obowiązki upoważnionych przedstawicieli

Producenci z siedzibą w Unii Europejskiej mają możliwość wyznaczyć jednego upoważnionego przedstawiciela, natomiast producenci z siedzibą poza Unią Europejską, niezależnie od tego czy aktywnie wprowadzają wyroby na jednolity rynek europejski czy robią to za pośrednictwem importera z siedzibą w UE, mają obowiązek wyznaczyć jednego upoważnionego przedstawiciela.

Obowiązki upoważnionych przedstawicieli w dużej mierze zależą od zadań powierzonych im przez producentów w ramach pełnomocnictwa. Rozporządzenie CPR-2024 nie ogranicza zadań, które mogą być powierzane przez producentów, z wyłączeniem sporządzania dokumentacji technicznej, co pozostaje obowiązkiem producenta (zob. rozdział 3).

Pełnomocnictwo umożliwia upoważnionym przedstawicielom producenta, a rozporządzenie CPR-2024 zobowiązuje ich co najmniej do (art. 23 ust. 2):

➤ przechowywania deklaracji właściwości użytkowych i zgodności oraz dokumentacji technicznej do dyspozycji właściwych organów krajowych➤ na uzasadniony wniosek właściwych organów krajowych przekazania tym organom wszelkich informacji i dokumentów niezbędnych do wykazania zgodności danego wyrobu z deklarowanymi właściwościami użytkowymi i z innymi mającymi zastosowanie wymaganiami określonymi w rozporządzeniu CPR-2024➤ jeżeli istnieją powody, by uważać, że dany wyrób jest niezgodny z wymaganiami lub stwarza ryzyko, poinformowania o tym: • producenta• właściwego organu krajowego miejsca prowadzenia działalności przedstawiciela	• właściwych organów krajowych w miejscu wprowadzenia wyrobu do obrotu➤ współpracy z właściwymi organami krajowymi, na ich wniosek, w celu wyeliminowania zagrożeń, jakie stwarzają wyroby objęte pełnomocnictwem udzielonym upoważnionemu przedstawicielowi, lub wyeliminowania niezgodności tych wyrobów rozwiązania umowy z producentem, jeżeli producent narusza swoje obowiązki wynikające z CPR-2024 i poinformowania o tym fakcie: • właściwych organów krajowych państw członkowskich, w których wyrób jest wprowadzony do obrotu• właściwego organu krajowego miejsca prowadzenia działalności przedstawiciela• producenta.

Oprócz wyżej wymienionych obowiązków i zadań minimalnych, upoważniony przedstawiciel sprawdza na poziomie dokumentacji, czy:

➤ wprowadzone do obrotu wyroby: • posiadają wymagane oznakowanie CE i etykietę• są opatrzone specyficznym dla producenta niepowtarzalnym kodem identyfikacyjnym typu wyrobu• są opatrzone, jeżeli jest dostępny, dobrze widocznym i czytelnym numerem partii lub numerem seryjnym• wyrobom towarzyszy deklaracja właściwości użytkowych i zgodności lub, czy taka deklaracja jest dostępna na stronie internetowej lub w ramach cyfrowego paszportu produktu,	➤ ogólne • informacje o wyrobie• instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa• wszelkie inne informacje, które należy przedstawić zgodnie z rozporządzeniem CPR-2024, na przykład karty charakterystyki, są dostarczone w wymaganym języku lub językach oraz, czy takie informacje są prezentowane klientom przed zawarciem umowy sprzedaży, w tym w przypadku sprzedaży na odległość.

4.4 Obowiązki importerów

W przypadku gdy producenci aktywnie wprowadzają wyroby na rynek UE wyłącznie za pośrednictwem upoważnionego przedstawiciela, inicjatywa wprowadzania wyrobów na rynek UE należy do i pozostaje po stronie producenta. W związku z tym producent decyduje, które zadania powierzy upoważnionemu przedstawicielowi.

W przeciwieństwie do tego, importerzy pozyskują wyroby z państw trzecich i wprowadzają je (udostępniają po raz pierwszy) na rynek Unii Europejskiej. W związku z tym obowiązki importerów są porównywalne z obowiązkami producentów, w tym sensie, że to importerzy ponoszą ostateczną odpowiedzialność za zapewnienie zgodności importowanych wyrobów z CPR-2024. Importerzy wprowadzają do obrotu w Unii Europejskiej wyłącznie wyroby, które są zgodne z CPR-2024 (*art. 24 ust. 1*), przy czym w większości przypadków ich obowiązkiem jest zapewnienie wykonania niezbędnych zadań, a nie ich osobiste wykonywanie.

Oprócz obowiązków mających zastosowanie w przypadku wszystkich podmiotów gospodarczych ([zob. rozdział 4.2](#)), Tabela 1 wymienia szczegółowe obowiązki importerów w zestawieniu z obowiązkami producentów.

Jeżeli importerzy sprzedają wyroby (również) użytkownikom końcowym, oprócz obowiązków ogólnych i szczegółowych pełnią również obowiązki, które stosuje się do dystrybutorów.

Chociaż rozporządzenie CPR-2024 nakłada ogólne obowiązki na wszystkich, a szczególne obowiązki m.in. na importerów, istnieją przypadki ([zob. Informacja poniżej](#)), w których obowiązki producentów stosuje się również do importerów (i dystrybutorów).

WAŻNE

OBOWIĄZKI PRODUCENTÓW STOSUJE SIĘ DO IMPORTERÓW I DYSTRYBUTORÓW, W PRZYPADKU GDY (*ART. 26*):

- wprowadzają wyrób na rynek pod swoją nazwą lub znakiem towarowym (tj. ich nazwa widnieje w deklaracji właściwości użytkowych i zgodności oraz w oznakowaniu CE)
- celowo lub niecelowo modyfikują wyrób (np. niewłaściwie go przechowując) w taki sposób, że ma to wpływ na właściwości użytkowe i zgodność wyrobu
- udostępniają na rynku wyrób, którego deklarowane zastosowanie jest inne niż zastosowanie deklarowane przez producenta w deklaracji właściwości użytkowych i zgodności wyrobu
- podają właściwości wyrobu odbiegające od właściwości deklarowanych przez producenta, tj. deklarują więcej lub mniej charakterystyk lub charakterystyki o odmiennych właściwościach użytkowych
- decydują się przyjąć rolę producenta.

Tabela 1:

Szczegółowe obowiązki producentów i importerów (opis uproszczony, szczegóły we wskazanych artykułach)

- obligations which apply, even if only in certain cases
- obligations which apply if and when delated acts are adopted

PRZEDMIOT	PRODUCENCI	IMPORTERZY
Typ wyrobu	określają art. 22 ust. 1	
Właściwości użytkowe wyrobu	oceniają i deklarują obowiązkowe zasadnicze charakterystyki art. 22 ust. 1	zapewniają, że producent wykazał spełnianie obowiązkowych zasadniczych charakterystyk art. 24 ust. 2
	oceniają zasadnicze charakterystyki do zadeklarowania art. 22 ust. 1	zapewniają, że producent wykazał spełnianie obowiązkowych zasadniczych charakterystyk, które zamierza zadeklarować art. 24 ust. 2
Wymogi dotyczące wyrobów	zapewniają, że wyrób został zaprojektowany i skonstruowany zgodnie z wymaganiami art. 22 ust. 1	zapewniają, że wyrób jest zgodny z wymaganiami art. 24 ust. 2
Poświadczenie i weryfikacja właściwości użytkowych	wykazują zgodność wyrobu z mającymi zastosowanie wymaganiami i jego właściwościami użytkowymi zgodnie z mającym zastosowaniem systemem oceny i weryfikacji art. 22 ust. 2	zapewniają, że producent wykazał zgodność wyrobu z mającymi zastosowanie wymaganiami i jego właściwościami użytkowymi zgodnie z mającym zastosowaniem systemem oceny i weryfikacji art. 24 ust. 2
Deklaracja właściwości użytkowych i zgodności	sporządzają art. 22 ust. 2	
	dostarczają lub udostępniają art. 16 ust. 1 i 2	zapewniają, że wyrobowi towarzyszy deklaracja właściwości użytkowych i zgodności lub że zostanie dostarczona lub udostępniona art. 24 ust. 2 lit. c
Oznakowanie CE	umieszczają zgodnie z art. 17 i 18 art. 22 ust. 2	zapewniają, że wyrób opatrzony jest znakiem CE zgodnie z art. 18 art. 24 ust. 2 lit. b
Części zamienne	zapewniają dostępność art. 22 ust. 2	
	oferują z rozsądnym krótkim okresem dostawy art. 22 ust. 8	
	oferują po rozsądnej i niedyskryminacyjnej cenie art. 22 ust. 8	
	podają informację o dostępności i cenie do wiadomości publicznej art. 22 ust. 8	
Etykiety dotyczące zrównoważenia środowiskowego	opracowują i umieszczają zgodnie z wymaganiami mających zastosowanie aktów delegowanych art. 22 ust. 2, 9 i 10	zapewniają, że na wyrobie znajduje się etykieta wymagana zgodnie z mającymi zastosowanie aktami delegowanymi art. 24 ust. 2 lit. b
Dokumentacja techniczna	sporządzają art. 22 ust. 3	zapewniają, że producent sporządził ... art. 24 ust. 2 lit. a
		sprawdzają, czy zastosowanie wyrobu zostało zadeklarowane przez producenta art. 24 ust. 3
Projekt i konstrukcja wyrobów	zapewniają odpowiedność projektu wyrobu, w tym zbiorów danych 3D, procesów produkcyjnych i wykorzystanych materiałów art. 22 ust. 4	
Procedury zapewniające zgodność wyrobów z deklarowanymi właściwościami użytkowymi i zgodność z niniejszym rozporządzeniem	wprowadzają art. 22 ust. 4	
Zmiany w mających zastosowanie zharmonizowanych specyfikacjach technicznych	odpowiednio uwzględnia art. 22 ust. 4	
	doprowadzają do ponownego przeprowadzenia oceny, w przypadku gdy zmiany mają wpływ na właściwości użytkowe lub zgodność wyrobu art. 22 ust. 4	
Badanie próbek wyrobów wprowadzonych do obrotu lub udostępnionych na rynku	przewodzą w odpowiednich przypadkach art. 22 ust. 4	
Ewidencja skarg, wyrobów niezgodnych i wyrobów wycofanych od użytkowników	rozpatrują skargi i prowadzą ewidencję w razie konieczności art. 22 ust. 4	rozpatrują skargi i prowadzą ewidencję w razie konieczności art. 24 ust. 7
Wyroby niezgodne i wyroby wycofane od użytkowników	informują importerów i dystrybutorów na bieżąco art. 22 ust. 4	informują producentów i dystrybutorów na bieżąco art. 24 ust. 7
Specyficzny dla producenta niepowtarzalny kod identyfikacyjny typu wyrobu	zapewniają, że wyrób jest nim opatrzony art. 22 ust. 5	zapewniają, że producent zapewnia... art. 24 ust. 2 lit. d
Numer partii lub numer seryjny dobrze widoczny i czytelny dla użytkowników	zapewniają, że wyrób jest nim opatrzony, jeżeli numer jest dostępny art. 22 ust. 5	zapewniają, że producent zapewnia... art. 24 ust. 2 lit. d
Etykieta „wyłącznie do użytku profesjonalnego”	umieszczają na wyrobach taką informację, jeżeli do ich używania potrzebna jest wiedza fachowa i prezentują etykietę klientom przed zawarciem umowy sprzedaży (w tym sprzedaży na odległość) art. 22 ust. 5	zapewniają, że producent umieszcza etykietę ... i prezentuje taką etykietę ... art. 24 ust. 2 lit. d

Tabela 1 kontynuacja

- obligations which apply, even if only in certain cases
- obligations which apply if and when delated acts are adopted

PRZEDMIOT	PRODUCENCI		IMPORTERZY	
Informacje, które muszą zostać przekazane zgodnie z CPR-2024	prezentują klientom przed zawarciem umowy sprzedaży (w tym sprzedaży na odległość)	art. 22 ust. 5	zapewniają, że producent prezentuje ...	art. 24 ust. 2 lit. d
			prezentują klientom przed zawarciem umowy sprzedaży (w tym sprzedaży na odległość)	art. 24 ust. 3
Informacje ogólne o wyrobie, instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa w określonym języku lub językach	zapewniają, że są dołączone do wyrobów wprowadzonych do obrotu	art. 22 ust. 6	zapewniają, że producent zapewnia...	art. 24 ust. 2 lit. d
			zapewniają, że są dołączone do wyrobów	art. 24 ust. 3
Cyfrowy paszport produktu	udostępniają, gdy system jest dostępny	art. 22 ust. 7	zapewniają, że producent udostępnia ...	art. 24 ust. 2 lit. d
Wyroby, które jeszcze nie zostały wprowadzone do obrotu uznawane za niezgodne i/lub niespełniające wymagań			nie wprowadzają wyrobów do obrotu dopóki nie będą zgodne lub dopóki deklaracja właściwości użytkowych i zgodności nie zostanie poprawiona	art. 24 ust. 5
Wyroby, które nie zostały jeszcze wprowadzone do obrotu, które stwarzają zagrożenie			informują producenta i właściwy organ krajowy	art. 24 ust. 5
Wyroby wprowadzone do obrotu uznawane za niezgodne i/lub niespełniające wymagań	niezwłocznie podejmują niezbędne środki naprawcze, aby przywrócić zgodność wyrobu lub wycofać wyrób z obrotu lub od użytkowników	art. 22 ust. 11	niezwłocznie podejmują niezbędne środki naprawcze, aby przywrócić zgodność wyrobu lub wycofać wyrób z obrotu lub od użytkowników	art. 24 ust. 8
	informują dostawcę lub dostawcę usług i właściwy organ krajowy producenta, jeżeli ma to związek z dostarczoną częścią składową lub usługą dostarczaną zewnątrz	art. 22 ust. 11		
Wyroby wprowadzone do obrotu, które stwarzają zagrożenie	informują wszystkich upoważnionych przedstawicieli, importerów, dystrybutorów, dostawców usług realizacji zamówień i internetowe platformy handlowe zaangażowanych w dystrybucję wyrobów	art. 22 ust. 12		
	informują właściwe organy krajowe w państwach członkowskich, w których producent lub, według jego wiedzy, inne podmioty gospodarcze udostępnili wyrób	art. 22 ust. 12	informują właściwe organy krajowe w państwach członkowskich, w których udostępnili wyrób na rynku	art. 24 ust. 8
	przekazują wszystkie przydatne informacje, w szczególności, określają rodzaj niezgodności, częstotliwość występowania zdarzeń lub wypadków oraz wdrożone lub zalecane środki naprawcze.	art. 22 ust. 12	przekazują szczegółowe informacje, w szczególności, o niezgodności i wdrożonych środkach naprawczych.	art. 24 ust. 8
	w przypadku gdy wyroby dotarły już do użytkownika końcowego lub konsumenta, którego nie można zidentyfikować lub nie można bezpośrednio się z nim skontaktować, rozpowszechniają informacje o odpowiednich środkach wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka za pośrednictwem mediów i innych odpowiednich kanałów	art. 22 ust. 12		
Warunki magazynowania i transportu wyrobów			zapewniają, że w czasie, gdy wyrób jest pod ich odpowiedzialnością, jego magazynowanie lub transport nie będą zagrażać zgodności z deklaracją właściwości użytkowych i zgodności z innymi mającymi zastosowanie wymaganiami określonymi w rozporządzeniu CPR-2024	art. 24 ust. 4
Informacje handlowe			wskazują, najlepiej na wyrobie, nazwę importera, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, miejsce prowadzenia działalności, adres kontaktowy oraz, jeżeli są dostępne, elektroniczne środki komunikacji	art. 24 ust. 6

4.5 Obowiązki dystrybutorów (w tym marketów budowlanych)

Oprócz obowiązków mających zastosowanie w przypadku wszystkich podmiotów gospodarczych ([zob. rozdział 4.2](#)), przed udostępnieniem wyrobu na rynku, dystrybutorzy sprawdzają, czy:

➤ wyrób posiada oznakowanie CE i etykietę w zakresie zrównoważenia środowiskowego, jeżeli jest to wymagane aktem delegowanym dla danej rodziny lub kategorii wyrobów➤ do wyrobu dołączono deklarację właściwości użytkowych i zgodności lub czy deklaracja ta jest dostępna na stronie internetowej lub w ramach cyfrowego paszportu produktu➤ do wyrobu dołączono informacje ogólne o wyrobie, instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa w języku wybranym przez dane państwo członkowskie, a jeśli nie został wybrany, w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników➤ producent • wskazał swój niepowtarzalny kod identyfikacyjny typu wyrobu oraz, jeżeli jest dostępny, numer partii lub numer seryjny• umieścił na wyrobie informację „wyłącznie do użytku profesjonalnego”,	jeżeli do używania wyrobu wymagana jest wiedza fachowa ➤ najlepiej na wyrobie, na przytwierdzonej etykiecie, na opakowaniu lub w dokumentach dołączonych do wyrobu➤ producent prezentuje klientom, tj. samemu dystrybutorowi, informacje niezbędne do przekazania zgodnie z CPR-2024 przed zawarciem umowy sprzedaży (w tym w przypadku sprzedaży na odległość)➤ producent przekazuje cyfrowy paszport produktu od momentu, w którym staje się to obowiązkowe➤ w przypadku wyrobów importowanych z kraju poza UE, importer podał informacje o swojej działalności (nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową/znak towarowy, dane kontaktowe itp.) najlepiej na wyrobie (<i>zob. art. 24 ust. 6</i>).

Tak jak producenci, dystrybutorzy prezentują własnym klientom informacje niezbędne do przekazania zgodnie z CPR-2024 przed zawarciem przez klientów umowy sprzedaży (w tym w przypadku sprzedaży na odległość).

Ponadto dystrybutorzy mają obowiązek zapobiegać wprowadzaniu do obrotu wyrobów, które nie są zgodne z deklarowanymi właściwościami użytkowymi lub nie spełniają mających zastosowanie wymagań, zwłaszcza gdy takie wyroby stwarzają ryzyko. Do tych obowiązków należy przechowywanie lub transport wyrobów w sposób, który nie wpływa niekorzystnie na jego zgodność z deklarowanymi właściwościami użytkowymi i wymaganiami. W przypadku gdy pomimo tego na rynku udostępniono wyroby niezgodne/niezgodne z wymaganiami, dystrybutorzy podejmą działania niezbędne w celu przywrócenia zgodności wyrobów/zgodności z wymaganiami. Do takich działań należy, w odpowiednich przypadkach, wycofanie takich wyrobów z obrotu lub od użytkowników. Jeżeli takie wyroby stwarzają ryzyko, dystrybutorzy poinformują i prześlą szczegóły właściwym organom krajowym państw członkowskich, w których udostępnili te wyroby.

Tak samo jak w przypadku importerów, są sytuacje ([zob. Informacja w rozdziale 4.4](#)), w których obowiązki producentów stosuje się również do dystrybutorów.

4.6 Sprzedaż online

Uznaje się, że podmiot gospodarczy oferujący wyroby online lub za pośrednictwem sprzedaży na odległość udostępnia takie wyroby na rynku UE, jeżeli jego oferta jest skierowana do klientów w Unii Europejskiej, na przykład jeżeli posługuje się walutą państwa członkowskiego UE, posiada domeny zarejestrowane w UE, lub oferuje wysyłkę do krajów UE — chyba że taki podmiot gospodarczy wyraźnie wyklucza rynek UE. W ofercie takich wyrobów należy zamieścić wyraźne oznakowanie CE, wymagane informacje o wyrobie, odpowiednie etykiety oraz nośnik danych powiązany z cyfrowym paszportem produktu, gdy ma to zastosowanie. Podmioty pośredniczące we wprowadzaniu wyrobów do obrotu muszą podawać takie same informacje, jak jednostki notyfikowane.

WSPÓŁPRACA Z JEDNOSTKAMI NOTYFIKOWANYMI

5.1 Czym są jednostki notyfikowane?

Jednostki notyfikowane, które są znane i funkcjonują w podobny sposób jak w ramach CPR-2011, to organizacje formalnie zgłoszone (notyfikowane) przez państwa członkowskie Unii Europejskiej do Komisji Europejskiej oraz innych państw członkowskich, upoważnione do wykonywania:

- zadań w zakresie oceny i weryfikacji właściwości użytkowych
- weryfikacji obliczeń dotyczących zrównoważenia środowiskowego
- zadań w zakresie oceny zgodności

na potrzeby rozporządzenia CPR-2024 (*art. 42 ust. 1*). W rozdziale VI, tj. artykułach dotyczących organów notyfikujących i jednostek notyfikowanych, te drugie w większości określa się jako „jednostki oceniające zgodność”.

Ogólnie rzecz biorąc, wymagania dotyczące jednostek notyfikowanych określone w CPR-2011 są podobne do tych zawartych w CPR-2024, jednak to drugie rozporządzenie wprowadza surowsze wymogi dotyczące niezależności, nowe ograniczenia w zakresie delegowania, dodatkowe wymagania dotyczące kompetencji i przejrzystości oraz bardziej rygorystyczne obowiązki w zakresie poufności. Zmiany te mają na celu poprawę bezstronności, odpowiedzialności i rzetelności jednostek oceniających zgodność w sektorze wyrobów budowlanych.

W celu uniknięcia konfliktu interesów, jednostka oceniająca zgodność nie może mieć żadnych powiązań biznesowych z organizacjami, których przedmiotem zainteresowania są oceniane przez nią wyroby (*art. 46 ust. 3*), w szczególności z producentami. Jeżeli jednak należy do stowarzyszenia przedsiębiorców lub zrzeszenia zawodowego reprezentującego np. producentów wyrobów, które ocenia, może być nadal uznawana za jednostkę oceniającą zgodność pod warunkiem, że wykazano jej niezależność i brak jakiegokolwiek konfliktu interesów (*art. 46 ust. 3*). W żadnym przypadku kierownictwo jednostki oceniającej zgodność ani jej personel odpowiedzialny za wykonywanie zadań strony trzeciej nie mogą uczestniczyć w projektowaniu, produkcji lub budowie, wprowadzaniu do obrotu, instalowaniu, stosowaniu lub konserwacji ocenianych wyrobów budowlanych.

Jednostki oceniające zgodność muszą posiadać środki konieczne do prawidłowej realizacji zadań o charakterze technicznym i administracyjnym związanych z działalnością, którą zamierzają prowadzić. Muszą być odpowiednio wyposażone we wszystkie urządzenia niezbędne do wykonywania pracy, do jakiej zostały wyznaczone i notyfikowane (*art. 46 ust. 6*). Personel jednostek oceniających zgodność odpowiedzialny za ocenę musi posiadać odpowiednie wykształcenie techniczne, znajomość mających zastosowanie zharmonizowanych specyfikacji technicznych, europejskich dokumentów oceny oraz odpowiednich przepisów rozporządzeń, a także umiejętności dokumentowania wyników oceny i sporządzania certyfikatów (*art. 46 ust. 7*). Personel jednostki oceniającej zgodność dochowuje tajemnicy zawodowej w odniesieniu do informacji uzyskanych podczas wykonywania swoich zadań, z wyjątkiem kontaktów z organami notyfikującymi i innymi właściwymi organami krajowymi państwa członkowskiego w którym realizowane są działania (*art. 46 ust. 11*).

Prowadząc badania w ramach systemów oceny i weryfikacji 1+, 1 i 3, jednostki notyfikowane ponoszą pełną odpowiedzialność za całość badań, w tym za dokładność i spójność pomiarową wzorcowań i pomiarów oraz za wiarygodność wyników badań. Dotyczy to w szczególności korzystania z infrastruktury badawczej poza laboratorium badawczym jednostki notyfikowanej (*art. 49*).

5.2 Korzystanie ze spółek zależnych, podwykonawców i zewnętrznej infrastruktury badawczej

Jednostki notyfikowane mogą zlecić zadania podwykonawcom lub powierzyć je spółce zależnej (*art. 48*). Robiąc to muszą zapewnić, że każdy z podwykonawców lub spółek zależnych spełnia wymagania dotyczące jednostek notyfikowanych (*art. 46*) i poinformować organ notyfikujący. Ponoszą pełną odpowiedzialność za wszystkie zadania wykonywane przez osoby trzecie i muszą monitorować kompetencje podwykonawców lub spółek zależnych. Podwykonawstwo wymaga zgody klienta, a wszystkie odpowiednie dokumenty dotyczące kwalifikacji i prac wykonywanych przez podwykonawców należy udostępnić organowi notyfikującemu.

Na prośbę lub za zgodą producenta, jednostki notyfikowane mogą prowadzić lub nadzorować badania w ramach systemów oceny i weryfikacji 1+, 1 i 3 w zakładach produkcyjnych lub w laboratorium zewnętrznym, gdy jest to uzasadnione względami technicznymi, ekonomicznymi lub logistycznymi, pod warunkiem, że zostały wyraźnie upoważnione do pracy poza swoim laboratorium badawczym (*art. 49*).

Przed przeprowadzeniem badań muszą sprawdzić, czy spełniono wymagania związane z metodą badań, w tym dotyczące systemów kalibracji i wyników badań. Wykonując badania poza własnym laboratorium, jednostki notyfikowane ponoszą pełną odpowiedzialność za dokładność, spójność pomiarową oraz wiarygodność wyników badań.

PRZYKŁAD

Badania przepuszczalności powietrza okien (system oceny i weryfikacji 3) często prowadzone są w laboratoriach badawczych dostawców ram okiennych na odpowiedzialność odpowiedniej jednostki notyfikowanej (*art. 49*). Następnie dostawcy udostępniają wyniki badań producentom okien, którzy ponoszą odpowiedzialność

za sporządzenie deklaracji właściwości użytkowych i zgodności typów ich wyrobów (*art. 62 ust. 2*). W ramach takiego udostępnienia, na prośbę dostawców, ich jednostki notyfikowane współpracują z jednostkami notyfikowanymi, które uznały ich oceny (*art. 55 ust. 7*).

5.3 Numer identyfikacyjny i wykaz jednostek notyfikowanych

Zarówno zgodnie z CPR-2011 jak i CPR-2024, producenci mają swobodę wyboru jednostki oceniającej zgodność, która została notyfikowana w odniesieniu do danej zharmonizowanej specyfikacji technicznej, europejskiego dokumentu oceny lub w zakresie grup zasadniczych charakterystyk o horyzontalnych (*załącznik X*). Komisja Europejska przydziela każdej jednostce notyfikowanej niepowtarzalny numer identyfikacyjny.

Podobnie jak w przypadku CPR-2011, Komisja Europejska podaje do wiadomości publicznej pełen wykaz aktualnych jednostek notyfikowanych, z którymi producenci mogą zawierać umowy odpowiednio do swoich potrzeb. Obecnie, i do momentu podjęcia innych decyzji, Komisja Europejska prowadzi system informowania o organizacjach notyfikowanych i wyznaczonych w ramach nowego

podejścia (NANDO), który obejmuje [bazę danych NANDO](#), umożliwiającą wyszukiwanie jednostek notyfikowanych według aktów prawnych, takich jak CPR-2011 ([Rozporządzenie \(UE\) nr 305/2011 - Wyroby budowlane](#)). Wykaz jednostek oceniających zgodność notyfikowanych na mocy rozporządzenia CPR-2024 zostanie opublikowany najpóźniej 8 stycznia 2026 r.

5.4 Zadania i obowiązki jednostek notyfikowanych

Obowiązki operacyjne (*art. 55*), jak również horyzontalne i szczegółowe zadania jednostek notyfikowanych (i producentów) związane z różnymi systemami oceny i weryfikacji opisano w rozdziale 3.4.

Oprócz obowiązków operacyjnych i zadań związanych z systemami oceny i weryfikacji, jednostki notyfikowane mają szereg obowiązków informacyjnych i koordynacyjnych:

- Jednostki notyfikowane muszą poinformować organ notyfikujący o każdej o odmowie, ograniczeniu, zawieszeniu lub cofnięciu certyfikatów, sprawozdań z walidacji lub sprawozdań z badań. Muszą również zgłaszać wszelkie zmiany mające wpływ na zakres ich notyfikacji i odpowiadać na otrzymane od organów krajowych żądania udzielenia informacji dotyczących działań związanych z oceną lub weryfikacją. Na żądanie muszą przekazać informacje o zadaniach strony trzeciej, włączając w to działalność transgraniczną i podwykonawstwo, wykonywanych w zakresie objętym notyfikacją (*art. 56 ust. 1*).
- Muszą przekazywać odpowiednie informacje innym jednostkom notyfikowanym wykonującym podobne zadania, dotyczące negatywnych wyników ocen takich jak cofnięcie lub ograniczenie certyfikacji. Na żądanie muszą również przekazywać pozytywne wyniki ocen. Dodatkowo, na żądanie innej jednostki notyfikowanej, właściwego organu krajowego lub Komisji Europejskiej muszą potwierdzić status certyfikatów, sprawozdań z walidacji lub sprawozdań z badań (*art. 56 ust. 2*).
- Jeżeli Komisja Europejska lub właściwy organ krajowy zwróci się do jednostki notyfikowanej z zapytaniem dotyczącym przeprowadzonej przez nią oceny, jednostka notyfikowana ustanowiona na terytorium innego państwa członkowskiego niż państwo organu zwracającego się z zapytaniem przesyła kopię tego zapytania do własnego organu notyfikującego. Jednostka notyfikowana musi odpowiedzieć na takie zapytanie bezzwłocznie, nie później niż w ciągu 15 dni. Organ notyfikujący jednostkę notyfikowaną musi zapewnić rozpatrzenie takiego zapytania, chyba że istnieje uzasadniony powód, by tego nie robić (*art. 56 ust. 3*).
- Jednostki notyfikowane mają obowiązek zgłosić dowody i udostępnić je (*art. 56 ust. 4*) właściwemu:
 - organowi notyfikującemu, gdy inna jednostka notyfikowana nie wypełnia swoich obowiązków regulacyjnych
 - organowi nadzoru rynku, jeżeli stwierdzą, że na rynku są niezgodne z wymaganiami wyroby lub jeżeli wyrób stwarza poważne ryzyko ze względu na swój stan fizyczny.
- Jednostki notyfikowane uczestniczą w pracach grupy jednostek notyfikowanych bezpośrednio lub poprzez wyznaczonych przedstawicieli i stosują jako ogólne wytyczne wszelkie odpowiednie dokumenty opracowane w wyniku prac tej grupy (*art. 58*).

PRZYKŁAD

Jednostka notyfikowana X zajmująca się oceną i weryfikacją właściwości użytkowych i zgodności okien przesuwanych producenta Y stwierdza, że wyrób ten nie spełnia kryteriów dotyczących minimalnej klasy wodoszczelności. Jednostka notyfikowana X poinformuje pozostałe jednostki notyfikowane prowadzące ocenę i weryfikację właściwości użytkowych w zakresie wodoszczelności o negatywnych wynikach uzyskanych przez producenta Y.

Rysunek 11:

Zadania jednostki notyfikowanej
w odniesieniu do obowiązujących
systemów oceny
i weryfikacji

ZADANIA JEDNOSTEK NOTYFIKOWANYCH											
JEŚLI JEDNOSTKA NOTYFIKOWANA UCZESTNICZY W OCENIE I WERYFIKACJI, WERYFIKUJE, CZY DANY TYP WYROBU ZOSTAŁ PRAWIDŁOWO OKREŚLONY I CZY ODPOWIEDNIA KATEGORIA WYROBU ZOSTAŁA PRAWIDŁOWO ZASTOSOWANA.											
	Potwierdzenie, że typ wyrobu został prawidłowo określony, a kategoria wyrobu prawidłowo zastosowana	Ocena właściwości użytkowych wyrobu na podstawie badania typu (w tym pobierania próbek reprezentatywnych dla typu wyrobu)	Ocena właściwości użytkowych na podstawie badania typu przeprowadzonego przez laboratorium zakładu (na podstawie próbek pobranych przez producenta), obliczeń, wartości na etykietach lub dokumentacji opisującej wyrob	Walidacja wartości wejściowych, przyjętych i zgodności z mającymi zastosowanie zasadami ogólnymi lub zasadami odnoszącymi się do konkretnej kategorii wyrobów	Walidacja oceny producenta	Walidacja procesu zastosowanego w celu opracowania tej oceny	Walidacja prawidłowego wykorzystania oprogramowania odpowiedniego do oceny	Wstępna inspekcja zakładu produkcyjnego i zakładowej kontroli produkcji	Stały nadzór, ocena i ewaluacja zakładowej kontroli produkcji, w tym okresowe inspekcje w zakładzie produkcyjnym	Badanie kontrolne pobranych próbek przed wprowadzeniem wyrobu na rynek	Sprawdzenie, czy dokumentacja techniczna została sporządzona i czy zawiera dowód prawidłowego stosowania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do oceny zgodności właściwości użytkowych z mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi wyrobów określonymi w niniejszym rozporządzeniu
✗ Również wymagane w ramach starego systemu AVCP ✗ Dodatkowe / nowe wymagania w ramach nowego AVS	✗	✗						✗	✗	✗	✗
SYSTEM 1+ Pełna kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną, w tym badanie kontrolne próbek	✗	✗						✗	✗	✗	✗
SYSTEM 1 Pełna kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną bez badania próbek	✗	✗						✗	✗		✗
SYSTEM 2 Jednostka notyfikowana skupiająca się na zakładowej kontroli produkcji	✗							✗	✗		✗
SYSTEM 3+ Kontrola przeprowadzana przez jednostkę notyfikowaną w zakresie oceny zrównoważenia środowiskowego				✗	✗	✗	✗	✗			
SYSTEM 3 Jednostka notyfikowana skupiająca się na określeniu typu wyrobu	✗		✗								
SYSTEM 4 Samoweryfikacja i samocertyfikacja producenta											

ROZPORZĄDZENIE W SPRAWIE WYROBÓW BUDOWLANYCH DLA PRZEDSIĘBIORCÓW BUDOWLANYCH

Rozporządzenie CPR-2024 nie uznaje przedsiębiorców budowlanych za podmioty gospodarcze i nie określa dla nich żadnych obowiązków lub odpowiedzialności.

Wyrobom budowlanym z oznakowaniem CE wprowadzonym do obrotu zgodnie z CPR-2024 towarzyszą obszerne informacje. Przede wszystkim jest to deklaracja właściwości użytkowych i zgodności, ale także ogólne informacje o wyrobie, instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa. Takie informacje należy zaprezentować klientom przed zawarciem umowy sprzedaży (w tym sprzedaży na odległość), a z czasem wszystkie staną się częścią cyfrowego paszportu produktu. W deklaracji właściwości użytkowych i zgodności producenci deklarują zgodność wyrobu z deklarowanymi właściwościami użytkowymi, mającymi zastosowanie wymaganiami określonymi w aktach delegowanych, jak również zgodność z rozporządzeniem CPR-2024. Oprócz zamierzonego zastosowania wyrobu, które jest od dawna znanym terminem określającym ogólne przeznaczenie wyrobu, zgodnie z CPR-2024 producent musi również wskazać deklarowane zastosowanie. To deklarowane zastosowanie określa sposób, w jaki producent przewiduje użycie wyrobu w ramach tego szerszego, ogólnego przeznaczenia. Producent ponosi odpowiedzialność za zgodność i spełnienie wymagań przez wyroby. Na tym kończy się jego odpowiedzialność wobec klientów wynikająca z CPR-2024.

Na podstawie obszernych informacji dostępnych od producentów i innych podmiotów gospodarczych w łańcuchu dostaw,

jeszcze przed zakupem wyrobu, wykonawcy oraz inni nabywcy muszą wybierać wyroby odpowiednie do własnych celów. Nawet jeżeli deklarowane zastosowanie (np. elementy konstrukcyjne przenoszące obciążenie) odpowiada ich potrzebom, wykonawcy i nabywcy ponoszą odpowiedzialność za wybór wyrobów zgodnych z lokalnymi przepisami budowlanymi (tam, gdzie mają one zastosowanie) oraz ze specyfikacjami dotyczącymi właściwości użytkowych i innymi specyfikacjami projektowymi. Jeżeli deklarowane właściwości użytkowe oferowanego wyrobu nie spełniają tych wymagań, należy wybrać inny wyrób lub poinformować projektanta o konieczności weryfikacji bądź dostosowania obliczeń.

W przypadku wyrobów wykonywanych na zamówienie sytuacja wygląda podobnie. Składający zamówienie (wykonawca, projektant itp.) u producenta odpowiada za określenie wymaganych właściwości użytkowych i innych właściwości wyrobu. Producent odpowiada za dostarczenie wyrobu zgodnego ze specyfikacją klienta (w tym z mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi wyrobów określonymi w aktach delegowanych dla mającej zastosowanie rodziny lub kategorii wyrobów) oraz za zgodność z rozporządzeniem CPR-2024. Producent nie ponosi jednak odpowiedzialności za spełnienie wymagań obowiązujących w miejscu montażu wyrobu.

7.1 Doskonalenie systemu normalizacji: od CPR-2011 do CPR-2024

Normy zharmonizowane w ramach CPR-2011 były kluczowe dla funkcjonowania rynku wewnętrznego, w tym rynku wyrobów budowlanych. System ten jednak wykazywał niedoskonałości, takie jak nieprecyzyjne mandaty (zastąpione przez wnioski o normalizację w CPR-2024) czy niekompletne normy, które nie spełniały potrzeb regulacyjnych państw członkowskich. W ramach CPR-2024 normy pozostają elementem kluczowym, przy jednoczesnym wprowadzeniu rozwiązań awaryjnych na wypadek niewystarczającego działania systemu normalizacji.

7.2 Typ norm zharmonizowanych

Rozporządzenie CPR-2024 określa dwa typy norm zharmonizowanych:

- Obowiązkowe normy zharmonizowane dotyczące właściwości użytkowych
- Dobrowolne normy zharmonizowane stanowiące podstawę domniemania zgodności.

7.2.1 Obowiązkowe normy zharmonizowane dotyczące właściwości użytkowych

Normy tego typu stanowią podstawę sporządzenia deklaracji właściwości użytkowych. Opracowywane na wniosek Komisji Europejskiej w ramach wniosków normalizacyjnych, określają zakres wyrobu, w tym to, czy objęte nim są wyroby używane. Normy te precyzują zasadnicze charakterystyki, metody oceny (w tym alternatywy dla badań) oraz szczegóły techniczne niezbędne do weryfikacji. Mogą również zawierać wytyczne dotyczące informacji o wyrobie, instrukcji bezpieczeństwa oraz zapewnienia interoperacyjności formatów czytelnych dla człowieka i maszyn, w jakich musi zostać udostępniona deklaracja właściwości użytkowych i zgodności.

Normy zharmonizowane dotyczące właściwości użytkowych są uznawane za obowiązkowe przez Komisję Europejską w drodze aktów wykonawczych. Producenci muszą stosować te normy od wskazanej daty, zwykle w ciągu roku od przyjęcia aktu, choć mogą zdecydować się na ich wcześniejsze stosowanie.

W uproszczeniu, obowiązkowe normy zharmonizowane dotyczące właściwości użytkowych w rozporządzeniu CPR-2024 pełnią podobną funkcję jak normy zharmonizowane w rozporządzeniu CPR-2011. Oba typy norm określają zasadnicze charakterystyki wyrobu budowlanego i precyzują, jak oceniać jego właściwości użytkowe w odniesieniu do tych charakterystyk.

7.2.2 Dobrowolne normy zharmonizowane stanowiące podstawę domniemania zgodności

Ten nowy typ norm został wprowadzony przez Komisję Europejską, aby pomóc producentom w wykazaniu zgodności z wymaganiami dotyczącymi wyrobów określonymi w *załączniku III* do CPR-2024 Deklarowanie zgodności z wymaganiami dotyczącymi wyrobów (jeżeli zostały ustanowione w akcie delegowanym) jest obowiązkowe, jednak producenci mają możliwość spełnienia tych wymagań poprzez zastosowanie dobrowolnych norm zharmonizowanych. Jeżeli zdecydują się tego nie robić, muszą wykazać zgodność w inny sposób.

Zgodność z dobrowolnymi normami zharmonizowanymi zapewnia domniemanie zgodności, z uwzględnieniem następujących aspektów:

- **Właściwe funkcjonowanie i właściwości użytkowe:** Normy mogą określać materiały, części składowe, wymiary, kształty lub inne parametry w celu zapewnienia prawidłowych właściwości użytkowych wyrobu.
- **Wymogi nieodłącznie związane z bezpieczeństwem wyrobów:** Normy mogą określać zgodne z aktualnym stanem wiedzy naukowej i technicznej sposoby ograniczania ryzyka, proponować rozwiązania techniczne lub wskazywać ostrzeżenia tam, gdzie ryzyka nie można wyeliminować.
- **Aspekty środowiskowe związane z wyrobem:** Normy mogą ustanawiać najlepsze praktyki w zakresie minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko, proponować rozwiązania techniczne lub wskazywać ostrzeżenia w celu ograniczenia lub uniknięcia wpływu na środowisko.

7.3 Zapewnienie kompleksowych wniosków o normalizację do opracowania norm zharmonizowanych

Aby Komitety Techniczne CEN mogły opracować wyczerpujące normy, wnioski o normalizację muszą szczegółowo odzwierciedlać wymagane treści. W przypadku obowiązkowych norm zharmonizowanych dotyczących właściwości użytkowych oraz dobrowolnych norm zharmonizowanych kluczowe jest uwzględnienie specyficznych potrzeb państw członkowskich. W tym celu tzw. grupa ekspertów ds. dorobku prawnego związanego z rozporządzeniem w sprawie wyrobów budowlanych będzie wspierać Komisję Europejską w opracowywaniu technicznych aspektów wniosku. Grupa ta składa się z ekspertów wyznaczonych przez państwa członkowskie oraz przedstawicieli europejskich organizacji normalizacyjnych i odpowiednich europejskich organizacji zainteresowanych stron.

Główne elementy wniosku o normalizację to:

- Rodzina lub kategorie wyrobów, które mają być objęte normą lub normami
- Treść techniczna, w szczególności zasadnicze charakterystyki, które należy uwzględnić,
- Termin opracowania normy lub norm.

Po przyjęciu wniosku przez CEN, komitet musi opracować normy w terminie określonym we wniosku o normalizację i przedłożyć je Komisji Europejskiej do przeglądu.

7.4 Procedura oceny i wdrożenia norm zharmonizowanych

7.4.1 Obowiązkowe normy zharmonizowane dotyczące właściwości użytkowych

Po otrzymaniu norm zharmonizowanych dotyczących właściwości użytkowych od CEN Komisja Europejska musi w ciągu sześciu miesięcy ocenić zgodność tych norm z wnioskiem o normalizację oraz przepisami prawa Unii Europejskiej. Wyniki oceny, wraz z uzasadnieniem, są następnie przedstawiane CEN oraz grupie ekspertów ds. dorobku prawnego związanego z rozporządzeniem w sprawie wyrobów budowlanych.

Jeżeli ocena jest pozytywna, Komisja Europejska:

- przyjmuje akt wykonawczy nadający normie charakter obowiązkowy, zwykle mający zastosowanie rok po jego przyjęciu, choć producenci mogą stosować normę wcześniej.

Składanie skarg

- Państwa członkowskie, Parlament Europejski lub Komisja Europejska (przy wsparciu grupy ekspertów ds. dorobku prawnego związanego z rozporządzeniem w sprawie wyrobów budowlanych) mogą składać formalne skargi, jeśli uznają, że norma zharmonizowana dotycząca właściwości użytkowych nie spełnia wymogów prawnych lub nie uwzględnia w odpowiednim stopniu zasadniczych charakterystyk.

Jeżeli Komisja Europejska uzna normę zharmonizowaną za niezadowalającą, może:

- uczynić normę zharmonizowaną dotyczącą właściwości użytkowych obowiązkową z ograniczeniami; lub
- zastosować inne zharmonizowane specyfikacje techniczne [zob. „Rozwiązanie awaryjne” poniżej](#)

Warunki zastosowania rozwiązania awaryjnego

Komisja Europejska może przyjąć inne zharmonizowane specyfikacje techniczne wyłącznie w przypadku, gdy:

- CEN odrzuci wniosek o normalizację,
- żądana norma nie zostanie dostarczona w terminie lub najpóźniej w ciągu trzech lat od przyjęcia wniosku o normalizację
- dostarczona norma nie spełnia wymogów wniosku o normalizację.

Dodatkowo, jeśli wniosek dotyczył zmiany istniejącej obowiązkowej normy zharmonizowanej dotyczącej właściwości użytkowych, gdy:

- żadna wcześniejsza obowiązkowa norma nie została wprowadzona jako obowiązkowa w ciągu ostatnich pięciu lat bez ograniczeń, lub
- wcześniejsza obowiązkowa norma została wprowadzona jako obowiązkowa z ograniczeniami.

Procedura Komisji Europejskiej

Nawet jeśli te warunki zostaną spełnione, Komisja Europejska musi postępować zgodnie z procedurą, zanim inne specyfikacje techniczne staną się obowiązkowe, w tym:

- uwzględnić opinię grupy ekspertów ds. dorobku prawnego związanego z rozporządzeniem w sprawie wyrobów budowlanych
- skonsultować się z odpowiednimi organizacjami zainteresowanych stron, które otrzymują finansowanie w celu wsparcia opracowywania norm.

Zastrzeżenia do aktów wykonawczych

Jeżeli państwo członkowskie lub Parlament Europejski uzna, że akt wykonawczy nie w pełni uwzględnia zasadnicze charakterystyki, musi poinformować o tym Komisję Europejską, podając szczegółowe uzasadnienie. Komisja Europejska rozpatrzy zgłoszone zastrzeżenia i w razie potrzeby może zmienić akt wykonawczy.

7.4.2 Dobrowolne normy zharmonizowane stanowiące podstawę domniemania zgodności

Procedura w przypadku dobrowolnych norm zharmonizowanych stanowiących podstawę domniemania zgodności jest w dużej mierze analogiczna do procedury stosowanej w przypadku norm zharmonizowanych dotyczących właściwości użytkowych. Istnieje jednak kilka istotnych różnic:

Brak ustalonych ram czasowych

Oznacza to, że Komisja Europejska nie jest związana określonym terminem przy ocenie, czy dobrowolna norma zharmonizowana stanowiąca podstawę domniemania zgodności spełnia wymogi prawne oraz odpowiada treści wniosku o normalizację w zakresie domniemania zgodności dla żądanych wymagań dotyczących wyrobu.

Dobrowolność

Inaczej niż w przypadku norm zharmonizowanych dotyczących właściwości użytkowych, opublikowanie odniesienia do dobrowolnej normy zharmonizowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej nie czyni jej obowiązkową. Taka norma pozostaje dobrowolna dla producentów.

Rozwiązanie awaryjne

Jeżeli do dobrowolnej normy zharmonizowanej stanowiącej podstawę domniemania zgodności nie można opublikować odwołania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (z ograniczeniami lub bez), stosuje się podobne rozwiązanie awaryjne, jednak z mniejszymi ograniczeniami czasowymi w porównaniu z procedurą w przypadku norm zharmonizowanych dotyczących właściwości użytkowych.

DOBROWOLNA ŚCIEŻKA OZNAKOWANIA CE

Podobnie jak w przypadku CPR-2011, nowe rozporządzenie CPR-2024 przewiduje dobrowolną ścieżkę oznakowania CE, opartą na europejskiej ocenie technicznej (*art. 3 pkt 19, art. 37*), wydawanej przez jednostki oceny technicznej (*art. 3 pkt 57, art. 31 ust. 3, art. 32*) zgodnie z europejskimi dokumentami oceny (*art. 3 pkt 18, art. 13 ust. 1, art. 31*). Jednostki oceny technicznej (JOT) nadal są organizowane, a ich prace koordynowane przez Europejską Organizację ds. Oceny Technicznej (EOTA) (*art. 41 ust. 1*).

Nowe rozporządzenie CPR-2024 wprowadza jednak istotne różnice w przypadku dobrowolnej ścieżki oznakowania CE, wynikające z doświadczeń zdobytych w ramach CPR-2011 (*pkt 69, 70 w preambule*). Kluczowe różnice przedstawiono poniżej i omówiono szczegółowo w tym rozdziale:

- Dokumenty oceny europejskiej nie kwalifikują się jako „zharmonizowane specyfikacje techniczne” ([zob. rozdział 2.6](#)) i w związku z tym nie są częścią strefy zharmonizowanej [zob. rozdział 2.8.1](#).
- Europejskie dokumenty oceny nie mogą zostać przyjęte dla wyrobów objętych normą zharmonizowaną, która stała się obowiązkowa na mocy aktu wykonawczego (*art. 31 ust. 1a*) lub normą zharmonizowaną, która ma zostać opracowana w okresie krótszym niż jeden rok (*art. 31 ust. 1c*).
- Komisja Europejska jest uprawniona do przyjmowania, w drodze aktów delegowanych, dodatkowych przepisów w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania systemu europejskich dokumentów oceny (*art. 32 ust. 5*).
- Europejskie dokumenty oceny stanowią podstawę prawną wydania europejskich ocen technicznych. Są one przywoływane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i mogą być stosowane przez domyślny okres 10 lat, chyba że publikacja odniesienia zostanie wycofana. Pod koniec okresu ich ważności,
 - EOTA może przedłożyć europejskie dokumenty oceny Komisji Europejskiej do odnowienia (*art. 34 ust. 2*).
- Europejskie oceny techniczne wydane na podstawie europejskiego dokumentu oceny zachowują ważność przez pięć lat od upływu ważności europejskiego dokumentu oceny (*art. 37 ust. 5*).
- Treść europejskiego dokumentu oceny obejmuje:
 - opis wyrobu lub kategorii wyrobów (nowość) i ich zamierzonego zastosowania
 - istotne zasadnicze charakterystyki oraz z góry ustalone charakterystyki środowiskowe
 - metody oceny
 - szczegóły techniczne systemu oceny i weryfikacji
 - wytyczne w zakresie sporządzania informacji ogólnych o wyrobie, instrukcji użytkowania i informacji dotyczących bezpieczeństwa
 - wytyczne odnośnie deklaracji właściwości użytkowych i zgodności nadających się do odczytu maszynowego (*art. 35*).

8.1 Europejskie dokumenty oceny

Europejskie dokumenty oceny to dokumenty przyjęte przez organizację jednostek oceny technicznej (JOT) do celów wydawania europejskich ocen technicznych [zob. rozdział 8.2](#).

Europejski dokument oceny określa metody i kryteria oceny właściwości użytkowych wyrobów w odniesieniu do ich zasadniczych charakterystyk. Przedstawia również szczegóły techniczne niezbędne do wdrożenia systemów oceny i weryfikacji, wytyczne w zakresie sporządzania instrukcji i informacji dotyczących bezpieczeństwa, oraz wytyczne w celu zapewnienia interoperacyjności formatów nadających się do odczytu przez człowieka i do odczytu maszynowego dla deklaracji właściwości użytkowych i zgodności.

8.1.1 Co się nie zmienia w przypadku europejskich dokumentów oceny w porównaniu z CPR-2011

- Europejskie dokumenty oceny zgodne z rozporządzeniem CPR-2024 nadal określają metody i kryteria oceny wyrobów w odniesieniu do ich zasadniczych charakterystyk (*art. 31 ust. 1*).
- Europejskie dokumenty oceny mogą obejmować wyroby objęte pełnym zakresem rozporządzenia w sprawie wyrobów budowlanych, w tym używane (*art. 2, art. 31 ust. 1*).
- Europejskie dokumenty oceny mogą być jednak opracowane dla wyrobów, które nie są objęte:
 - normą zharmonizowaną, która stała się obowiązkowa na mocy aktu wykonawczego
 - aktem wykonawczym przyjętym w odpowiedzi na wniosek dotyczący normy zharmonizowanej, która nie została opracowana zgodnie z tym wnioskiem
 - normą zharmonizowaną, która ma zostać opracowana w okresie krótszym niż jeden rok (*art. 31 ust. 1*).
- Kryteria określające kiedy wyrobu nie uważa się za objęty normami zharmonizowanymi opisuje *art. 31 ust. 2*. Obejmują one między innymi odniesienia do materiałów (które nie powinny być identyczne z materiałami objętymi zakresem normy zharmonizowanej) oraz odniesienia do metod oceny, które należy uznać za nieodpowiednie dla danego wyrobu.

8.1.2 Co nowego wprowadza CPR-2024 w zakresie europejskich dokumentów oceny

- Celem rozporządzenia CPR-2024 jest uniknięcie mnożenia dokumentów (*art. 31 ust. 4,5, art. 32 ust. 4*) i zwiększenie przejrzystości wobec państw członkowskich przy opracowywaniu europejskich dokumentów oceny (*32 art. 2*).
- Z wnioskiem o europejski dokument oceny technicznej wystąpić może pojedynczy producent, ale również grupa producentów, stowarzyszenia producentów lub Komisja Europejska (*art. 31 ust. 3*).
- Wszystkie europejskie dokumenty oceny opublikowane do dnia 8 stycznia 2026 r. zachowują ważność tylko do dnia 9 stycznia 2031 r., chyba że ich termin ważności wygaśnie z innych powodów, np. gdy odnośny wyrób objęty jest zharmonizowaną specyfikacją techniczną (*art. 95 ust. 4*). Przyjęte europejskie dokumenty oceny, które nie zostaną opublikowane do dnia 8 stycznia 2026 r., po tej dacie nie mogą stanowić podstawy wydania nowych europejskich ocen technicznych.
- W przypadku gdy zasadnicze charakterystyki i ich oceny, w tym wartości progowe, zostały już ustanowione w zharmonizowanej specyfikacji technicznej lub w innych europejskich dokumentach oceny, europejskie dokumenty oceny zawierają do nich odniesienia o ile jest to technicznie możliwe (*art. 35 ust. 3*).

8.2 Europejskie oceny techniczne

Europejska ocena techniczna (ETA) jest to nieobowiązkowy dokument zawierający ocenę właściwości użytkowych wyrobu budowlanego w odniesieniu do jego zasadniczych charakterystyk. Europejską ocenę techniczną wydaje jednostka oceny technicznej (JOT) na podstawie europejskiego dokumentu oceny.

8.2.1 Co się nie zmienia w przypadku europejskich ocen technicznych w porównaniu z CPR-2011

- Europejska ocena techniczna wydawana jest przez JOT na wniosek producenta. Jednostka oceny technicznej nie musi znajdować się w państwie członkowskim producenta. Producenci mają prawo wyboru spośród dostępnych JOT.
- Europejską ocenę techniczną wydaje się w oparciu o europejski dokument oceny. Jeżeli europejski dokument oceny nie jest jeszcze dostępny, istniejący europejski dokument oceny może wymagać aktualizacji lub konieczne będzie opracowanie nowego przez EOTA, jeżeli wyrób nie jest objęty normą zharmonizowaną itp.
[zob. rozdział 8.1.1](#)

8.2.2 Co nowego wprowadza CPR-2024 w zakresie europejskich ocen technicznych

- Zgodnie z rozporządzeniem CPR-2024, europejską ocenę techniczną można wydać tylko w oparciu o europejski dokument oceny, do którego odniesienie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (*art. 37 ust. 1*). Zgodnie z CPR-2011, warunkiem wstępnym opublikowania odwołania do europejskiego dokumentu oceny w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej było wydanie przynajmniej jednej europejskiej oceny technicznej na podstawie takiego europejskiego dokumentu oceny. Zgodnie z CPR-2024, europejską ocenę techniczną można wydać dopiero po opublikowaniu odwołania do europejskiego dokumentu oceny w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.
- Umieszczenie oznakowania CE na wyrobie objętym europejską oceną techniczną nie jest już obowiązkowe (*art. 37 ust. 6*).
- Termin ważności europejskich ocen technicznych będzie ograniczony do pięciu lat od daty upływu ważności odpowiedniego europejskiego dokumentu oceny (10 lat od publikacji odniesienia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, chyba że zostaną odnowione (*art. 34 ust. 2, art. 37 ust. 5*)).
- Europejskie oceny techniczne zawierają również ocenę właściwości użytkowych w odniesieniu do z góry ustalonych zasadniczych charakterystyk środowiskowych, ze skutkiem od dnia 8 stycznia 2026 r. (*art. 96, art. 37 ust. 3*), gdzie pierwszych 5 charakterystyk dotyczy potencjału tworzenia efektu cieplarnianego (załącznik II pkt (a) do (d)), a kolejne to zasadnicze charakterystyki środowiskowe zgodnie z harmonogramem stosowania określonym w *art. 15 ust. 3*.
- Europejskie oceny techniczne mogą być wydawane nawet po opublikowaniu odwołania do wniosku o normalizację, aż do momentu opublikowania odnośnej zharmonizowanej specyfikacji technicznej (*art. 37 ust. 1*).

8.3 Jednostki oceny technicznej (JOT) i ich koordynacja

Jednostki oceny technicznej to niezależne organizacje wyznaczone na podstawie CPR-2024 w celu oceny i wydawania europejskich ocen technicznych dla wyrobów budowlanych, które nie wchodzą w zakres zharmonizowanych specyfikacji technicznych.

8.3.1 Co się nie zmienia w przypadku JOT w porównaniu z CPR-2011

- Zostaje ustanowiona organizacja zapewniająca koordynację między JOT (*art. 41*). Zgodnie z CPR-2011 była to Europejska Organizacja ds. Oceny Technicznej (EOTA).
- JOT muszą przestrzegać terminów, dokonywać oceny europejskich dokumentów oceny i udostępniać je Komisji Europejskiej, być racjonalne pod względem kosztów dla producenta, zapewniać koordynację między JOT.
- Komisja Europejska może zmienić procedury dotyczące europejskich dokumentów oceny w drodze aktów delegowanych.
- JOT muszą poinformować wnioskodawcę o przyczynach odrzucenia wniosku, o systemach oceny i weryfikacji mających zastosowanie do wyrobu oraz o opublikowaniu odwołania do europejskiego dokumentu oceny.
- Organ wyznaczający może ograniczyć, zawiesić lub wycofać wyznaczenie JOT w przypadku stwierdzenia braku zgodności (dla określonej rodziny wyrobów) z rozporządzeniem CPR-2024.
- Organizacja JOT podaje do wiadomości publicznej w corocznych sprawozdaniach odniesienia do europejskich dokumentów oceny i europejskich ocen technicznych, a także wykaz JOT odpowiedzialnych za konkretne europejskie oceny techniczne oraz wykaz producentów, którzy z nich korzystają (*art. 41 ust. 2 lit. h*).

8.3.2 Co nowego wprowadza CPR-2024 w zakresie JOT

- JOT mają dawać pierwszeństwo rozszerzeniu zakresu istniejącego europejskiego dokumentu oceny przed tworzeniem nowych europejskich dokumentów oceny.
- Od JOT wymaga się większej przejrzystości i efektywności, np. ich schemat organizacyjny powinien być podany do wiadomości publicznej, a personel powinien być odpowiednio przeszkolony. Dodatkowo, JOT mogą zostać zobowiązane do wykazania, że przestrzegają przepisów rozporządzenia CPR-2024.
- JOT mogą wydawać europejskie dokumenty oceny także na wniosek grupy producentów, stowarzyszenia producentów lub Komisji Europejskiej.
- Od JOT wymaga się ścisłej współpracy z CEN i Komisji Europejskiej. JOT powinny sprawdzić każdy wniosek dotyczący europejskiego dokumentu oceny w odniesieniu do istniejących zharmonizowanych specyfikacji technicznych i wniosków o normalizację. Jeśli istnieje norma zharmonizowana obejmująca dany wyrób, która jest w trakcie opracowania, a jej opracowanie przewiduje się w ciągu roku, JOT informują wnioskodawcę, że europejski dokument oceny można stosować jako podstawę do wydania europejskiej oceny technicznej do czasu, gdy norma zharmonizowana stanie się obowiązkowa.

- JOT powinny poinformować swoich klientów o opublikowaniu zharmonizowanej specyfikacji technicznej i wynikającym z tego wycofaniu z Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej europejskich dokumentów oceny obejmujących ten sam wyrób.
- Komisja Europejska pełni szerszą rolę w monitorowaniu prac JOT, w ocenie JOT oraz w ocenie europejskich dokumentów oceny. Na przykład, JOT mogą być zobowiązane do wykazania, na żądanie Komisji Europejskiej, że przestrzegają rozporządzenia CPR-2024. Powinny składać sprawozdanie dotyczące równomiernego rozmieszczenia geograficznego ich zadań oraz swojej niezależności.
- Stosując procedury uproszczone (*art. 59, 60 i 61*), JOT ocenia i potwierdza równoważność oceny wymaganej w odniesieniu do zasadniczych charakterystyk zgodnie z mającym zastosowanie europejskim dokumentem oceny.
- Procedury wnioskowania o europejską ocenę techniczną przez producenta pozostają niemal niezmienione w porównaniu do CPR-2011 (JOT ma 6 miesięcy na sporządzenie europejskiego dokumentu oceny, a producent ma 20 dni roboczych na zajęcie stanowiska). Jednak grupy producentów lub stowarzyszenia producentów, jak również Komisja Europejska, kierują swoje wnioski do organizacji JOT.

CYFROWY PASZPORT PRODUKTU (DPP)

Inicjatywa dotycząca cyfrowego paszportu produktu w UE będzie miała zastosowanie do szerokiego wachlarza wyrobów, między innymi tekstyliów, mebli, baterii, urządzeń elektronicznych oraz wyrobów budowlanych. Ramy nadrzędne dla cyfrowego paszportu produktu przedstawia rozporządzenie (UE) 2024/1781, znane również jako rozporządzenie w sprawie ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów (ESPR). Ogólnie rzecz biorąc, inicjatywa dotycząca cyfrowego paszportu produktu ma na celu zapewnienie przejrzystości i dostępności informacji o wyrobach, w tym o ich pochodzeniu, składzie oraz wpływie na środowisko. W tym rozdziale omówiono przepisy CPR-2024 dotyczące cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych.

9.1 Cel i funkcja cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych

Chociaż system cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych jest przedstawiony w rozporządzeniu CPR-2024, w rzeczywistości to rozporządzenie w sprawie ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów (ESPR) stanowi podstawę i określa nadrzędne ramy systemu cyfrowego paszportu produktu. System cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych jest nieodłącznie powiązany i zintegrowany z tym nadrzędnym systemem cyfrowego paszportu produktu ustanowionym rozporządzeniem ESPR.

Pomimo że podczas tworzenia niniejszego Przewodnika system cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych nie został jeszcze w pełni zdefiniowany, jego cel i funkcja, zgodnie z założeniami rozporządzenia CPR-2024, mają polegać na prowadzeniu cyfrowego rejestru zawierającego kompleksowe informacje o wyrobach budowlanych w całym cyklu ich życia. System powinien być zaprojektowany tak, aby zwiększyć przejrzystość i identyfikowalność w sektorze budowlanym. Cyfrowy paszport produktu dla wyrobów budowlanych ma zawierać różnorodne informacje, które ułatwią użytkownikom i organom podejmowanie świadomych decyzji, usprawnią nadzór rynku oraz będą wspierać gospodarkę o obiegu zamkniętym, np. poprzez przekazanie informacji dotyczących ponownego użycia i recyklingu.

9.2 Treść cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych

Rozporządzenie CPR-2024 określa wymaganą treść cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych w *art. 76*. Cyfrowy paszport produktu musi zawierać następujące informacje:

- deklarację właściwości użytkowych i zgodności zgodnie z *art. 15*
- informacje ogólne o wyrobie, instrukcje użytkowania i informacje dotyczące bezpieczeństwa zgodnie z *art. 22 ust. 6*
- dokumentację techniczną zgodnie z *art. 22 ust. 3*
- informacje o szczegółowych wymaganiach dotyczących etykietowania zgodnie z *art. 22 ust. 9*
- unikatowe identyfikatory zapewniające identyfikowalność wyrobów zgodnie z *art. 79 ust. 1*
- dokumentację wymaganą na mocy innych przepisów prawa UE, tylko w przypadku, gdy inne rozporządzenia UE nakładają obowiązek posiadania określonej dokumentacji dla danego wyrobu
- nośniki danych części kluczowych, tylko w przypadku, gdy wyrób posiada części kluczowe, dla których dostępny jest już cyfrowy paszport produktu.

9.3 Harmonogram wdrożenia cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych

Rozporządzenie CPR-2024 zobowiązuje Komisję Europejską do przyjęcia aktów delegowanych ustanawiających system cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych (*art. 75 ust. 1*). System ten powinien być w pełni operacyjny i spełniać swoje cele w ciągu sześciu miesięcy po wejściu w życie takich aktów delegowanych (*art. 80 ust. 1*), nawet jeżeli podczas tworzenia niniejszego Przewodnika nie był jeszcze określony. Producenci wyrobów budowlanych wchodzących w zakres zharmonizowanych specyfikacji technicznych opublikowanych na mocy CPR-2024 zostaną zobowiązani do udostępniania paszportów produktów za pośrednictwem tego systemu 18 miesięcy po wejściu w życie aktu delegowanego (*art. 80 ust. 1*).

Rozporządzenie CPR-2024 wymaga, aby cyfrowy paszport produktu był dostępny przez okres 25 lat po wprowadzeniu do obrotu ostatniego wyrobu odpowiadającego jego typowi wyrobu. Ponadto, producenci i podmioty gospodarcze działające jako producenci mają obowiązek udostępniać cyfrowy paszport produktu co najmniej przez 10 lat (*art. 75 ust. 2*).

9.4 Obowiązki producentów w zakresie cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych

Zasadniczo producenci są odpowiedzialni za tworzenie, utrzymywanie oraz zapewnianie dostępu do cyfrowego paszportu produktu zawierającego pełne i dokładne informacje o ich wyrobach budowlanych.

Główny obowiązek producentów dotyczący cyfrowego paszportu produktu określa *art. 22 ust. 7*: w terminie 18 miesięcy od wejścia w życie aktu delegowanego ustanawiającego system cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych producenci muszą udostępnić cyfrowy paszport produktu za pośrednictwem tego systemu w przypadku wyrobów budowlanych objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi opublikowanymi na mocy rozporządzenia CPR-2024. W przypadku tych wyrobów budowlanych, cyfrowy paszport produktu

musi być połączony z nośnikiem danych, takim jak na przykład kody QR umieszczone na wyrobie lub jego opakowaniu.

WAŻNE: W przypadku wyrobów budowlanych objętych zakresem norm zharmonizowanych opracowanych na podstawie CPR-2011, które nie zostały jeszcze zrewidowane po wejściu w życie CPR-2024, przepisy dotyczące cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych nie mają zastosowania.

DEFINICJA

„**Nośnik danych**” oznacza liniowy symbol kodu kreskowego, symbol dwuwymiarowy lub inny nośnik danych służący do automatycznej identyfikacji, który może być odczytywany przez urządzenie.

„**Unikatowy identyfikator**” nie został wyraźnie zdefiniowany w rozporządzeniu CPR-2024. Jednakże kontekst cyfrowego paszportu produktu oraz odniesienie do

art. 12 rozporządzenia w sprawie ekoprojektu w odniesieniu do zrównoważonych produktów (ESPR) precyzuje, że jest to kod lub ciąg znaków odróżniający jeden typ wyrobu od innego, zapewniający identyfikowalność i umożliwiający precyzyjne zarządzanie informacjami w całym cyklu życia wyrobu. Unikatowy identyfikator służy jednoznacznej identyfikacji określonego typu wyrobu.

9.5 Dostępność i interoperacyjność danych

Rozporządzenie CPR-2024 podkreśla ważne znaczenie dostępności i interoperacyjności danych. Cyfrowy paszport produktu powinien opierać się na otwartych standardach i mieć interoperacyjny format w celu zapewnienia płynnej wymiany danych. Powinien również umożliwiać dostęp do systemu cyfrowego na różnych poziomach, odpowiednio do potrzeb różnych zainteresowanych stron, jednocześnie zapewniając ochronę praw własności intelektualnej oraz szczególnie chronionych informacji handlowych.

Rozporządzenie CPR-2024 nie zawiera jednak bardziej szczegółowych wytycznych odnośnie formatów danych i protokołów, które miałyby zapewnić bezproblemową integrację z innymi systemami cyfrowymi stosowanymi w sektorze budowlanym, takimi jak modelowanie informacji o budynku (BIM).

Komitety CEN aktualnie pracują nad zharmonizowanym podejściem do wdrożenia cyfrowego paszportu produktu dla wyrobów budowlanych.

Europejski Zielony Ład, którego celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2050, przedstawił propozycję rewizji rozporządzenia CPR-2011 w celu dostosowania go do nowych celów klimatycznych i potrzeb gospodarki o obiegu zamkniętym. Głównym celem jest zmniejszenie oddziaływania sektora wyrobów budowlanych na klimat oraz zwiększenie efektywności materiałowej w całym sektorze. Kwestie zrównoważenia środowiskowego były już uwzględnione w rozporządzeniu CPR-2011, choć w bardziej ograniczonym stopniu niż w jego zaktualizowanej wersji z 2024 roku, która wprowadza obowiązkowe deklaracje w zakresie zrównoważonego rozwoju, przewiduje szersze wykorzystanie materiałów pochodzących z recyklingu oraz promuje projektowanie wyrobów z myślą o ich ponownym użyciu i recyklingu.

W skrócie, producenci wyrobów budowlanych objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi opracowanymi na podstawie rozporządzenia CPR-2024 będą musieli deklarować właściwości środowiskowe wyrobów w całym cyklu życia wyrobu (na podstawie normy EN 15804²) w deklaracji właściwości użytkowych i zgodności, a jednocześnie mogą być zobowiązani do uwzględnienia innych aspektów środowiskowych (trwałość, możliwość recyklingu, zawartość

ponownie użytych materiałów itp.) w tym samym dokumencie. Ponadto producenci powinni spodziewać się wprowadzenia obowiązkowych wymagań dotyczących zrównoważonego rozwoju w zamówieniach publicznych, obowiązku zapewnienia dostępności określonych części zamiennych oraz wymogów w zakresie etykietowania wyrobów budowlanych pod kątem ich zrównoważoności.

2. Wyłączenie w przypadku wyrobów związanych z systemami grzewczymi deklaracja właściwości środowiskowych w całym cyklu życia oparta jest na normie EN 50693 zamiast na EN 15804.

10.1 Obowiązki producentów

Rozporządzenie CPR-2024 nakłada na producentów wyrobów objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi opracowanymi na podstawie CPR-2024 obowiązek deklarowania właściwości środowiskowych wyrobów w całym cyklu życia dla zbioru z góry określonych zasadniczych charakterystyk środowiskowych. Deklaracja ta będzie wprowadzana etapami:

- Od dnia rozpoczęcia stosowania CPR-2024, deklaracja właściwości użytkowych i zgodności musi obejmować zasadnicze charakterystyki wymienione w punktach od (a) do (d) załącznika II.
- Po upływie czterech lat od dnia rozpoczęcia stosowania, deklaracja właściwości użytkowych i zgodności powinna dodatkowo obejmować zasadnicze charakterystyki wymienione w części 2, punkty od (e) do (m) załącznika II.
- Po upływie sześciu lat od dnia rozpoczęcia stosowania, deklaracja właściwości użytkowych i zgodności powinna objąć jeszcze zasadnicze charakterystyki wymienione w punktach od (n) do (s) załącznika II.

Oprócz zasadniczych charakterystyk środowiskowych, które producenci obowiązkowo deklarują w odniesieniu do zrównoważenia środowiskowego swoich wyrobów (jeżeli są objęte zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi opracowanymi na podstawie rozporządzenia CPR-2024), dobrowolne normy zharmonizowane dotyczące dodatkowych wymagań w zakresie bezpieczeństwa i/lub zrównoważenia środowiskowego w odniesieniu do produkcji, projektowania i pakowania wyrobów, ustanowione przez Komisję Europejską we współpracy z państwami członkowskimi, mogą nakładać na producentów również inne obowiązki środowiskowe. W tym przypadku, tj. jeżeli wyrób budowlany podlega wymaganiom określonym w aktach delegowanych, o których mowa w *art. 7 ust. 1*, producenci powinni odnieść się do odpowiednich

dobrowolnych norm zharmonizowanych w celu sporządzenia dokumentacji technicznej zawierającej dowód zgodności z mającymi zastosowanie wymaganiami dotyczącymi bezpieczeństwa i/lub środowiska (*art. 22 ust. 1*).

Pełen wykaz możliwych wymagań środowiskowych dotyczących wyrobów, które mogą być uwzględnione w dobrowolnych normach zharmonizowanych, dostępny jest w *załączniku III, pkt 3.1*. Obejmuje między innymi maksymalizację trwałości

i niezawodności wyrobu lub jego części składowych, maksymalizację zawartości ponownie użytych, z recyklingu i produktów ubocznych, zdatność do recyklingu i regeneracji wyrobów.

Jeżeli producent chce wprowadzić wyrób na rynek na podstawie europejskiej oceny technicznej zgodnie z europejskim dokumentem oceny technicznej, obowiązek oceny zrównoważenia środowiskowego wyrobu również ma zastosowanie (*art. 37 c*).

WAŻNE: W przypadku wyrobów budowlanych objętych zakresem norm zharmonizowanych opracowanych na podstawie CPR-2011, które nie zostały jeszcze zrewidowane po wejściu w życie CPR-2024, przepisy dotyczące zrównoważenia środowiskowego nie mają zastosowania.

WAŻNE

Deklaracja właściwości użytkowych i deklaracja zgodności muszą być połączone w jednym dokumencie. Zasadnicze charakterystyki środowiskowej w odniesieniu do zrównoważenia środowiskowego (np. potencjał tworzenia efektu cieplarnianego) są objęte zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi i powinny być przedstawione w sekcji dotyczącej właściwości

użytkowych w deklaracji właściwości użytkowych i zgodności. Jeżeli wymagania środowiskowe dla wyrobu (np. zdatność do recyklingu) zostały określone przez Komisję Europejską, mogą być uwzględnione w dobrowolnych normach zharmonizowanych, a ich zgodność należy zaprezentować w sekcji dotyczącej zgodności w deklaracji właściwości użytkowych i zgodności.

10.2 Zmiany podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych w obszarze ochrony środowiska wprowadzone rozporządzeniem CPR-2024

Podstawowe wymagania dotyczące obiektów budowlanych, określone w załączniku I do rozporządzenia CPR-2024, stanowią podstawowe zasady, którymi należy kierować się podczas projektowania, budowy, stosowania, konserwacji, a nawet demontażu lub rozbiórki obiektów budowlanych.

W przypadku podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych w zakresie aspektów środowiskowych należy zwrócić uwagę na pewne różnice między CPR-2024 a CPR-2011.

PODSTAWOWE WYMAGANIA DLA OBIEKTÓW BUDOWLANYCH ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM WEDŁUG CPR-2024	PORÓWNANIE Z PODSTAWOWYMI WYMAGANIAMI DLA OBIEKTÓW BUDOWLANYCH WEDŁUG CPR-2011
3 - Ochrona przed niekorzystnym wpływem na higienę i zdrowie związanym z obiektami budowlanymi	Podobne do punktu 3. „Higiena, zdrowie i środowisko” podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych w CPR -2011
7 - Wpływ obiektów budowlanych na środowisko zewnętrzne	Nowe, ale częściowo uwzględnione w punkcie 3. „Higiena, zdrowie i środowisko” podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych w CPR-2011
8 - Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych w obiektach budowlanych	Podobne do punktu 7. „Zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych” podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych w CPR-2011. W CPR-2024 usunięto odniesienie do trwałości.

Zasadniczo, CPR-2024 wprowadza bardziej szczegółowe i kompleksowe podejście do kwestii środowiskowych w ramach podstawowych wymagań dotyczących obiektów budowlanych. W nowym brzmieniu różne zagadnienia środowiskowe, w tym emisje, zużycie zasobów i gospodarka odpadami, obejmują cały cykl życia obiektu budowlanego, włącznie z etapem jego demontażu.

10.3 System oceny i weryfikacji 3+ dotyczący właściwości użytkowych wyrobów w odniesieniu do ich zrównoważenia środowiskowego

W CPR-2024 system oceny i weryfikacji 3+ jest przeznaczony do oceny zrównoważenia środowiskowego.

W zakresie deklarowania właściwości użytkowych swoich wyrobów w odniesieniu do zrównoważenia środowiskowego producent ponosi odpowiedzialność za ocenę właściwości środowiskowych wyrobów, stosując metody takie jak zbieranie danych, modelowanie oraz inne założenia oparte na danych specyficznych dla przedsiębiorstwa (np. zużycie energii w zakładzie). Producenci mają również obowiązek wdrożyć zakładową kontrolę produkcji w celu zapewnienia spójności procesu produkcji. Z kolei jednostki notyfikowane weryfikują ocenę środowiskową producenta. Obejmuje to walidację danych wejściowych i założeń, walidację samej

oceny i procesu oceny, walidację oprogramowania oraz fizyczną wstępną inspekcję zakładu w celu walidacji wszelkich danych specyficznych dla danego przedsiębiorstwa.

W przypadku wyrobów budowlanych objętych normami zharmonizowanymi opracowanymi na podstawie CPR-2024, obliczone cykle życia powinny obejmować wszystkie etapy życia produktu wszystkie etapy życia wyrobu, od nabycia surowców lub pozyskania z zasobów naturalnych po ich ostateczne unieszkodliwienie, w tym potencjalne korzyści i wykroczenia poza dopuszczalne limity (np. Moduł D dla obliczeń netto korzyści i obciążeń

środowiskowych).

10.4 Zielone zamówienia publiczne

Art. 83 rozporządzenia CPR-2024 stanowi, że w przypadku procedur udzielania zamówień objętych zakresem dyrektyw UE (2014/24/UE lub 2014/25/UE) instytucje zamawiające i podmioty zamawiające muszą przestrzegać obowiązkowych minimalnych wymagań w zakresie zrównoważenia środowiskowego określonych w aktach delegowanych, gdy zamówienia wymagają minimalnych właściwości użytkowych w zakresie zrównoważenia środowiskowego dla wyrobów budowlanych w odniesieniu do ich zasadniczych charakterystyk objętych zharmonizowanymi specyfikacjami technicznymi.

10.5 Etykietowanie dotyczące zrównoważenia środowiskowego

Istnieje możliwość (na podstawie *art. 22 ust. 9* rozporządzenia CPR-2024), że Komisja Europejska może przyjąć akty delegowane ustanawiające szczegółowe wymagania w zakresie etykietowania dotyczącego zrównoważenia środowiskowego dla poszczególnych rodzin wyrobów. Jednak jest to możliwe tylko w przypadku wyrobów budowlanych, których ogólne właściwości środowiskowe w całym cyklu życia nie zmieniają się istotnie w zależności od ich montażu.

10.6 Części zamienne

Rozporządzenie CPR-2024 wymienia kwestię części zamiennych i ich dostępności jako istotną dla zapewnienia trwałości wyrobów budowlanych. Nakazując zapewnienie dostępności części zamiennych, CPR-2024 ma na celu promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym, w której produkty są poddawane naprawom i konserwacji zamiast ich wymiany, co przyczynia się do ograniczenia ilości odpadów i wpływu na środowisko. To sedno *art. 22 ust. 9*, który umożliwia Komisji Europejskiej przyjmowanie aktów delegowanych zobowiązujących producentów niektórych rodzin wyrobów do udostępnienia na rynku konkretnych części zamiennych, które nie są powszechnie dostępne. W przypadku ustanowienia takiego obowiązku, miałby on zastosowanie przez okres 10 lat po wprowadzeniu do obrotu ostatniego wyrobu danego typu, chyba że w akcie delegowanym przewidziano inny okres.

Więcej informacji w rozdziale 3.2.10.

NADZÓR RYNKU

Doświadczenia związane z rozporządzeniem CPR-2011 wskazały na potrzebę usprawnienia nadzoru rynku i konieczność uproszczenia procedur (zgłaszania skarg) w przypadku niezgodności.

Niektóre istotne nowe elementy dotyczące pojęć związanych z nadzorem rynku, wprowadzone rozporządzeniem CPR-2024, to:

- Wprowadzenie portalu rozpatrywania skarg (*art. 63*).
- Umożliwienie osobom fizycznym lub prawnym składanie skarg lub zgłoszeń dotyczących ewentualnych niezgodności (*art. 63*).
- Szkolenia dla pracowników organów nadzoru rynku (*art. 67, art. 73*).
- Koordynacja nadzoru rynku (*art. 68*).
- Zwrot kosztów poniesionych przez organ nadzoru rynku w przypadku stwierdzenia niezgodności (*art. 69*).

Rozporządzenie CPR-2024 precyzuje, że organy nadzoru rynku są wyznaczane przez państwa członkowskie. Działają one na szczeblu krajowym (chyba że uznają, iż niezgodność nie jest ograniczona do terytorium ich kraju) i zajmują się, między innymi, przyjmowaniem skarg lub zgłoszeń składanych przez osoby fizyczne lub prawne dotyczących ewentualnej niezgodności wyrobów budowlanych z rozporządzeniem CPR-2024 (*art. 63*).

DEFINICJA

„Organ nadzoru rynku” zgodnie z definicją w rozporządzeniu (UE) 2019/1020 oznacza organ wyznaczony przez państwo członkowskie [...] jako odpowiedzialny za sprawowanie

nadzoru rynku na terytorium tego państwa członkowskiego. Oficjalny wykaz organów nadzoru rynku według sektorów znajduje się tutaj <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/58676>

Zgodnie z *art. 65*, w przypadku gdy organ nadzoru rynku ma wystarczające powody, by sądzić, że określone wyroby objęte zharmonizowaną specyfikacją techniczną lub w odniesieniu do których wydano europejską ocenę techniczną, nie spełniają wymagań, organ ten jest uprawniony do dokonania oceny tych wyrobów i producenta lub dowolnego innego odpowiedniego podmiotu gospodarczego. W takich przypadkach, producenci mają obowiązek podjąć współpracę z organem nadzoru rynku, aby wyjaśnić sytuację.

Ponadto, jeżeli kontrola przeprowadzona przez organ nadzoru rynku potwierdzi niezgodność z wymaganiami i obowiązkami określonymi w CPR-2024, producent (lub inny odpowiedni podmiot gospodarczy) zostanie zobowiązany do niezwłocznego podjęcia środków naprawczych. Jeżeli producent (lub inny odpowiedni podmiot gospodarczy) nie podejmie współpracy, organ nadzoru rynku jest uprawniony do wycofania danego wyrobu z obrotu lub od użytkowników, a także do wprowadzenia zakazu udostępniania tego wyrobu na rynku (*art. 65 ust. 4*). Ponadto, w przypadku stwierdzenia niezgodności wyrobu, producent (lub inny odpowiedni podmiot gospodarczy) pokrywa poniesione przez organ nadzoru rynkowego koszty kontroli i fizycznego badania wyrobu (*art. 69*).

WAŻNE

Nawet w przypadku, gdy wyrób jest zgodny z CPR-2024, organ nadzoru rynkowego może poprosić producenta o podjęcie odpowiednich

środków, jeżeli uzna, że taki wyrób stwarza ryzyko dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub środowiska (*art. 67*).

**Stowarzyszenie Producentów Silikatów
„Białe murowanie”**

ul. Nowy Świat 41a, 00-042 Warszawa
tel.: +48 607 707 165
e-mail: stowarzyszenie@bialemurowanie.pl
internet: www.bialemurowanie.pl

**Stowarzyszenie
Producentów Betonów**

ul. Mączyńskiego 2, 02-829 Warszawa
tel.: +48 781904008
e-mail: biuro@s-p-b.pl
internet: <https://s-p-b.pl/pl>

**Construction Products Europe
AISBL**

Avenue Louise 54 - Box P03 - 1050 Brussels, Belgium
tel.: +32 (0)472 47 72 23
e-mail: info@construction-products.eu
internet: <https://www.construction-products.eu/>